

Ermmaasa Maxaafaa

Gidduwaa Eriissuwaan

Hananabaa yootiya Ermmaasi Kiristtoosi yelettanaappe kase laappuntto xeetu laittaa wurssettaaninne usuppuntto xeetu laittaa doomettaa heeran de7iis. Ermmaasi daro wodiyaa oottido ba oosuwan eta eeqaa goinuwaanne eta nagaraa oosuwaan gaasuhan Xoossaa asaa bolli gita bashshai yiiddi de7iyoogaa eta minttidi erissiis. Ba yootidoogee ubbai polettidoogaa paxa de7idi ba aifiyan be7iis. Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yerusalaame oiqqidi, katamaanne Beeta Maqidasiyaa laaliis. Yihudaa kawoinne asaapekka dariya baggai omoodettidi Baabiloone biis. Gujjidikka Ermmaasi asai omooduwaappe simmanaagaanne Israa7cela kawotettai eqqanaagaa kasetidi odiis.

Ermmaasa maxaafaa oiddu kessidi be7anau danddayettees.

1. Yoosiyaasa, Yo7aaqeema, Yo7aakiinanne Sedeqiyaa kawotettaa laittatun Yihudaa asaassinne eta kaalettiyaageetussi Xoossaappe yiida qaalaa.
2. Hananau odettida dumma dumma qaalatanne Ermmaasa de7uwani polettida waanna waanna yohota gujjidi, Ermmaasa xaafiyaa Baaruka qeeri dautaraappe beettida xuufeta.
3. Dumma dumma allaga biittaa asaayyo Xoossaappe odettida hiraagaa qaalata.
4. Yerusalaame oigettaabaanne asai omoodettidi Baabiloone baanabaa odiya gujo taariketa.

Ermmaasi ba asaa pala siiqiyaanne eta bolli bashshaa pirdaa aattanau keehippe daro ixxiya asa. Hananabaa yootiya asa gididi oottana mala Xoossai a xeesido gishshau, bana gakkida metuwaa gaasuhan i azzanido mino azzanoi a maxaafaa giddon daro sohuwan xaafetti uttiis. Xoossaa qaalai a wozanaa giddon tamaadan xuuggiyo gishshau, hegaan baridi wottiiganau danddayibeennaagaa qonccissiis.

Ha maxaafan xaafettida hananabaa yootido gita gita qaalatuppe issooti issooti metoi kumido Ermmaasa laittaappe kantidi, wozanan xaafettido gishshau hassayissiya asttamaare koshshennan ubbaton naagiyoo ooratta maachchai Xoossaa asaassi imettiyo wodee yaanau de7iyoogaa malaatoosona (31:31-34).

1 ¹Biniyama biittan Anatoota kataman de7iya qeesetuppe issuwaa gidiya Hilqqiyaa na7aa Ermmaasa qaalai hagaa. ²Amoona na7ai, Yihudaa Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne heezzantto laittan GODAA qaalai Ermmaasayyo yiis. ³Qassi Yoosiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido laittatun GODAA qaalai Ermmaasayyo yiis. Qassikkha Yoosiyaasa na7ai, Sedeqiyaa kawotin, tammanne isiini laittaa gakkanaashin, GODAA qaalai daroton ayyo yiis. He laitti ichchashantta aginan Yerusalaame asai omoodettidi biis.

Ermmaasi Xeesettiis

⁴GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁵“Taani nena ne aayee uluwan tilanaappe kase eraas. Neeni uluwaappe yelettanaappe kase taani nena geeshshada dummaya wottaas. Qassi

kawotettatuyyo hananabaa yootiyaagaa oottada nena sunttaas” yaagiis.

“Yaagin taani, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, taani na7a. Taani waati haasayiyaakko erikke” yaagaas.

⁷SHin GODAI tana hagaadan yaagiis; “Taani na7a’ gooppa. Taani nena kiittiyo asa ubbaakko ba. Taani azaziyoogaa ubbaakka yoota. ⁸Etou yayyoppa. Aissi giikko, taani nena ashshanu nenaara issippe de7ana. Taani GODAI hagaa odaas” yaagiis.

⁹GODAI ba kushiyaa yeddidi, ta doonaa bochchiis. Bochchidi, “Be7a; taani ta qaalaa ne doonan wottaas. ¹⁰Neeni shoddanaunne qolanau, xaiisanaunne aatta yegganau, keexxanaunne tokkanau, dere asaa bollinne kawotettatu bolli taani hachchi nena sunttaas” yaagiis.

¹¹GODAA qaalai taakko yiidi, “Ermmaasaa, neeyyo aibi beettii?” yaagiis.

Yaagin taani zaarada, "Lauze giyo mittaappe kiyida gatimai beettees" yaagaas.

¹²GODAI tana, "Neeni likke be7adasa. Aissi giikko, taanikka ta qaalai polettin, hegaadan be7anau naagais"¹ yaagiis.

¹³Naa77anttuwaakka GODAA qaalai taakko yiidi, "Harabai qassi aibi beettii?" yaagiis.

Yaagin taani zaarada, "Issi penttiya xaaroj huuphessa baggappe haa simmidi, geddi gi uttidaagee beettees" yaagaas.

¹⁴GODAI tana, "Huuphessa baggappe bashshai poridi, biittan de7iya asaa ubbaa bolli gukkana. ¹⁵Taani huuphessa bagga kawotettatun de7iya asaa ubbaa xeesana hanais. Taani GODAI hagaa odaas. Eta kawoti yiidi, Yerusalaame gelio penggetun, dirssaa yuushuwaa ubbaaninne Yihudaa katamatu ubban bantta araataata wottana. ¹⁶Yihudaa asai tana aggidi, hara xoossatuyyo yarshshiiddinne bantta kushiyan eti oottidobaayyo goinniiddi, oottido eta iitatettsa ubbaa gishshau, taani ta pirdaa eta bolli yootana.

¹⁷"SHin neeni ne huuphiyau giiga! Dendda eqqada, taani nena azaziyoogaa ubbaa etayyo oda. Etayyo yayyoppa. Neeni etayyo yayyikko, taani nena eta sinttan guja yashissana. ¹⁸Hachchi taani nena ha biittaa ubbaa bolli, Yihudaa kawotu bolli, halaqatu bolli, qeesetu bollinne ha biittaa asaa bolli gimbbettida katamadan, birata tuussadaaninna nahaase biratan dirido dirssadan oottada minttaas. ¹⁹Eti nenaara olettana. SHin taani ashshanau nenaara issippe de7iyo gishshau, nena xoonokkona. Taani GODAI hagaa odaas" yaagiis.

Israa7eela Asaa Nagaraa

2 ¹GODAA qaalai taayyo yiidi, ²"Ba; baada Yerusalaame asaa haittan hagaadan yaagada awajja; 'Neeni yelagatettan taayyo ai keena ammanettidaakko, qassi neeni biron mishiran de7iyo wode, tana ai keena siiqidaakko, taani GODAI hassayais. Neeni bazzo gidduwaara, zeretti zeretti erenna biittaara tana kaalladasa. ³He wode Israa7eeli GODAAYYO geeshsha. I shiishshiyi baira katta; appe miida ubbatii mooranchcha gididosona. Yaatin, eta bolli

iitabai yiis. Taani GODAI hagaa odaas' yaagees.

⁴Inttenoo, Yaaqooba asatoo, Israa7eela zaretoo, ubbaikka GODAA qaalaa siyite! ⁵GODAI hagaadan yaagees; "Kase intte aawati tanan ai mooro demmidi, taappe haakkidi biidonaa? Eti pattenna eeqatuyyo goinniiddi, pattennabaa gididosona. 'Eti, 'Nuna Gibxxeppe kessidaagee, qa77enne aafو gidida bazzuwaara, koshainne sakkana xumai de7iyo biittaara, ai asinne aadhdhenna woikko de7enna sohuwaara kalettida GODAI awan de7ii?" yaagibookkona. ⁷Intte appe teeraanne lo77obaa maana mala, taani inttena aradda biittau ehaas; shin intte yiidi, ta biittaa tunissidetanne tana sheneyiyaabaa oottideta. ⁸Qeesetikka, 'GODAI awan de7ii?' yaagibookkona. Ta higgee eta kushiyan de7iyo asatikka tana eribookkona. Deriyya haariyaageetikka ta bolli makkalidosona. Hananabaa yootiyaageetikka Ba7aala sunttan hananabaa yootidi, pattenna eeqatuyyo goinnidosona" yaagees.

⁹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; "Hegaa gishshau, taani inttena bironka mootana; intte naatu naatakka mootana.

¹⁰Ane arggo baggi biidi, Qophphiroosa giyo haruuruwaa xeellite. Woikko arshho baggi Qeedaare giyo biittaa asa kiittidi xomoosissite. Yaatidi ane hagaa malabai hagaappe kase baggan hanidaakkonne be7ite. ¹¹Eti tumu xoossata gidana xayikkonne, deree ba xoossata laammibeenna. SHin ta asai tana ba bonchchuwaattaa pattenna eeqatun laammiis" yaagees.

¹²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; "Salotoo, 'Poora!' giite; dagammidi kokkorite! ¹³Aissi giikko, ta asai naa77u iitabata oottiis; hegeetinne, de7o haattaa pultuwaa tana aggiis; haattaa oiqqanau danddayenna, xoo7etiichchida ollaa baayyo bookkiis.

¹⁴"Israa7eeli ashkkaranne gidenna; son yelettida aillenne gidenna. Yaatin, i aissi do7i oiqqiyooabaa gididee? ¹⁵A morkketi gaammodan, a bollan gudidosona. Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi daaridosona; eti a biittaa booddila kessidosona; a katamatikka laalettidi, de7iayaabaa

¹ 1:12 "Naagais" giyoogee Ibraisxxe qaalan "Lauze" giyoogaa milatees.

xayidosona. ¹⁶Hegaa bollikka Memppisanne Xaafinaasa asati a liiphiyaa meedidosona. ¹⁷Nenoo Israa7eelaa, i nena ogiyan kaalettishin, GODAA ne Xoossaa aggidoogan hagaa ne bolli ehiidai nena gidikkii? ¹⁸Naile SHAafaappe haattaa uyanau Gibxxe biyoogee nena ai maaddanee? Woikko Efiraaxiisa SHAafaappe haattaa uyanau Asoore biittaa biyoogee nena ai go77anee? ¹⁹Simmi ne iitatettai nena qaxxayana; neeni tana aggidoogee ne bolli pirddana” yaagees.

GODAI, Ubbapape Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Neeni tana GODAA ne Xoossaa aggidoogee ai keena iitanne camo gidiyaakko, ane eranne be7a. Neeni taayyo yayyiyo yashshi nenan baawa.

²⁰“Taani ne qambbaraa beni menttaas; ne qashuwaakka duuttaas. Yaatinkka, ‘Taani neeyyo oottikke’ yaagadasa. Yaagada dere ubbaa bollinne daashsha mittaa ubbaa garssan shaaramuxadan zin77adasa. ²¹Taani nena muruta zerettaappe ekkada, lo77o woine turadan tokkaas. Yaatin, waana guyye simmada, woran mokkida, mooretida woine tura gidadii?” yaagees.

²²Qassikka Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni hancciiciyan meecettiyaakkokka, saamunaa darissada gorppettiyaakkokka, ne mooruwaa qitai ha77ikka ta sinttanaa. ²³Neeni waanada, ‘Taani tunabeikke; taani Ba7aala eeqatuyyo goinnanau woxxabeikke’ gaanau danndayai? Ane neeni wombbaan hanidobaa xeella; neeni oottidobaanne akeeka. Neeni yaanne haanne wottaa jaamiya gaameelee mala. ²⁴Neeni bazzuwaa meezeetida, ba ziitaa wode carkkuwaa singgettiya haree mala. A birassau eqqaichchin, ooni o teqqanau danddayii? O ziittiya ai wodala hareenne daafureenna; i i ceggenan o demmi aggees. ²⁵Nenoo, Israa7eelaa, ne caammai wurana gakkanaashiininne ne kookkee melana gakkanaashin, hara xoossatu geeduwaa hagaadan woxxoppa. SHin neeni, ‘Ixxisi, hegee tana ainne maaddenna. Aissi giikko, taani imatta xoossata siiqarggaas; taani etau goinnana’ yaagadasa.

²⁶“Kaisoi ohettido wode yeellatiyoogaadan, Israa7eela asai yeellatees; etikka, eta kawoti, eta halaqati, eta qeesetinne eta hananabaa yootiyaageeti

ubbai yeellatoosona. ²⁷Eti mittaa, ‘Neeni ta aawaa’ yaagoosona; qassi shuchchaa, ‘Neeni tana yeladasa’ yaagoosona. Eti taayyo bantta som77uwaa aggidi, bantta zokkuwaa zaaridosona. SHin eti metootiyo wode tana, ‘Dendda! Denddada nuna ashsha!’ yaagoosona. ²⁸SHin ane, intte intteyyo medhdhido xoossati awan de7iyoonaa? Intte metootiyo wode inttena ashshanau danddayikko, ane denddona! Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte xoossati intte katamatu keena cora” yaagees.

²⁹GODAI hagaadan yaagees; “Intte tanaara aissi mootetteetii? Intte ubbaikka taayyo makkalideta. ³⁰Taani inttena coo mela qaxxayaas; qaxxayinkka intte baayibekketa. Namisettida gaammuwaadan, intte bisoi intte hananabaa yootiyaageeta mirggiis” yaagees.

³¹Inttenoo, ha wodiyaa yeletatoo, GODAA qaalaa siyite! I hagaadan yaagees; “Taani intteyyo, Israa7eelatuyyo bazzo mala woi sakkana xuma biittaa mala gididanaayye? Yaatin, aissi ta asai, ‘Nuuni nu shenedan baana; naa77antto mulekka neekko simmokko’ yaagii? ³²Geela7iyaa ba alleequwaa woikko bullashettiyaara ba bullachchaa maayuwaa dogai? SHin ta asai tana qoodi bainna gallassaa dogiis.

³³Neeni ne laggettou geeduwaa woxxiyoogaa aiba meezeetadii! Keehi iita maccaasatikka ne ogiyaappe tamaaranau danddayoosona. ³⁴Qassi menttidi gelishin oiqqido asaa suuttan gidennan, xillo hiyyeesatu suuttaa xacan ne maayoi mooretta uttiis.

“Neeni hagaa ubbaa oottadakka, ³⁵Taani xillo; tumuppe GODAI ta bolli hanqqettenna’ yaagaasa. Neeni, ‘Taani nagara oottabeikke’ giyo gishshau, taani ne bollan pirddana. ³⁶Yaanin neeni ne ogiyaa laammanau aissi bichchaarai? Kase nena Asoore biittai yeellayidoogaadan, Gibxxe biittaikka yeellayana. ³⁷Neeni hagaappekka ne huuphiyaa oiqqada kiyana. Aissi giikko, GODAI neeni ammanettiyooageeta ixxiis. Neeni etan maadettakka” yaagees.

Ammanettenna Israa7eelo

3 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Issi asi ba keettaayyiyo yeddin, a baada hara azinnaa gelikko, he bitanee naa77antto o zaarii? Zaarikko he biittai aadhhdhida

tunaa tunees! SHin neeni shaaramuxadan, cora laggettouura de7adasa; yaanadakka ha77i neeni taakko simmuutee! ²Ane xoqqu gaada, aibinne bainna dereta xeella. Neeni shaaramuxadan zin77abeennasi hegan de7ii? Arabai bazzon bonqqanau uttidi naagiyogaadanan, neeni laggettota naagaidda ogiyaa xaphon uttadasa. Yaatada ne shaaramuxaaninne ne iitatettan biittaa tunissadasa. ³Hegaa gishshau, badhdheesai teqettiis; silaa iraikka bukkennan aggiis. Hegaa hanikkokka, neeyyo shaaramuxiyo merai de7ees; neeni yeellatennan ixxadasa.

⁴“Ha77i neeni tana, ‘Ta aawau, ta naatettaasappe doommin, neeni tana siiqaasa. ⁵Neeni ubbaton ta bolli yiillotuutee? Ne hanqtoi merinaukka aggennee?’ yaagaasa. Ee, neeni hagaa yaagaasa; shin neeni oottanau danddayiyo iittaa ubbaa oottaasa” yaagees.

“Kawoi Yoosiyaasi kawotido laitti, GODAI tana hagaadan yaagiis; “Hanna ammanoi bainna Israa7eela oottidobaa neeni be7adii? A dere ubbaa bollinne daashsha mittatu ubbaa garssi baada, yan shaaramuxasu. ⁷A hagaa ubbaa oottadakka, taakko simmausu gaada qoppaas, shin simmabeikku. Qassi i michchiyaa, ammanettenna Yihudakka hegaa be7aasu. ⁸Ammanoi bainna Israa7eela daroton shaaramuxido gishshau, paramaa immada o yeddaas. Hegaa gidinkka Israa7eeli michchiyaa, ammanettenna Yihuda yayyennaagaa taani be7aas; akka kiyada shaaramuxasu. ⁹SHAaramuxiyoogee iyyo qii laafabaa gidiyo gishshau, mittaaranne shuchchaara shaaramuxada biittaa tunissaasu. ¹⁰Hegan ubbankka i michchiyaa, ammanettenna Yihuda, coo simmidabaa milatausuppe attin, kumetta wozanaappe taakko simmabeikku. Taani GODAI hagaa odaas” yaagiis.

¹¹GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Ammanettenna Yihudippe ammanoi bainna Israa7eela xillo. ¹²Ba; baada huuphessa baggaassi hagaadan yaagada awajja; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Bii, ammanoi bainna Israa7eelee, simma! Taani maarotai kumidoogaa gidiyo gishshau, taani nena iita aifiyan xeellikke. Merinau hanqgettikke. ¹³Gidikkonne, neeni, ‘Taani GODAA ta Xoossaa bolli

makkalaas. Allaga xoossatuura daashsha mittaa ubbaa garssan shaaramuxaas. Ne qaalaayyo azazettabeikke’ gaada ne mooruwaa ammananau koshshees. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁴Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, ammanettenna asatoo, simmite; aissi giikko, taani intte azinaa. Taani inttena issuwaa issi katamaappe, naa77aa issi yaraappe doorada ekkana; ekkada inttena Xiyoone ehaana. ¹⁵Hegaappe guyyiyaa, taani ta wozanaadan, inttena heemmiya henttanchchata intteyyo immana. Eti inttena eratettaaninne akeekan heemmana” yaagees.

¹⁶Qassikka GODAI, “He gallassatun intte he biittan corattiyo wode, asati, ‘GODAA Maachchaa Taabootaa’ giidi haasayokkona. I etayyo karihinne geenna, woikko hassayettenna, woikko bainnaageekka etau qofettenna; qassi harai oosettenna. ¹⁷He wodiyaa eti Yerusalemme GODAA Kawotaa Araataa giidi xeesana. Kawotetta ubbaappe asai GODAA sunttaa bonchchanau Yerusalemme shiiqana. Hegaappe sinttan eti ixxisi giidi, bantta iita qofaa kaalokkona. ¹⁸He gallassatun Yihudaa asati Israa7eela asatuura issippe gaittidi, huuphessa bagga biittaappe taani kase intte aawata latissido biittaa issippe yaana” yaagees.

Xoossaa Asai Eeqaa Misiletaw Goinniis
¹⁹⁻²⁰GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena attuma naatudan waata wottanaakkonne, payya biittaa, kawotetta ubbaappe aadhahidi, lo77iya biittaa waata latissanaakkonne qoppaas. Qassi tana, ‘Ta aawau’ giidi xeesanne tana kaalliyosaappe guyye simmokkona gaada qoppaas. SHin Israa7eela asatoo, intte ba azinaayyo ammanettenna maccaaseedan taayyo ammanettibeekketa” yaagees.

²¹Aibakko bainna xoqqa deretu bollan cengurssai siyettees; hegeenne, Israa7eela asaa yeehuwaanne watiwatuuwa. Aissi giikko, eti bantta ogiyaa geellayidosonanne GODAA bantta Xoossaa dogidosona. ²²GODAI eta, “Inttenoo, ammanoi bainna asatoo, taakko simmite. Intte ammanettana mala, taani inttena pattana” yaagiis.

Yaagin eti, “Eeno, nuuni neekko simmanna. Aissi giikko, neeni GODAA nu

Xoossa. ²³Nuuni keratu huuphiyaaninne deretu huuphiyan eeqau goinniyoogee tumuppe cimo. Tumuppe nuuyyo, Israa7eelatuyyo atotettai GODAANA, nu Xoossaana. ²⁴Nu yelagatettaasappe doommin, nu aawati daafuridi demmidobaa, eta dorssaanne miizzaa, eta maccanne attuma naata, yeellayiya eeqati mi xaissidosona. ²⁵Nu yelagatettaasappe doommidi, hachchi gakkanaassi, nuunikka nu aawatikka GODAA nu Xoossa bolli nagaraa oottida. GODAA nu Xoossa qaalaassi azazettibookko. Hegaa gishshau, ane nuuni yeellau duge gufannoos; qassi kaushshai nuna afaladan kammo” yaagoosona.

Simmite Giyo Xeessaa

4 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asau, simmikko, haa taakko simma. Neeni taani shenetiyo ne eeqata ta sinttappe diggikko, taappe wora baana xayikkonne ²neeni tuman, suurettaanin xeillotettan, ‘GODAI ero!’ gaada caaqqikko, he wode kawotettati an anjettananne an ceeqqana” yaagees.

³GODAI Yihudaa asaayyoonne Yerusalaamen de7iyaageetuyyo hagaadan yaagees; “Intte otta biittaa goyite; agunttaa bolli zeroppite. ⁴Inttenoo, Yihudaa asatoo, Yerusalaamen de7iyaageetoo, intte intte huuphen Xoossaayyo qaxxarettite; intte wozanaa shoohuwaa diggite. Hegee xayikko, intte oottido iitatettaa gishshau, ta hanqtoi tamaadan eexxi kiyana. A ooninne toissanau danddayenna” yaagees.

GODAI Huuphessa Bagga Biittaappe Iitabaa Ehees

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Yihudan yootite. Yerusalaamen, ‘Biitta ubban malkataa punnite!’ yaagidi awaajjite. Intte qaalaa xoqqissidi, hagaadan giidi waassite! ‘Issippe shiiqite! Ane gimbee yuuyi aadhdhido katamaa hinddite!’ yaagite. ⁶Asai Xiyoone baana mala malaatite! Intteyyo saro attanau baqatite! Gam77oppite! Aissi giikko, taani huuphessa bagga biittaappe iitabaanne gita bashshaa ehais. ⁷Gaammoi ba de7iyo buuraappe kiyiyoogaadan, kawotettata xaiissiyoogee ba sohuwaappe denddiis. Denddiis intte biittaa xaiissanau yiis. Intte katamati mooretidi ona gidana. ⁸Hegaa gishshau, waaruwaa maayidi, ‘Aayyee! Aayyee!’ yaagidi zilaalitenne yeekkite.

Aissi giikko, GODAA hanqtoi suulliyaagee nu bollappe kichchiichchibeenna” yaagees.

⁹Qassikka GODAI, “He gallassi, kawuwaa wozanainne halaqatu wozanai taahana. Qeesetikka dagammana. Hananabaa yootiyaageetikka, ‘Poora!’ giidi doonaa oiqqana” yaagees.

¹⁰Yaagin taani, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, bisoi eta qooriyan wodhdhiyo wode, ‘Intteyyo sa7i saro gidana’ yaagada, ha asaanne Yerusalaame pala cimo cimmadasa” yaagaas.

¹¹He wodiyan ha asaassinne Yerusalaamessi, GODAI hagaadan yaagees geetettana; “Bazzuwan de7iya aibinne bainna xoqqa deretuppe michchiyaa carkkoi ta asaa bolli carkkana; shin hegee kattaa suragganaassanne geeshshanaassa gidenna. ¹²Hegaappe keehi wolqqaamiya carkkoi ta azazuwan carkkana; ha77i taani eta bolli pirddana” gees geetettana.

Yihudaa Biittai Morkkiyan Doodettiis

¹³Be7ite, morkkee shaaraadan kiyees. A paraa gaaretikka gote mala; a parati arganttaappekka aadhdi eesotoosona. Aayye7ana nunoo! Baa xayida!

¹⁴Nenoo Yerusalaamee, attana mala, ne wozanaa meeccada iitatettaappe geeshshargga! Iita qofai ne wozanan aude gakkanaashin gam77anee? ¹⁵Daana katamaappenne Efireema Deriyaappe yiidaageeti iitabaa awaajjoosona.

¹⁶⁻¹⁷GODAI hagaadan yaagees; “Kawotettatuyyo yootite; Yerusalaameyyokka hagaadan yaagidi awaajjite; ‘Haaho biittaappe olai yees; yiidi Yihudaa katamatu bollan alaahees. I ta bolli makkalido gishshau, gaden de7iya kattaa naagiyaageetuugaadan, he olanchhati Yihudaa yuushwan yuuyi aadhdhoosona’ yaagite” yaagees.

¹⁸Yihudaa asatoo, intte hanoinne intte oosoi hagaa ubbaa intte bolli ehiis. Hagee intteyyo qixaate. I ai keesa cammiyaabee! Intte wozanaa ai keesa caddiyaabee!

Ermmaasi Ba Asaa Gishshau Zilaaliis

¹⁹Aayyee tanoo! Taani hagaa waata danddayanee! Aayyee ta wozanau! Ta wozanai diddiqees; taani co77u gaanau danddayikke. Aissi giikko, taani malkataa punettaanne olaa alaassaa siyas. ²⁰Iitabai iitabaa kaallees; mule biittai mooretii. Ta dunkkaanetinne

magalashoti eesuwan xayidosona.²¹ Taani aude gakkanaau olaa malaataa xeellaneenne malkkataa punetaa siyanee?

²²GODAI hagaadan yaagees; “Ta asai eeyya; eti tana erokkona. Eti qofi bainna naata; etayyo akeeki baawa. Eti iitabaa oottanau eranchcha; shin lo77obaa oottanau erokkona” yaagees.

Ermmaasi Be7ido Ajjuutaa

²³Taani sa7aa xeellaas; xeellada sa7ai giigichchibeenanagaanne aibinne bainna mela gidiyoogaa be7aas. Qassi salota xeellaas; xeellada etan poo7oi bainnaagaa be7aas.²⁴ Taani dereta xeellaas; xeellada eti qaaxxiyoogaanne kerati ubbai guyyenne sinttau gajigajyoogaa be7aas.

²⁵Taani xeellaas; shin aiba asanne be7abeikke; saluwaa kafotikka ubbai paallidi baqatidosona.²⁶ Taani xeellaas; xeellada aradda biittai qa77e gididoogaa be7aas; GODAA sinttan, a suulo hanquwaa sinttan he biittaa katamatikka yoodettidosona.

²⁷GODAI hagaadan yaagees; “Mule biittai mooretana; shin taani a wurssa xaissikke.²⁸ Hegaa gishshau, sa7ai yeekkana; salotikka bollan xumana. Aissi giikko, taani garggaas; marssettikke. Taani qofaa qachchaichchaas; aggikke” yaagees.

²⁹Paraasatunne wondafiyaa satu gammamaamuwan, asai katama ubbaappe goossiis. Baggati woxxidi woraa garssi gelin, baggati qassi zaallaa shibboosona. Katamai ubbai onidi, de7iya asa xayiis.

³⁰Nenoo, moorettaichchidaaree, neeni ai oottai? Ne zo7o maayuwaanne aissi maayai? Worqqa alleeqonne aissi wottai? Ne aifiyaa ciruwaanne aissi tiyai? Neeni coo mela nena loittaasa. Ne laggettotti nena karidosona; eti nena woranau koyoosona.³¹ Taani maareta ohettida maccaasiyaa waassiyooogaa mala waasuwa siyaas. I waasoi koiro na7a yeliya maccaasee ooliyaa mala. He waasoi, Yerusalaama shemppuwaa teqettada, ba kushiyaa zohaidda, “Aayyee tanoo! Hekko tana woranau hanoosona!” yaagada waassiyoo waasuwa.

Yerusalaame Asaa Nagaraa

5 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Ane Yerusalaame ogiyyaa pudenne duge hemettite; ane yuuyi aadhdhidi xeellitenne akeekite; a guitarankka koyite. Xillo pirddiyaanne tumaa koyiya issi asa intte

demmikko, taani Yerusalaame maarana.

²SHin eti, ‘GODAI ero’ giikkokka, eti tumuppe wordduwan caaqqoosona” yaagees.

³Abeet GODAU, ne aifeti tumaa xeellokkonaayye? Neeni eta dechchadasa, shin eta sakkibeenna. Neeni eta kinchcheretadasa, shin eti seeraa ekkennan ixxidosona. Eti bantta som77uwa zaallaappe aatti minttidi, bantta nagaraappe simmennan ixxidosona.

⁴Hegaappe guyyyian, taani hagaadan yaagada qoppas; “Hageeti hiyyeesa kanchche; hageeti eeyya. Aissi giikko, eti GODAA ogiyyaa, bantta Xoossa higgiyaa erokkona.⁵ Simmi taani gita asatukko baananne etau odana. Aissi giikko, eti GODAA ogiyyaa, bantta Xoossa higgiyaa eroosona” yaagada qoppas. SHin eti ubbaikka issippe a qambbaraa menttidosonanne qashuwaakka duuttidosona. ⁶Hegaa gishshau, gaammoi ba woraappe kiyidi, eta worana. Suilaalee bazzoppe kiyidi, eta mi xaissana. Maahee eta katamatuppe kiyiya ubbai puuzetti wurana. Aissi giikko, eta makkalai dalggiis; eta hereecaikka dariis.

⁷GODAI hagaadan yaagees; “Taani intte nagaraa aissi atto goo? Inttie naati tana aggidi, worddo xoossatun caaqqidosona. Taani eta mizada kalissaas; shin eti shaaramuxidosonanne shaaramuxatu keettaa ziiridosona.⁸ Eti xiikettida korima paradan ziittiiddi, hara asa machcho laggettanaa jaamoosona.⁹ Tumu taani ha yohotu gishshau, eta qaxxayanau bessikkinaa? Hagaa mala kawotettaassi ta haluwa kessikkinaa?” yaagees.

¹⁰⁻¹¹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “I woiniyaa turaa maaraa giddoora biiddi bashshite; shin wurssi xaissoppite. I tasheta kari olite; aissi giikko, eti GODAASSA gidokkona. Israa7eela asatinne Yihudaa asati mulekka ammanettibookkona” yaagees.

¹²Eti hagaadan giidi, GODAA bolli wordduwaa haasayidosona; “I ainne oottenna; qohiyaabi aibinne nu bolli yeenna. Morkkiyaa bisuwaa woikko koshaa nuuni mulekka be7okko.

¹³Hananabaa yootiyaageeti carkko mala; etan Xoossa qaalai baawa. Hegaa gishshau, eti giyoobai ubbai eta gakko” yaagoosona.

¹⁴Hegaa gishshau, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai Israa7eela asaa hagaadan yaagees; “Eti ha qaalaa haasayido gishshau, taani ta qaalaa ne doonan tama kessana. Ha asaakka mitta kessana; he tamai eta mi xaissana” yaagees.

¹⁵GODAI inttenu hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte bolli haaho biittaappe issi kawotettaa elais. Inne wolqqaamanne beni kawotetta. Eta qaalaa intte erenna, eta haasayaikka intteyyo gelenna kawotetta. ¹⁶Eta zubbiyya shoohoi dooya de7iya duufo mala. Eti ubbaikka wolqqaama asa. ¹⁷Eti intte kattaanne qumaa dafidi maana. Intte attuma naatakka macca naatakka worana. Intte dorssaakka miizzaakka dafidi maana. Intte woiniyaa turaa teeraakka balasiyaa giyo mittaa teeraakka dafidi maana. Intte ammanettiyo, gimbettida katamatalkka eti bantta bisuwan olidi bashshana” yaagees.

¹⁸GODAI Ermmaasa hagaadan yaagees; “SHin he gallassatun gidikkokka, taani ta asaa muleera wurssa xaissikke. ¹⁹Asai nena, ‘GODAI nu Xoossai nu bolli hagaa ubbaa aissi oottidee?’ giidi oichchiyo wode, neeni etayyo, ‘Intte tana, GODAA aggidi, inttesan imatta xoossatussi oottidoogaadan, hegaadan inttekka asasan imatta asatussi oottana’ yaagiis.

Xoossai Ba Asaa, “Inttena Erite” Gees

²⁰Qassikka GODAI, “Hagaa Yaaqooba asatuyyo oda; Yihudaa biittankka hagaadan yaagada awaajja; ²¹Inttenoo, aifee de7ishin xeellennaageetoo, haitta de7ishin siyennaageetoo, eeyyanne damma asatoo, hagaa siyite! ²²Laa intte taayyo aissi yayekketii? Intte ta sinttan aissi kokkorekkeitii? Aissi giikko, taani shaahetaa abbaayyo zawa, merinau a pinttenna dirssa oottaas. Beetati pushakettikkokka xoonanau danddayokkona. Eti guummikkokka pinnanau danddayokkona. ²³SHin ha asatuyyo muumenne makkala wozanai de7ees. Eti issi baggi simmidi, wora biidosona. ²⁴Eti bantta wozanan, “Nuussi silaa iraara gabbaa iraara wodiyen wodiyen immiya, nuna nu kattaa dabarssissenan shiishissiya GODAASSI, nu Xoossaassi, ane yayyoos” gibookkona. ²⁵Intte iita oosoi hageeta teqqiis. Intte

nagarai inttenu lo77obaappe ashshiis’ yaaga” yaagees.

²⁶GODAI hagaadan yaagees; “Ta asaa giddon iita asati de7oosona. Kafota oiqqanau naagiya asatudan zuggidi naagoosona. Eti gitiyaa yeggoosona; yeggidi asata oiqqoosona. ²⁷Koottan kafoi kumidoogaadan, eta keettan cimoi kumiis. Hegaa gishshau, eti gitanne dure gididosona. ²⁸Eti orddenne modhdho gididi diccidosona. Eta iita oosuwaassi zawai baawa. Eti aawi bainna naata shatinttanau eta gishshaa mootettokkona; hiyyeesatu maataakka naagibookkona. ²⁹Yaatin, taani GODAI eta hegaa gishshau, qaxxayanau bessikkinaa? Hagaa mala kawotettaa bolli ta haluwaa kessanau bessikkinaa?” yaagees.

³⁰Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Daro iitabainne daganttiyaabai biittaa bollan haniis. ³¹Hananabaa yootiyaageeti wordduwaa yootoosona; qeesetikka eta zoriyan aisseosona. Ta asaikka hegaa malabaa dosees! SHin wurssettawaanuuteetii?” yaagees.

Yerusalaamee Morkkiyan Doodettiis

6 ¹Qassikka GODAI, “Inttenoo, Biniyaama asatoo, intte shemppuwaashshanau baqtite! Yerusalaamepe kiyite! Taqo7a kataman malkataa punnite! Beeti-Hakkareema giyoosan malaataa bessite! Aissi giikko, huuphessa baggappe iitabainne hanttaara bashshai yaana hanees. ²Taani lo77iyaanne ufaissiya Xiyone katamata xaissana. ³Morkketi henttanchchhatudan bantta wudiyya ekkidi, a bolli yaana. Yiidi a yuushuwan bantta dunkkaaniyaa dunkkaanana; bantta wudiyaanne bantta sohuwan sohuwan heemmana. ⁴Eti issoi issuwwaa, ‘Yerusalaameera olettanau giigite! Denddite! Ane nuuni a seeta gallassi oloos. SHin aayye7ana! Sa7ai qammees; omarssaa kuwai aduqqi aduqqi bees. ⁵Hegaa gishshau, denddite! Denddidi ane qamma oloos; olidi a qatuwaa laaloos’ yaagidi maqettoosona” yaagees.

⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Mittata qanxxite. Yerusalaamee gimbbiyaa lanqyen biittaa dooridi diddiqite. He kataman naaqoi kumido gishshau, i qaxxayettanau bessees. ‘Ollai ba haattaa pulttiyoogaadan, ikka ba

iitatettaa pulttees. Makkalabainne bashshabai a giddon siyettees. Muletoo a sahoinne masunttaa ta sinttan beettees.

⁸Nenoo Yerusalaamee, taani nena seeriyoogaa ekka. Ekkennan ixxikko, taani neeppe shaahettananne ne biittaa issi asinne de7enna baadine biitta kessana” yaagees.

Israa7eela Asaa Makkala

⁹Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa teeraa poshiliyoogaadan, Israa7eela asaa atettata loittidi poshilite. Woiniyaa teeraa qoriya asadan, intte kushiyaa daashshatu giddo naa77anttuwaakka yeddie” yaagees.

¹⁰Taani oossi odooshsha? Oona seerooshsha? Ooni siyanddeeshsha? Be7ite, eti siyenna mala, eta haittai baretti uttiis. Be7ite, GODAA qaalai etayyo qilliicciyoobaa gidiis; eti an ufaittokkona. ¹¹Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi tanan kumi uttiis. Taani ha hanqquwaa teqqanau danddayikke.

Yaatin, GODAI tana hagaadan yaagees; “Ta hanqquwaa ogiyan de7iya naatu bollinne shiiqida yelaga asaa bolli tiga. Maccaasiyokka azinaakka, ceeggi wurida asaakka i ekki baana. ¹²Taani he biittan de7iyaageetu bolli ta kushiyaa yeddiyo wode, eta keettati, eta goshshaarakka eta maccaasaarakka ubbai haratuyyo imettana” yaagees.

¹³Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Guuttaikka gitakka ubbai woriyyaa maanau yiqetees. Hananabaa yootiyaageetikka qeesetikka ubbai asa cimmoosona. ¹⁴Ta asaa masunttaa sakkennabaa giidi, guutta xaliyyaa wottoosona. Saroi bainnan, ‘Saro; saro!’ yaagoosona. ¹⁵Ha sheneyiya oosuwaa oottidi, eti yeellatidonaa? CHii, eti mulekka yeellatibookkona. Eti yeelli aibakkokka erokkona. Hegaa gishshau, etikka kunddidaageetu giddon kunddana. Taani eta qaxxayiyo wode, eta kaushshana” yaagees.

¹⁶GODAI hagaadan yaagees; “Ogiyan eqqidi xeellite; beni loossoti de7iyoosaa oichchite. ‘Lo77o ogee awan de7ii?’ yaagidi oichchitenne an hemettite. Yaatidi intteyyo shemppi ekkite. Yaagin intte, ‘Nuuni he ogiyan hemettokko!’ yaagideta. ¹⁷Taani naagiyaageeta intte bolli sunttada, ‘Malkkatai punettiyo wode siyite’

yaagada odaas. SHin intte, ‘Nuuni siyokko’ yaagideta.

¹⁸“Hegaa gishshau, kawotettatoo, siyite! Maabaratoo, taani ta asaa oottiyoobaa erite! ¹⁹Sa7an de7iya asatoo, hagaa siyite! Taani eta iita qofaa gishshau, iitabaa ha asaa bolli ehais. Aissi giikko, eti ta qaalaa siyennan ixxidosona; ta higgiyaakka oli bayidosona. ²⁰Saaba giyo biittaappe yiidaixaani woikko haaho biittaappe yiida sawiya qimamee tau aissee? Intte xuuggiyo yarshshoikka ekettenna. Intte yarshshoi tana ufaissenna” yaagees.

²¹Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ha asaa sinttan xubeta wottana. Wottin aawatinne naati issippe etan xubettana. SHoorotinne laggetti xayana” yaagees.

Huuphessa Baggaappe Woraajjiya Olanchchata

²²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, huuphessa bagga biittaappe olanchchati woraajjoosona; issi gita kawotettai sa7aa gaxaappe denddiis. ²³Eti wonddafiyaanne tooraa oiqqidosona. Eti qareti bainnaageetanne yeddi maarennaageeta. Eti bantta paran piriixiyo wode, abbai guummiyoogaadan guummoosona. Inttenoo, Xiyone katainaa asatoo, eti inttena olanau issi asadan salppidosona” yaagees.

²⁴Nuuni he oduwaa siyin, nu kushee hilssi giis. Maccaasiyo maaretai oiqqiyogaadan, nuna metoi un77iis.

²⁵SHooqaa kiyoppite; ogiyaarakka hemettoppite. Aissi giikko, morkkee bisuwaa oiqqiis; yaara haarakka daganttiyabai de7ees. ²⁶Hai ta asau, waaruwaa maayidi, bidinttan gonddorettite; ba mexi issi na7aassi yekkiyaabaadan misho yeehuwaa yekkite. Aissi giikko, xaissiyaagee akekennan de7ishin, nu bolli yaana.

²⁷GODAI Ermmaasa hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, neeni eta ogiyya xomoosana malanne paaccana mala, taani nena birataa paacciya asa kessaas; ta asaakka paacettiya birataa kessaas. ²⁸Eti ubbai zigiri yuuyiya, odin ekkenna makkalanchcha. Eti naahaasenne birata; eti ubbaikka mooruwa oottoosona. ²⁹Birataa bollan de7iya kinssaa xuuggidi geeshshana mala, womppiinai wolqapape womppiinettiis.

SHin geeshshanau waayido waayee ubbaikka mela; ta asaa giddon de7iya iitati kichchibookkona. ³⁰GODAI eta oli agido gishshau, eti Olettida Biraa geettooosona” yaagees.

Ermmaasi Beeta Maqidasiyan Awaajjiis

7 ¹GODAAPP Ermmaasassi yiida qaalai hagaa; ²“GODAA Beeta Maqidasiya penggen eqqa. Eqqada, ha qaala hagaadan yaagada awajja; ‘Inttenoo, GODAAYYO goinnanau ha penggetuura geliya Yihudaa asatoo, ubbaikka GODAA qaala siyite! ³Ubbappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Intte ogiyaanne intte oosuwa laammite; laammikko, taani inttena ha sohuwan wottana. ⁴Cimo qaalan, ‘Hagee GODAA Beeta Maqidasiya! Hagee GODAA Beeta Maqidasiya! Hagee GODAA Beeta Maqidasiya!’ yaagidi ammanettoppite. ⁵Intte intte ogiyaanne oosuwa tumuppe laammikko, issoi issuwaassi tumaa pirdikko, ⁶betetanne aawai bainna naata, azinai haiqqido am77e maccaasaa naaqqennan aggikko, ha sohuwan xillo asatu suuttaa gussennan aggikkonne, intte qohettennaadan, hara xoossatuyyo goinnennan aggikko, ⁷yaanikko, taani intte maizza aawatuyyo meri merinau immido biittan inttena wottana. ⁸Be7ite! Intte ainne pattenna cimo qaalan ammanetteeta” yaagees’ yaaga” yaagees.

⁹GODAI hagaadan yaagees; “Intte wuuqqeeta, woreeta, shaaramuxeeta, caaqqidi wordduwaa markkateeta, Ba7aala giyo eeqaayyo yarshshuwaa yarshsheeta, hagaappe kase intte erenna hara xoossatuyyo goinneeta. ¹⁰Yaatidi ta sunttan xegettida Beeta Maqidasiya yiidi, ta sinttan eqqidi, ‘Nuuni saro attida!’ yaageeta. SHin ha sheneyiya oosuwa ubbaa oottanau saro attidetii? ¹¹Ta sunttan xegettida ha Beeta Maqidasee intteyyo panggati qosettiyo gonggolo giidetiiyeye? Intte oottiyobaa ubbaa taani ta huuphen be7aas” yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta sunttaassi de7yoosaa oottada kiro doorido, Seelon de7iya ta sohuwaa ane biite. Ta asaa Israa7eela iitatettsa gishshau, taani he sohuwaa waatidaakkoo be7ite. ¹³Intte ha ubbabaa ootideta. Taani intteyyo zaara zaarada odaas; shin

siyennan ixxideta. Taani inttena xeesaas; shin taayyo koyibekketa. ¹⁴Hegaa gishshau, taani Seelo bolli oottidoogaa, hagan intte ammanettiyo, ta sunttan xegettida ha Beeta Maqidasiya bollikka oottana. Intteyyoonne kase intte aawatuyyo immido sohuwan hagan, taani Seelo bolli oottidoogaa malaa zaarettada oottana. ¹⁵Intte dabbota, Efireema zerettata taani diggidoogaadan, ta sinttappe inttenakka diggana” yaagees.

Asai Azazettennan Ixxiis

¹⁶GODAI hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, hegaa gishshau, ha asatuyyo woossoppa; eta gishshataa oichchoppa woikko waassoppa; neeni etabaa gaannatoppa. Aissi giikko, taani neeyyo siyikke. ¹⁷Eti Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun oottiyobi aibakko be7ikkiiyeye? ¹⁸Naati mittaa mixoosona; aawati tamaa eettoosona; maccaasati, ‘Saluwaa kawiyo’ giyo xosseessi oittaa uukkanau xiilliyaan munaaqqaosona. Eti tana qohana giidi, ushshaa yarshshuwaa hara xoossatuyyo gussoosona. ¹⁹Hagan tumu qohettiysi tanee? Hagan qohettidi yeellatiyai bantta huuphiyau eta gidokkonaa?” yaagees.

²⁰Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta yiilolinne ta hanqdoi ha sohuwaa bolli, asaa bollinne mehiyaa bolli, gaden de7iya mittaa bollinne biittan de7iya kattaa bolli gukkana. Gukkidi eexxana; to77anaukka danddayenna” yaagees.

²¹Ubbappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Intte xuuggiyo yarshshuwaa hara yarshshotuura gujjidi, he ashuwaa intteyyo miite. ²²Taani eta Gibxxe biittaappe kessiyo gallassi, xuuggiyo yarshshobaa gidin, hara yarshshotubaa gidin, intte maizza aawatussi odabeikke woikko azazabeikke. ²³SHin taani etayyo ha azazuwa immaas; ‘Taayyo azazettite. Yaatikko, taani intte Xoossaan gidana; inttekka ta asaa gidana. Intteyyo lo77ana mala, taani inttena azaziyo oge ubban hemettite’ yaagaas. ²⁴SHin eti taayyo siyennan woikko ezzgennan ixxidosona. Eti bantta iita wozanaa muumetettaadan hemettidosona; eti sinttau biyoogaa aggidi, guyye biidosona. ²⁵Intte maizza aawati Gibxxe biittaappe kiyido

gallassaappe doommidi, hachchi gakkanaassi, taani ta ashkkarata, hananabaa yootiyaageeta wontin wontin intteyyo kiittaidda takkaas. ²⁶SHin intte taayyo siyennan woikko ezggennan ixxideta. Intte morggiyaa zozzidetanne intte maizza aawatuppekka aadhhdidi, iitabaa oottideta.

²⁷"Hagaa ubbaa neeni etayyo yootana; shin eti ne giyoobaa siyokkona. Neeni eta xeesana; shin eti neeyo koyokkona.

²⁸Hegaa gishshau, Ermmaasaa, neeni etayyo hagaadan yaaga; 'GODAU ba Xoossau azazettenna woikko seerin simmenna kawotettai hagaa. Tumai xayiis; tumai eta inxxarssaappe bayiis. ²⁹Intte huuphiyaa meedissidi olite. Aibinne bainna xoqqa deretu bolli kiyidi zilaalite. Aissi giikko, GODAI bana yiilloyida yeletaa ixiisinne aggi bayiis' yaaga" yaagees.

³⁰Qassikka GODAI hagaadan yaagees; "Yihudaa asati ta sinttan iitabaa oottidosona. Eti ta sunttan xegettida Beeta Maqidasiyaa tunissanau, tana sheneyiya eeqata ehiidi, a giddon wottidosona. ³¹Eti bantta attuma naatanne macca naata taman xuuggidi yarshshanau, Hinnooma Zanggaaraa xoqqan Toofeeta giyo yarshsho sohuwaa gimbbidosona. SHin hegee taani eta azazabeenmabaanne ta qofan bainnabaa. ³²Hegaa gishshau, he sohoi Hinnooma Zanggaaraa woikko Toofeeta geetettiyoogee attidi, SHuha Zanggaaraa yaagettiidi xeesettana gallassati yoosona. Aissi giikko, moogiyo sohoi bainna gishshau, Toofeeti eti bantta ahaa moogiyo soho gidana. ³³He wode he asatu ahai saluwaak kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma gidana; eta yashissidi yedettiyaabi de7enna. ³⁴Taani ililssaanne ufaissaa cenggurssai, bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssai Yihudaa katamatuuinne Yerusalaame ogetun siyetennaadan teqqana. Aissi giikko, biittai baisa attana" yaagees.

8 ¹GODAI hagaadan yaagees; "He wodiyani Yihudaa kawtu meqettai, halaqatu meqettai, qeesetu meqettai, hananabaa yootiyaageetu meqettainne Yerusalaamen de7iya asatu meqettai ubbai duufuwaappe maxettidi kiyana. ²Kiyidi eti siiqido, kiittido, kaallido, zoriyaa oichchidonne goinnido awau, aginaunne

saluwaak xoolintte ubbau micettana. Eta meqettai shiiqenna woikko moogettenna; shin biittaa bollan pito mala gidana.

³Taani laalidosan de7iya, ha iita kawotettaappe attida asati ubbai de7uwaappe haiquwaa doorana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais" yaagees.

Nagaraanne Qixaatiyaa

⁴GODAI tana hagaadan yaagiis; "Asatuyyo yaaga; 'GODAI hagaadan yaagees; "Issi asi kunddikko, simmidi denddenneeyye? Woikko issi asi wora biikko, guyye simmenneeyye? ⁵Yaatin, ha asai aissi wora biidee? Yerusalaamee aissi ubbatoo wora bii? Eti cimuwaa baqqi oiqqidosona; haa simmennan ixxidosona. ⁶Taani minttada ezggaas; shin eti tumaa haasayokkona. 'Ta ai oottidanaashsho?' giidi ba iita oosuwaa paaxiyaabi issoinne baawa. Ubbailka olayyo piriixiya paraadan bau bau woxxes. ⁷Harai atto, shimalaa giyo kafoti bantta wodiyya eroosona; haraphpheti, dagicetinne waaliyaa giyo kafoti bantta simmiyo wodiyya naagoosona; shin ta asai GODAA wogaa erenna.

⁸"⁹Yaatin, waanidi, 'Nuuni aadhdhida eranchcha; aissi giikko, GODAA higgee nunaara de7ees' gaanau danddayetti? Worddanchcha xaafeti bantta biiryan ta higgiya worddo kessidoogaa be7ekketiyye? ¹⁰Aadhdhida eranchchati yeellatana; eti kauyananne oiqettana. Eti GODAA qaalaa olirggin, etayyo aiba eratetti de7ii? ¹¹Hegaa gishshau, taani eta machcheta haratuyyo, eta gadiyaakka eta xoonidaageetuyyo immana. Aissi giikko, guuttaikka gitaitka ubbai woriyaa maanau yiiqetoosona. Hananabaa yootiyaageetikka qeesetikka ubbai asaa cimmoosona. ¹²Eti ta asaa masunttaa sakkennabaa giidi, guutta xaliyaa wottoosona. Saroi bainnan, 'Saro, saro!' yaagoosona. ¹³Ha sheneyiya oosuwaa oottidi, eti yeellatidonaa? CHii, eti mulekka yeellatibookkona. Eti yeelli aibakkokka erokkona. Hegaa gishshau, etikka kunddidaageetu giddon kunddana; eti qaxxayettiyo wode kauyyana. Taani GODAI hagaa odaas" yaagees' yaaga" yaagiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; "Taani eta tumuppe dafa ekkana. Eta woiniyaa turan aifee xayana; balasiyaa giyo mittankka

aifee xayana. Ayyo bonccoikka shullana; taani etayyo immidobai etappe ekettiichchhana” yaagees.

¹⁴Yaagin asati hagaadan yaagoosona; “Nuuni co77u giidi aissi uttiyoonii? Ane issippe shiiqite; hini gimbettida katamata gelidi, yan haiqvoos. GODAI nu Xoossai nuna haiquwau piddirrgiis; nuuni a bolli nagaraa oottido gishshau, nuuyyo uyanau woriya haattaa immirrgiis. ¹⁵‘Sa7i saro gidana’ giidi ufaissan naagida; shin lo77obi yibeenna. ‘Nuuni paxana’ giidi naagida; shin dagama gidiis. ¹⁶Nu morkketu paraa daarettai Daana giyo kataman siyettees; eta korima paratu caagettan biittai ubbai qaaxxees. Biittaanne biittan de7iyaabaa ubbaa, katamaanne kataman de7iya asaa ubbaa mi xaissanau yiidosona” yaagoosona.

¹⁷GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani shooshshata intte giddo yeddana. Murunniyaageetu daadumatai teqquanau danddayenna hasota intte giddo yeddana; yeddin eti inttenea dukkana” yaagees.

Ermmaasi Azzaniis

¹⁸Paxanau danddayenna keenaa taani azzanaas; ta wozanaikka ta giddon seerees. ¹⁹Ta asai haaho biittan waassiyo waasuwaasi siyite. Eti, “GODAI Xiyoonen baawee? Ha Xiyoone Kawoi naa77antto yan de7ennee?” yaagidi waassoosona.

Waassin GODAI eta Kawoi, “Eti bantta massido misiletun, bantta pattenna allaga eeqatun woni tana aissi yiilloyidonaa?” yaagees.

²⁰Yaagin asai, “Hekko cahaa wodeenne aadhdihiis; boneenne wuriis; nuuninne attibookko” yaagidi waassoosona.

²¹Simmi ta asai mazunxxido gishshau, ta wozanaikka mazunxiis. Taani kayyottais; yeellai tana oiqqiis.

²²Gala7aaden tiyyio xalee baaweyye? Yan aakimee de7ennee? Yaatin, ta asaa meqoi aissi paxennee?

9 ¹Ta huuphee haatta olla gideerenneeshsha! Ta aifetikka afutta pultto gidorkkonaashsha! Yaatiyaakko taani ta asatuppe morkketu kushiyan haiqqidaageetuyyo qamminne gallassi yeekkana shin! ²Taani ta asaappe shaahettada baana mala, taayyo bazzon manddarai aqiyoo sohoi de7eerenneeshsha! Aissi giikko, eti ubbai shaaramuxa; eti makkaliya asaa zata.

³GODAI hagaadan yaagees; “Ta asati bantta inxxarssan wordduwaa odanau ubba wode giigi uttidosona; eta biittan tumaa gishshaa worddoi minniis. Eti iitaappe iitau aadhdhoosona; tana erokkona” yaagees.

⁴Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “SHooroi shooruwaappe naagettite; intte ishatakka ammanettoppite. Aissi giikko, ishi ubbi cimmiyaagaanne shoro ubbi zigiriyaagaa. ⁵SHooroi shooruwaai cimmees; issoinne tumaa haasayenna. Eti bantta inxxarssaa wordduwaa haasayanau tamaarissi wottidosona. Eti nagaraa oottidi daafuroosona. ⁶Neeni cimo giddon de7aasa. Eti bantta cimuwan tana erennan ixxidosona” yaagees.

⁷Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta seerissada paaccana. Ta asaa gishshau, simmi taani harabaa ai oottanau danddayianaana? ⁸Eta inxxarssai woriya zubbe mala; eti an cimuwaai haasayoosona. Bantta doonan issoi issuwaassi saro qaalan haasayoosona; shin bantta wozanan piriya wottoosona. ⁹Yaatin, taani ha yohuwaayyo eta qaxxayanau bessikkinaa? Taani ta huuphiyau hagaa mala kawotettaa bolli haluwaa kiyikkinaa?” yaagees.

¹⁰Taani xoqqa deretussi yeekkananne waassana; bazzo hentta gadetubaa zilaalana. Aissi giikko, eti bayidosona; yaara issi asinne kanttenna. Mehe xaagoinne siyettenna; saluwaai kafotinne do7ati baqatidi biichchidosona.

¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Yerusalaame katamaa taani qolettida keelanne worakanati geessiyo ona oottana. Yihudaa katamatalkka ooninne de7enna baisal soho oottana” yaagees.

¹²Hegaa akeekanau aadhhdida eranchchi oonee? I hara asaassi yootana mala, GODAI ba inxxarssan oossi odidee? Issi asinne a giddoora kanttenna mala, biittai mooretidi, bazzodan onidoogee aibissee?

¹³GODAI yaagiis; “Hagee hanidoogee, etayyo taani immido higgiya eti aggido gishshaassa. Eti taayyo azazettennaaninna ha higgiya kaallennan ixxido gishshaassa.

¹⁴Hegaa aggidi, eti bantta wozanaa muumetettaa kaallidosona; eti bantta aawati tamaarissidoogaadankka Ba7aala giyo eeqatuyyo goinnidosona” yaagiis.

¹⁵Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ha asaa cammiya qumaa mizananne woriya haattaa ushshana. ¹⁶Eti woikko eta aawati erenna kawotettatu giddon taani eta laalana. Taani eta xaissana gakkanaashin, bisuwan yedettana” yaagees.

Yerusalaame Asai Zilaaliis

¹⁷Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ane qoppite. Yeehuwaa yeekiye maccaasata xeesidi ehiissite; zilaassaa zilaaliya eranchcha maccaasatau kiittite. ¹⁸Eti eesuwan yiidi, nu aifee afuttaa siluwaan xoohana gakkanaassinne nu aifiyaa ciroi haattaa pulttana gakkanaassi nu bolli zilaalona. ¹⁹Xiyoonen hagaadan giya zilaassaa cenggurssai siyettees; ‘Aayyeeroo! Nuuni mooretida! Nuuni mulekka kauyyida! Nu keettai qolettiichchido gishshau, nuuni biittaa aggidi baanau koshshees’ yaagoosona” yaagees.

²⁰Inttenoo, maccaasatoo, GODAA qaala siyite! Intte haitta a doonaappe kiyiya qaala ezzgo. Intte macca naata zilaassaa tamaarissite; shooriyaa shooriy koissaa tamaarissu. ²¹Aissi giikko, haiqoi naata ogiyan, wodallatakka gutaran qexiiddi yiidi, nu maskkooteta gakkiis; nu kawo keettatunkka gelii.

²²GODAI tana hagaadan yaagidi azaziis; “GODAI hagaadan yaagees; ‘Asaa ahai pituwaadan dembban laalettana; eti cakkyaageeti cakkidi olido kattaa mala; eta ooninne shiishshenna’ yaaga” yaagidi azaziis.

²³GODAI hagaadan yaagees; “Aadhdhida eranchchai ba eran ceeqqoppo; wolqqaamai ba wolqqan ceeqqoppo; woikko duree ba durettan ceeqqoppo. ²⁴SHin ceeqqiya urai ooninne tana eriyoogaaninne akeekiyogan ceeqqo. Aggenna siiquwaa, suure pirddaanne xillotettaa sa7aa bollan oottiya GODAA, tana eriyoogan ceeqqo. Aissi giikko, taani hageetan ufaittais. Taani GODAI hagaa oodaas” yaagees.

²⁵Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, bantta asho xalaalaa qaxxarettiida asata taani qaxxayana gallassati yoosona. ²⁶Hegeetikka Gibxxe, Yihudaa, Eedooma, Amoonanne Moo7aaba biittaa asatanne bantta huuphiyaa shubeeriyya meedidi,

bazzon de7iya asata ubbata. Aissi giikko, ha kawotettatu ubbaa asai tumuppe qaxxarettibeenna; Israa7eela asai ubbaikka ba wozanan qaxxarettibeenna” yaagees.

Xoossaanne Eeqaa

10 ¹Inttenoo, Israa7eela asatoo, GODAI intteyyo yootiyo qaala siyite! ²GODAI hagaadan yaagees; “Deretu ogiyya intte tamaaroppite. Dereti saluwaan bolli malaataa be7idi dagammikkokka, intte dagammoppite. ³Aissi giikko, deretu wogai hada. Eti mittaa woraappe qanxxoosona; massiyaagee kalttan massees. ⁴Eti biraaninne worqqaani alleeqissoosona; qaaxxennaadon madooshan misimaariyaa xishidi oittoosona. ⁵Eta eeqati eti leehiyaa garssan kafuwaa daganttanau essiyo misile mala. Haasayanau danddayokkona. Hemettanau danddayenna gishshau, asai eta tookkees. Etayyo mulekka yayyoppite. Aissi giikko, eti inttena qohanau danddayokkona; qassi maaddanaukka danddayokkona” yaagees.

⁶Abeet GODAU, ne mali ooninne baawa. Neeni gita; ne sunttaikka gitanne wolqqaama. ⁷Abeet kawotettatu Kawuwau, nena bonchchennan agganai oonee? Nena bonchchanau bessees; aissi giikko, aadhdhida eranchcha asaa giddooninne eta kawotettaa ubbaa giddon ne mali baawa. ⁸Eti eeyyanne damma; eti mittapape massido, pattenna eeqatuppe ai tamaariyoona? ⁹He eeqati Tarsseesappe yiida biraaninne Ufaazeppe yiida worqqaan alleeqettidosona. Eti woiniyaa eessaanne saluwaan milatiya meraara de7iya maayuwaa kamettidosona. Eti ubbai kushe oosuwaa hiillatun oosettidosona. ¹⁰SHin GODAI tumu Xoossa; i de7o Xoossaanne merinaa Kawuwaa. A hanqquwan biittai qaaxxes; kawotettatikka a yiilluwaa danddayokkona.

¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Etayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Hegeeti saluwaanne sa7aa medhdhibeenna xoossati sa7aappenne salo garssaappe xayana’ yaaga” yaagees.

Xoossa Sabbiyo Sabaa

¹²Ba wolqqan sa7aa medhdhidaagee, ba aadhdhida eran sa7aa essidaagee, ba akeekan salota miccidaagee a.

¹³I wolqqaamiyo wode, salotun de7iya haattati guummoosona. I shaarata sa7aa gaxaappe pude denttees.

I iraa bukissiiddi,
wolqqanttaa wolqqammissees.
Carkkuwaakka ba minjja man77iyaappe
kessees.

¹⁴Asi ubbi era xayidi dammiis;
worqqa tigiya asi ubbi
ba eeqatun yeellatiis.
Aissi giikko, he eeqati cimo;
etan shemppoi baawa.
¹⁵Eti patternabaa;
eti qire ooso.
Eti qaxxayettiyo wodiyan xayana.
¹⁶SHin Yaaqooba Saamaa gidiyaagee
hegeeta mala gidenna.
Aissi giikko, i ubbabaa medhdhidaagaa;
Israa7eeli i baassi doorido zare.
A sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama
GODAA.

Yiya Iitaa

¹⁷Inttenoo, morkkee dooddidoogeetoo,
biittaappe kiyanaau intteyyo de7iyaabaa
qoridi shiishshite. ¹⁸Aissi giikko, GODAI
hagaadan yaagees; “Taani ha wodiyan ha
biittan de7iya asata kessada yambbarana.
Intte omoedettana mala, taani intte bolli
iitabaa ehaana” yaagees.

¹⁹Aayyee ta masunttau! Ta masunttau
paxennaagaa. SHin taani, “Hagee ta
hargge; taani danddayanau bessees”
yaagaas.

²⁰Ta dunkkaanee qoletti xaiis; a
wodoroi ubbai duuxerettiis. Ta naati ubbai
taappe shaahettidi biichchidosona; eti
baawa. Ta dunkkaaniyaa zaaridi tolanau
woikko ta magalashuwaa kaqqanau ha77i
issi asinne attibeenna.

²¹Henttanchhati dammidosona; eti
GODAA oichchibookkona. Hegaa
kishshau, etau injjetennan ixxiisinne eta
wudee ubbai laalettiis. ²²Siyite! Ooratta
odoi yiis; hegeenne, “Huuphessa baggaara
de7iya kawotettan gita dirbbai denddiis”
yaagiyaagaa. A olanchhati yiidi, Yihudaa
katamata baisanne worakanati
geessiyoosaa kessana.

²³Abeet GODAU, asa de7oi he aawussi
bu zo gidenngaagaanne ba hemetaa
suurissanaagee aawu shene gidenngaaga
taani erais. ²⁴Abeet GODAU, tana seera;
shin likkiyan gido. Ne hanqquwan
gidoppo; hankkoode neeni tana guuttada
xaissana. ²⁵Ne hanqquwaa nena erenna
kawotettatu bollinne ne suntaa xeesenna
asatu bolli tiga. Aissi giikko, eti Yaaqooba

asaa miidosona; eti eta ashshennan mi
bayidosonanne eta aawaa biittaa
xaissidosona.

Ermmaasanne GODAA Maachchaa

11 ¹GODAAPPE Ermmaasayyo
yiida qaalai hagaa; ²Ha
maachchaa qaalata siya; siyada Yihudaa
asaayyoonne Yerusalaame kataman
de7iyaageetuyyo yoota. ³⁻⁴GODAI
Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees
gaada oda. ‘Taani kase intte aawata
Gibxxe biittaappe, birataa seerissiya
coociyaappe kessiyo wode, azazido
maachchaa qaalaayyo azazettennaagee
qanggettidaagaa. Taani GODAI hagaadan
yaagaas; ‘Taayyo eeno giite; ta inttenu
azaziyoobaa ubbaa oottite. Yaanikko, intte
ta asa gidana; taanikka intte Xoossaa
gidana. ⁵Hegaadankka, maattaanne eessaa
goggiya biittaa kase intte aawatussi
immanau, taani caaqqidoo caaqquwaa
polana” yaagaas. Hegeenne, hachchi intte
laattido biittaa’ yaaga” yaagees.

Yaagin taani, “Eeno, GODAU,
amin77i” yaagaas.

“Yaagin GODAI taayyo hagaadan
yaagiis; ‘Hagaa ta qaalaubbaa Yihudaa
katamatuuninne Yerusalaame gotten
hagaadan yaagada awaajja; ‘Ha maachchaa
qaala siyite; siyidi a kaallite. ⁷Kase intte
aawata taani Gibxxe biittaappe
kessoosappe hachchi gakkanaashin, zaara
zaarada, ‘Taayyo azazettite!’ gaada
seeraas. ⁸SHin eti ta qaala siyibookkona
woikko ezggibookkona. Hegaa aggidi, eti
bantta iita wozanaa muumetettaa
kaallidosona. Taani ta maachchaa qaala
eti naagana mala azazaas; shin eti
ixxidosona. Hegaa kishshau, he maachcha
giddon xaafettida qanggettua ubbaa eta
bolli ehaas’ yaaga” yaagiis.

‘Zaardikka GODAI taayyo hagaadan
yaagiis; ‘Yihudaa asaa giddooninne
Yerusalaamen de7iyaageetu giddon
maqqoi de7ees. ¹⁰Eti kase ta qaala
siyennan ixxida bantta maizza aawatu
nagarau guyye simmidosona. Eti hara
xoossatuyyo goinnidosonanne etayyo
oottidosona. Israa7eela asatikka Yihudaa
asatikka taani kase eta maizza aawatuura
maacettido maachchaa kanttidosona.

¹¹Hegaa kishshau, GODAI eta hagaadan
yaagees; ‘Eti baqatidi attanau danddayenna
metuwaa taani eta bolli ehaana. Eti taayyo

waassinkka, taani etau siyikke. ¹²He wode Yihudaa katamatu asatinne Yerusalaame asati biidi, bantta ixaanaa cuwayiyo xoossatussi waassana. SHin metuwaa wode he xoossati mulekka eta maaddokkona. ¹³Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte xoossati intte katamatu keena cora. Qassi Ba7aala giyo he yeella xoossaassi ixaanaa cuwayanau intte essido yarshshiyo sohoti Yerusalaame ogetu keena cora' yaagees.

¹⁴"Ermmaasaa, ha asatuyyo tana ainne woossoppa; eta gishshaa gaannatoppa woikko oichchoppa. Aissi giikko, eti bantta metuwaa gallassi tana xeesiyo wode taani etau siyikke.

¹⁵"Darotuura ba iita maqquwaa maqettaidda ta siiqiya ta Beeta Maqidasiyan beettanau bessii? Intte intte iita oosuwaa oottishin, yarshshettida mehiyaa ashoi inttena qixaatiyaappe ashshanee? Ashshiyaakko intte ufaittana shin" yaagiis.

¹⁶GODAI nena, Dicciya, Lo77o Aifiyaa Aifiya Wogara yaagidi sunttiis. SHin i ha wogaraa wolqqaama dadaa gunttan, taman xuuggana; a tashetikka mequerettana.

¹⁷Taani, inttena tokkida Ubbaappe Wolqqaama GODAI intte bolli iitabaa chaanau awaajjaas. Aissi giikko, Israa7eela asatinne Yihudaa asati Ba7aalayyo ixaanaa cuwayidi, tana yiilloyidosona.

Ermmaasa Woranaau Maqettido Maqquwaa

¹⁸GODAI eta maqquwaa taayyo qonccissido gishshau, taani eraas. He wode eti iitaa oottiyobaa i tana bessiis. ¹⁹Taani shuhau kaalettidi efiyo aada dorssa maraa mala gidaas. Eti ta bolli, "Ane nuuni mittaakka a aifiyaakka xaissoos. A sunttai mulekka hassayettenna mala, ane nuuni a paxa de7iyaageetu giddoppe xoqollidi xaissoos" yaagidi maqettidobaa taani erabeikke. ²⁰SHin abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, xillo pirddiyaagoo, asaa wozanaa kahaa qoriyaagoo, neeni eta bolli ne haluwa kessiyoogaa tana bessa. Aissi giikko, taani ta qohuwaa neeyyo magannaas.

²¹Hegaa gishshau, "GODAA sunttan hananabaa yootoppa; yootikko neeni nu kushiyan haiqqana" yaagidi, nena woranaa koyiya Anatoota asaabaa GODAI giyoogee

hagaan. ²²Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; "Taani eta qaxxayana. Eta wodallati bisuwan haiqqana; eta macca naatinne attuma naati koshan haiqqana; ²³etappe atettaikka attenna. Aissi giikko, taani qaxxayiyo laitti Anatoota asaa bolli iitabaa ehaana" yaagees.

Ermmaasa Oishaa

12 ¹Abeet GODAU, taani nenaara mootettiyo wode, ubbabankka neeni xillo. Gidikkonne, taani xillo pirddaabaa nenaara haasayanau koshshees. Iita asati oottiyobai etau aissi injjetii? Ammanettennaageeti aissi ishalidi de7iyoona? ²Neeni eta tokkadasa; tokkin xaphuwaa yeddidosona; diccidi aifiyaa aifidosona. Eti nena doonaappe yeggokkona; shin eta wozanaappe neeni haahuwan de7aasa. ³SHin abeet GODAU, neeni tana eraasa. Tana be7aasa; taani neeyyo ai qoppiyaakko paaccaasa. SHukkiyo dorssatudan, neeni he iita asata goochchada kessa! SHuhaa gallassau eta dummayada wotta! ⁴Biittai melanainne dembba ubban mokkida maatai shullanai aude gakkanaassee? Biittan de7iya asaa iitatettaa gishshau, do7ainne kafoi wuris. Hegaa bollikka asati, "GODAI nuuni oottiyobaa demmenna" yaagoosona.

GODAA Zaaruwaa

⁵GODAI Ermmaasassi hagaadan giidi zaariis; "Neeni tohuwan woxxiya asatutura wottaa naasettada daafurikko, paraara waana naasettuutee? Neeni saro biittan xubettikko, Yorddaanoosa woraa garssan waana hemettuutee? ⁶Ne ishati, intte so asati nena aattidi immidosona; eti nena iiggidosona. Hegaa gishshau, eti neeyyo lo77obaa haasayikkone, etan ammanettoppa.

⁷"Taani Israa7eela aggaas; taani ta doorettida kawotettaa olaas. Taani ta siiqiyo asaa a morkketu kushiyaa aattada immaas. ⁸Ta doorettida asai taayyo bazzon de7iya gaammo mala gidiis. I ta bolli gudiis; hegaa gishshau, taani a ixxaas. ⁹Ta doorettida asai taayyo hara gaceti dooddidi dukkiyo gazza gacee mala gididee? Biite; biidi do7ata ubbaa shiishhite; shiishhidi a maana mala ehiite.

¹⁰"Daro allaga kawoti ta woiniyya turaa sohuwaa mooridosona; ta gadiyaa tubbidosona; ta lo77o biittaa bazzo

oottidosona. ¹¹He biittai mooretidi oxxiis; ta sinttan melanne baisa gidiis. Qarettiyaabai bainna gishshau, mule biittaikka mooretiiis. ¹²Bazzwan de7iya aibinne bainna xoqqa deretu ubbaa kanttidi, bonqqiyaageeti yiidosona; aissi giikko, GODAA bisoi biittaa ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaassi miis. Hegaa gishshau, ooninne saro attanau danndayenna. ¹³Eti gistiyyaa zeridi, agunttaa cakkidosona. Eti daro daafuridosona; shin ainne worissibookkona. GODAA hanqquwaa teegaa gaasawan eta kattai xayiis” yaagiis.

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta asatuyyo Israa7eelatuyyo immido biittaa oiqqida, ta iita shooro kawotettata gidikko, taani eta eta biittaappe xoqollana. Qassi Yihudaa asatakka eta giddoppe xoqollana. ¹⁵SHin eta biittaappe xoqollidoogaappe guyyian, zaarettada taani etayyo qarettana; taani eta huuphiyan huuphiyan eta laata gade, eta kawotettaa biitti zaarada ehaana. ¹⁶Kase ta asaa Ba7ala sunttan caaqqanaadan tamaarissidoogaadan, eti ta asaa ogiyaa loitti tamaarikkonne ta sunttan, ‘GODAI ero!’ yaagidi caaqqikko, eti ta asaa giddon minnidi de7ana. ¹⁷SHin ai kawotettinne azazettennan ixxikko, taani a muleera xoqollada xaissana. Taani GODAI hagaan odaas” yaagees.

Liiuwaa Danccuwaa

13 ¹GODAI tana, “Ba; baada liiuwaa giyo qacinaappe dadettida danccuwaa shammada, ne xeessan dancca; shin haattan boshissoppa” yaagiis. ²Hegaa gishshau, taani GODAI azazidoogaadan danccuwaa shammada, ta xeessan danccaas.

³GODAA qaalai naa77antto taakko yiis; yiidi, ⁴“Neeni shammido danccuwaa, ne xeessan neeni dancidoogaa ekkada, Efiraaxiisa SHaafaa efa. Efaada, shuchchaa kooppuwan qosa” yaagiis. ⁵Yaagin taani GODAI tau odidoogaadan efaada, Efiraaxiisa SHaafaa lanqken qosas.

“Daro gallassaappe guyyian GODAI, “Dendda; Efiraaxiisa SHaafaa baada, taani nena, ‘Yan qosa’ giido danccuwaa ekka” yaagiis. ⁷Yaagin taani Efiraaxiisa SHaafaa baada, bookkada, danccuwaa ta qottidosaaappe kessada ekkaas. SHin he

danccoi ha77i mooretidi, muleera ainne go77ennabaa gidiis.

⁸Hegaappe guyyian, GODAA qaalai taakko yiis; ⁹“GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani hegaadan Yihudaa asaa ayyuwaanne Yerusalaame gita otoruwaa giishshana. ¹⁰Ta qaalaa siyennan ixxidi, bantta wozzanaa muumetettaa kaallidi, hara xoossatussi oottanaunne goinnanau biya ha iita asati, ha danccuwaa dan mulekka go77ennabaa gidana. ¹¹Danccoi asa xeessaa baqqi oiqqiyogaadan, Yihudaa asai ubbainne Israa7eela asai ubbai ta asa gidana malanne ta sunttaayyo galatanne bonchcho gidana mala, eti tana baqqi oiqqanaadan oottaas. SHin eti siyennan ixxidosona’ yaagees” yaagiis.

Woiniyaa Eessaa Xuggaa

¹²Qassikka i, “Ermmaasaa, asaayyo hagaadan yaaga; ‘GODAI Israa7eela Xoossai, ‘Issi issi xuggan woiniyaa eessai kumana’ yaagiis’ yaaga. Yaagin eti nena, ‘Woni nuuni issi issi xuggan woiniyaa eessai kumanaagaa erokkoniyye?’ yaagikko, ¹³neeni etayyo yaagada yoota, ‘GODAI yaagees; ‘Taani ha biittan de7iya asaa ubbaa, harai atto Daawita kawotaa araatan uttiya kawota, qeeseta, hananabaa yootiyaageetanne Yerusalaamen de7iya asaa ubbaa, eti mattottana gakkanaashin, taani eta woiniyaa eessan kunttana. ¹⁴Taani eti, asaa asaara, aawaa na7aara dom77issana. Taani eta xaiisanappe attin, etau kehikke, qarettikkenne maarikke” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Omooduwaabaa

¹⁵Siyitenne ezggite; aggite otorettoppite. Aissi giikko, hagaa GODAI yootiis.

¹⁶GODAI intte Xoossai xumissanaappe kasetidi, intte tohoikka xumiya deriyan xubettanaappe kasetidi, a bonchchite. Intte, “Poo7oi yaana” giidi naageeta; shin i sakkana xumau laammana.

¹⁷SHin intte siyennan ixxikko, intte otoruwaa gishshau, taani geeman yeekkais. GODAA wudee omoodettidi biichchido gishshau, taani yeekkais; ta aifeekka afutaa holssayees.

¹⁸GODAI tana, “Kawuwaassinne kawuwaayayessi, kaweessi hagaadan yaagada yoota; ‘Intte bonchcho alleeqo kallachchai intte huuphiyaappe kunddido gishshau, intte kawotaa araataappe dug

wodhdhite.¹⁹ Neegheeba biittan de7iya katamati ubbai gorddettiichchidosona. Eta dooyanau issi asikka yan baawa. Yihudaa asai muleera betidi biichchiis' yaaga" yaagiis.

²⁰Qassikka GODAI, "Ane xoqqu gaada, huuphessa baggaappe yiyaageeta xeella. Neeyyo imettida wudee, neeni ceeqettido dorssati awan de7yoona? ²¹Neeni neeyyo dabbo gidana mala, koyidoogeeti nena xoonidi haariyo wode woiguutee? Yelanddeedan maaretai nena oiqqennee?

²²Neeni ne wozanan, 'Hagee ubbai ta bolli aissi gakkidee?' giikko, ne maayoi daahettidoogeeekka nena asi daafidoogeeekka ne nagarai darido gishshaassa. ²³Tumu Toophphiyaa asi ba bolla meraa, woikko maahee ba gazzatettaa laammanau danddayii?

Danddayenna! Hegaadankka, iita oosuwa ootti meezeetidaageeti intte, lo77o oosuwa oottanau mulekka danddayekketa" yaagiis.

²⁴⁻²⁵GODAI hagaadan yaagees; "Taani inttena bazzo carkkoi efiyo suullaadan laalana. Intte saamai, taani intteyyo gattana basoi hagaa. Intte tana dogido gishshaunne worddo xoossatun ammanettido gishshau, ²⁶intte kallo beettana mala, taani intte bollaappe maayuwaa qaara yeggana. ²⁷Neeni laggettiyoogaa, neeni korima paraadan, ziitau caaggyoogaanne ne yeelli bainna shaaramuxatettaa, neeni keraanine dembban ootiyoo sheneyiya oosuwa taani be7aas. Yerusalaamee, neeyyo aayyee! Neeni aude gakkanaashin geeyyennan de7uutee?" yaagees.

Koshaabaa

14

¹Koshaabaa GODAI

Ermmaasassi yootido qaalai hagaa; ²"Yihudaa biittai kayyottes; a katamati labbanoosona. An de7iya asati biittan uttidi yekkoosona; Yerusalaame asai waasuwaa xulluusees. ³Dure asati haattaa tikkana bantta ashkkarata kiitoosona. Kiittin eti haattaa ollaa boosona; shin haatta demmokkona. Bantta otuwa mela tookki ekkidi simmoosona. Haniyoobaa xayi yeellatidi, bantta huuphiyaa gullettoosona. ⁴Irai bukkenna gishshau, biittai melidi za77ees. Goshshanchhati yeellatidi, bantta huuphiyaa gullettoosona. ⁵Maati bainna gishshau, wushiyaa ba yelido galo mariyo,

dembban ola bayada bausu. ⁶Wora haretiaibinne bainna xoqqa deretun eqqidi, worakanatudan hel77oosona. Eta miyoobi xayin, eta aifee xeellanaa daafuriis" yaagiis.

⁷Asai hagaadan yaagidi woossiis; "Abeet GODAU, nu nagarai nu bollan markkattikkonne, ne sunttaa gishshau, nuussi issibaa ootta. Nuuni neeppe darotoo guyye simmida; ne bollan nagaraa ootida. ⁸Abeet Israa7eeli naagiyo ufaissau, metuwaa wodiyaa ashshiyaagoo, neeni biittan imattadan, issi qamma aqanau gelida ogiyaasadan aissi hanai? ⁹Neeni dagammida asadan, ashshanau danddayenna mino asadan aissi hanai? Abeet GODAU, neeni nu gidduwan de7aasa! Nuuni ne sunttan xeesettida; nuna neeni aggoppa!" yaagiis.

¹⁰Ha asatubaa GODAI hagaadan yaagees; "Eti toilattiyoogaa keehippe siiqoosona; bantta tohuwaa teqqokkona. Hegaa gishshau, GODAI etan ufaitenna. I eta iita oosuwa hassayidi, eta nagaraa gishshau, eta qaxxayana" yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyaa, GODAI tana; "Ha asatu sarotettuu tana woossoppa. ¹²Eti xoomikkokka, taani eta waasuwaa siyikke. Xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwa eti yarshshikkokka, taani eta yarshshuwa ekkikke. Hegaa aggada, taani eta olan, koshaaninne boshan xaissana" yaagiis.

¹³Yaagin taani hagaadan yaagaas; "Abeet Ubbaa Haariya GODAU, hananabaa yootiyaageeti etayyo, 'Intte olaa be7ekketa woikko koshi inttena oikkenna. Taani intteyyo ha biittan paccenna sarotettaa immana' yaagees yaagoosona" yaagaas.

¹⁴Yaagin GODAI taayyo hagaadan yaagiis; "Hananabaa yootiyaageeti ta sunttan wordduwaa yootoosona. Taani eta kiittabeikke, woikko azazabeikke, woikko etau yootabeikke. Eti intteyyo hananabaa giidi yootiyoobai worddo ajuutaa, pattenna kaayuwaanne qoppi ekkidi yootiyo worddobaa. ¹⁵Hegaa gishshau, GODAA sunttan hananabaa yootiyaageetubaa gidikko, taani GODAI eta kiittabeikke. SHin eti, 'Olai woikko koshai ha biittaa bochchenna' yaagoosona. He hananabaa yootiyaageeti bantta huuphiyau olaaninne koshan xayana! ¹⁶Qassi eti hananabaa yootiyo asai

koshaanne olaa gaasuwaa hajjana; eta ahai karen Yerusalaame ogiyan olettana. Eta woikko eta maccaasaa, eta attuma naata woikko eta macca naata moogiyaa xayana. Taani etayyo bessiya waayiyaa eta bolli tigana” yaagiis.

¹⁷Ta azzanuwaabaa taani asaayyo hagaadan yaagada yootana mala, GODAI tana azaziis; “Ta asai daro deshettidi, keehippe mazunxxido gishshau, ta aifeti qamminne gallassi shemppennan afuxxona. ¹⁸Taani dembbaa biikko, bisuwan siifettidaageeta be7ais. Katamaa gelikko, qassi koshan gilqqidaageeta be7ais. Hananabaa yootiyaageetinnee qeeseti, “Nuuni paci bainnan oottoos” goosona; shin eti bantta oottiyoobaa erokkona’ yaaga” yaagiis.

Asai GODAA Woossiis

¹⁹Abeet GODAU, neeni Yihudaa mule aggadii? Xiyonne asaa ixxadii? Neeni nuna paxennaadan oottada aissi dechchadii? “Saro gidana” giidi naagida; shin aibinne lo77obi nuuyyo gakkibeenna. “Paxana wodee yaana” giidi naagida; shin dagama xalaalai yiis.

²⁰Abeet GODAU, nuuni nu iitatettaanne nu aawatu mooruwa paaxoos; nuuni tumuppe ne bolli nagaraa oottida. ²¹Nuna ne sunttaa gishshau karoppa; ne bonchcho araatai de7iyo Yerusalaame kaushshoppa. Neeni nunaara maacettido maachchaa hassaya; ne maachchaa kantoppa. ²²Woni kawotettatu eeqatuppe issoi ira bukissanau danddayii? Saloi ba sheniyaa diifiyyaa duge kiittanau danddayii? Danddayenna! Abeet GODAU, nu Xoossau, hegaa danddayiyaagee nena! Hagaa ubbaa oottiyaagee nena gidiyo gishshau, nuuni nenan ufaissaa oottoos.

Yihudaa Asaa Bolli Gakkiya Pirddaa

15 ¹Hegaappe guyyiyan, GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Harai atto Muuseenne Sameeli ta sinttan eqqiyaakkonne, ta wozanai ha asatukko simmenna. Eta ta sinttappe digga; eti boona. ²Qassi eti nena, ‘Nuuni au baanee?’ giidi oichchikko, GODAI hagaadan yaagees gaada etayyo oda; ‘Haiquwau pirdettidaageeti, haiquwau boona. Bisuwau pirdettidaageeti, bisuwau boona. Koshau pirdettidaageeti, koshau boona. Omoodettanau pirdettidaageeti, omooduwau boona’ yaagees” yaagiis.

³GODAI hagaadan yaagees; “Taani oiddu qommo bashshaa eta bolli ehaana; hegeetinne, eta woranau bisuwa, eta ahaa goochchanau kanata, eta ashuwaa midi xaissanau saluwaa kafotanne sa7aa do7ata. “Hizqqiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Minaasee Yerusalaamen oottido palaa gishshau, taani eta sa7aa kawotetta ubbau dagama oottana.

⁵“Yerusalaame asatoo, intteyyo oonee qarettanai? Intteyyo azzananai oonee? ‘Intte ai malee?’ giidi inttena oichchanau eqqanai oonee?” yaagees.

⁶GODAI hagaadan yaagees; “Intte tana aggideta; ha77i ha77ikka intte guyye simmideta. Hegaa gishshau, taani intte bolli ta kushiyaa yeddada inttena xaissaas; taani intteyyo qarettaidda daafuraas. ⁷Taani eta he biittaa katamatu penggiyan laidaa ekkada suraggaas. Eta naatakka wora wurssaa; taani ta asaa xaissaas. Aissi giikko, eti bantta iita ogiyaappe simmennan ixxidosona. ⁸Taani eta am77etu qoodaa abbaa shafiyapppekka darissaas. Taani gallassa seetan eta wodallata wori xaissiyaageeta eta aayetu bolli ehaas. Qoppennan de7ishin, mishuwaanne dagamaa taani eta bolli duge yeddaas. ⁹Laappun naati haiqqido aayiyaa siiphphuwaa teqettada labbanaasu. Iyyo gallassai qammiis; a kauyyaasunne yeellataasu. Biron paxa de7iyaageetakka taani eta morkketu sinttan bisuwan siifissaas. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees.

Ermmaasi Ba Metuwaa GODAASSI Maganniis

¹⁰Aayyee ta aayee! Tana yelennan aggarkkiishsha! Taani biitta ubban de7iya asaara oyettiyaanne baaxetiya asa gidaas. Taani oossinne tal77abeikke, woikko ooppenne tal77ada ekkabeikke; gidikkonne, asai ubbai tana qanggees.

¹¹GODAI hagaadan yaagiis; “Tumuppe taani nena lo77obaassi ashsha ekkana. Tumuppe ne morkketi metuwaa wodenne waayiyaa wode neessi watiwatanaadan, taani oottana.

¹²“Woni asi birataa, huuphessa baggaara yiya birataa woikko naahaasiyaa menttanau danddayii? ¹³Biitta ubban intte oottido nagaraa gishshau, taani intte aquwaa peeshshaa, coo bonqqiyaageetussi immana. ¹⁴Taani inttena intte erenna

biittan intte morkketuyyo ailleyana; aissi giikko, ta hanqqa miya tamaa gididi, merinau eexxana” yaagiis.

¹⁵Abeet GODAU, neeni eraasa. Tana hassayada maadda; tana yedettiyaageetu bolli ta haluwaa kessa. Neeni etabaa danddayada, tana wora yeggoppa. Taani ne gishshau cayettiyoogaa qoppa. ¹⁶Abeet GODAU, Ubbaappe Wolqqaama Xoossau, taani ne sunttan xeesettido gishshau, ne qaalai taakko yin maas. Min tana pashkkissiisinne ta wozanaa ufaissiis.

¹⁷Coo poocammiyaageetu citan uttabeikke; etaara ufaittabeikke. Neeni ne kushiyaa ta bolli wottido gishshaunne taayyo yiillotido gishshau, taani tarkka dumma uttaas.

¹⁸Sahoi taappe duuxxennan ixxiyoogeenne ta masunttai paxennan ixxiyoogee aibisse? Neeni taayyo meliya shaafadan, to7iya pulttodan, hanana hanaiyye?

¹⁹Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Neeni taakko simmikko, taani zaarada nena ekkana; neeni taayyo oottana. Hada yohuwaa aggada, bonchcho qaala xalaala yootikko, neeni ta doona gidana. Hageeti asati neekko simmana; shin neeni etakko simmakkia. ²⁰Taani nena ha asaayyo naahaasiyaa giyo birataara gimbettida gimbbe oottana. Eti nenaara olettana; shin nena xoonokkona. Aissi giikko, taani GODAI nena ashshanaunne wotta ekkanaa nenaara de7ais. ²¹Itatu kushiyapape taani nena ashshana; qareti bainnaageetuppekka taani nena wozana” yaagees.

GODAI Ermmaasa Azazidobaa

16 ¹GODAA qaalai, hagaadan yaagiiddi, taakko yiis; ²“Neeni machcho ekkoppa; maccaa attumaakka ha sohuwan yeloppa. ³Ha sohuwan yelettida macca naatinne attuma naati, eta yelida aayetinne aawati hananabaa taani GODAI neeyyo hagaa odais. ⁴Eti hanttaara harggiyan haiqqana; etayyo yekettenna, woikko eti moogettakkona; eta ahai biittaa bollan pito mala gidana. Eti bisuwaaninne koshan wurana; eta ashoi saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma gidana” yaagiis.

⁵GODAI taayyo hagaadan yaagees; “Yeho keettaa geloppa; yekkanau woikko qarettanau booppa. Aissi giikko, taani GODAI ha asaa bollapte sarotettaa, aggenna ta siiquwaanne ta

maarotaa diggaichchaas. ⁶Gitatikka guuttatikka ha biittan haiqqana; eti moogettakkona. Ai asinne etau yekkenna; ai asinne etau qaacenna woikko huuphe meedissidi kayyottenna. ⁷Yekkiya asau haatta ushuwaa efiidi, qumaa aara issippe miidinne uyidi, kayyuwaa balettiyaabi issoinne de7enna. Harai atto aayyiyya woikko awai haiqqido uraakka balettiyaabi baawa.

⁸“Gibirai de7iyo keettaakka geloppa; maanaunne uyanau etaara issippe uttoppa. ⁹Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaa odais. Be7a, taani ufaissaanne ilissaa cengurssaa, machcho bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cengurssaa ha sohuwaappe diggana. Hegaa asai ba laittan ba aifiyan be7ana.

¹⁰“Neeni ha qaalaa ubbaa ha asaayyo odiyo wode, eti nena, ‘GODAI aissi hagaa mala gita iitabaa nu bolli awaajjidee? Nuuni ai mooridoo? GODAAYYO, nu Xoossaayyo, nuuni oottido nagari aibee?’ yaagana. ¹¹He wode neeni etayyo yaaga; “Taani GODAI hagaa oottidoogee kase intte aawati tana aggido gishshaassa, eti hara xoossata kaallido gishshaassa, etau oottidonne goinnido gishshaassa, tana aggidonne ta higgiyyaa naagennan ixxido gishshaassanne ¹²intte kase intte aawatuppekka aadhdi iitido gishshaassa. Be7ite, intte huuphiyan huuphiyan intte iita wozanaa muumetettaa kaallideta; taayyo azazettennan ixxideta. ¹³Hegaa gishshau, taani inttena ha biittaappe denttada, intte woikko intte aawati erenna biitti olana. Yan intte hara xoossatussi gallassinne qammi goinnana. Taani mulekka intteyyo qarettikke” yaagees’ yaaga” yaagiis.

GODAI Israa7eelata Zaaridi Ehaana

¹⁴⁻¹⁵GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaa Gibxxe biittaappe kessida GODAI ero’ yaagidi caaqqiyooqaa asai aggidi, ‘Israa7eela asaa huuphessa bagga biittaappenne eta i laalido biittatu ubbaappe zaaridi ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqqana gallassai yaana. Aissi giikko, taani eta kase eta aawatussi immido buzo biittaa zaarada ehaana” yaagees.

Yiya Qixaatiyaa

¹⁶GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani moliyaa oiqqiya daro asatussi

kiittais; eti eta oiqqana. Hegaappe guyyian, taani daro shankkanchchatussi kiittana; shankkanchchati dere ubbaappe, kera ubbaappenne shuchchaa kooppotuppe eta shankkatidi kessana. ¹⁷Aissi giikko, taani eta ogiyya ubbaa be7ais. Eti taappe qosettibookkona; eta nagaraikka ta aifiyaappe geemmibeenna. ¹⁸Taani eta iitatettaanne eta nagaraa gishshaa etau naa77u kushiyaa zaarana. Aissi giikko, eti bantta ixettida eeqatun, he aha milatiyaageetun ta biittaa tunissidosonanne bantta sheneyiya misiliyan ta laataa kuntidosona” yaagees.

Ermmaasa Woosaa

¹⁹Abeet GODAU, ta wolqqau, ta wolqqaama miixau, metuwaa gallassan taani baqata attiyo sohuwau, kawotettati sa7aa gaxaappe neekko yaana. Yiidi hagaadan yaagana; “Nu aawati pattennanne maaddenna worddo xoossatu xalaalaa laattidosona. ²⁰Woni asi bau xoossata medhdhanau danddayiyye? Danddayenna! I medhdhiyaakkokka eti tumu xoossata gidokkona!” yaagana.

²¹GODAI hagaadan yaagees; “Hegaa gishshau, taani eta erissana. Issiton ta wolqqaanne ta minotettaa eta erissana; yaatobare eti ta suntai GODAA gidiyoogaa erana” yaagees.

Yihudaa Nagaranne Qixaatiyaa

17 ¹GODAI hagaadan yaagees;
“Yihudaa nagarai birata
biiriyaa xaafettiis; eta wozanaa bollinne eti
yarshshiyosan de7iya kaciyyaa bolli
almmaaziyya giyo shuchchaa xeeran
qaacettidi xaafettiis. ²Eta naati irxxa
mitta ubbaa garssan, xoqqa keratu
bollaanine dembba biittan de7iya deretu
bollan, giigissido yarshshiyoo sohotun
Asheero giyo xosseessi essido misiliyau
goinnoosona. Intte biiita ubbaa bollan
oottido nagaraa acuwau qanxxo oottada,
intte miishshaanne intte aqotaa ubbaa taani
intte morkketuyyo immana. ³Taani inttene
laatissido biittaappe intte baana; taani
inttene intte erenna biittan intte
morkketuyyo ailleyana. Aissi giikko, intte
ta hanqquwaa oisettideta; i merinuu
eexxana” yaagees.

Dumma Dumma Leemisota

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Asan,
haiqqiya asaa wolqqan

ammanettiyaageenne ba wozanan taappe wora simmiyaagee qanggettidaagaa. ⁶He asi bazzo buura mala. Kehabai yiyo wode be7enna. I bazzon, mela sohon, asi de7enna maxine biittan de7ana.

⁷“GODAN ammanettiya asi, i ammanettiyoi GODAA gidiyo asi anjjettidaagaa. ⁸I haattaa lanqqiyan tokettidi, ba xaphuwaa goggiya haattau yeddida mittaa mala. Awaa suuluwaassikka i yayyenna. Aissi giikko, he mittaa haittai irxxi irxxashin de7ees. Irai bukkenna laittankka hirrgenna; aifiyyaa aifiyoogaakka dabarsenna.

⁹“Asa wozani ubbabaappe aadhdhi cimmiyaabaanne keehi daro iita. A ooni eranau danndayii? ¹⁰Taani GODAI asaa ubbau a ogiyaadaaninne a oosuwaadan zaaranau, asaa wozanaa qoraisinne a kahaa paaccas” yaagees.

¹¹Xillenna ogiyaara duretiya asi babaa gidenna phuuphulliyaa qoxiya kuraachchhee mala. I ba laittaa biron baggettishin, a aggidi xayana; wursettan i eeyya gidana.

¹²Nu Beeta Maqidasee koiroppe doommidi, bonchcho kawotaa araataadan, xoqqa deriyaa huuphiyan beettees. ¹³Abeet GODAU, Israa7eeli ufaissan naagiyooogoo, nena aggida ubbatu yeellatana. Nena aggida wora biyaageeti, nena GODAA, de7o haattaa pultuwaa aggido gishshau, eti biittan xaafettana.

Ermmaasa Woosaa

¹⁴Abeet GODAU, tana patta; taani paxana. Tana ashsha; taani attana. Aissi giikko, neeni taani galatiyoogaa.

¹⁵Asati tana, “GODAI nuna naassido naasee awan de7ii? Ane polo!” yaagoosona.

¹⁶Neeni eta bolli iitabaa kiittana mala, taani mulekka nena denttettabeikke; eti metootana gallassaa taani amottabeikke. Ta doonaappe kiyida qaalaa neeni eraasa.

¹⁷Tana daganttoppa. Neeni metuwaa gallassi taayyo baqata attiyo soho. ¹⁸Tana yedettiyaageeta yeellaya; shin tana yeellayoppa. Eta dagantta; shin tana daganttoppa. Eta bolli meto gallassaa eha; eti naa77u kushe qixaatiyaa qaxxaya.

Sambbataa Bonchchiyoogaa

¹⁹GODAI tana hagaadan yaagiis; “Ba,
Yihudaa kawoti katamaa geliyoonne kiyiyo
Biniyaama Penggyaa giyo penggyaaninne

hara Yerusalaame penggetu ubban baada eqqa.²⁰ Eqqada eta hagaadan yaaga; 'Inttenoo Yihudaa kawotoo, inttenoo Yihudaa asatoo, inttenoo Yerusalaamen de7iya asatoo, inttenoo ha penggetuura geliya asatoo, ubbaikka GODAA qaalaa siyite!²¹ GODAI hagaadan yaagees; "Sambbata gallassan tooho tookkenna malanne aibanne tookkidi, Yerusalaame penggyaara gelenna mala, intteyyo naagettiite!²² Sambbata gallassan intte keettaappe tooho tookkidi kessoppite, woikko aiba oosonne oottoppite. Kase intte aawata taani azazidoogaadan, Sambbata gallassaa dummayidi bonchchite.²³ Gidikkonne, eti siyibookkona; bantta haittaakka taakko yeggibookkona. Eti siyennaaninne taappe tamaarennan ixxidosona.

²⁴"SHin intte taani GODAI yootiyoogaa siyikko, Sambbata gallassan ai toohonne tookkidi, ha katamaa penggetuura gelennan aggikko, Sambbata gallassaa dummayidi, an ai oosonne oottennan bonchchikko,²⁵ Daawita kawotaa araatan uttiya kawoti bantta halaqatuura paratanne paraa gaareta toggidi, he penggetuura gelana. Eti Yihudaa asaaranne Yerusalaame kataman de7iya asara gelana; ha katamai merinau asi de7iyo katama gidana.

²⁶"Asai xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaa, ixaanaanne galataa yarshshuwaa ekkidi, Yihudaa katamatuppe, Yerusalaame yuushuwan de7iya moottatuppe, Biniyaama biittaappe, bargguwaappe, gezziyaappenne Neegeebappe GODAA Beeta Maqidasiyaa yaana.

²⁷"SHin intte Sambbata gallassata dummayidi bonchchanaadaaninne Sambbata gallassatun tooho tookkidi, Yerusalaame penggetuura gelennaadan, taani yootidoogaa siyennan ixxikko, taani he penggetun tamaa oittana. Oittin Yerusalaame kawo keettata maana. He tamai to77enna" yaagees' yaaga" yaagiis.

Ermmaasi Urqqaa Medhdhiya Bitaniyaa Soo Biis

18 ¹GODAAPP Ermmaasassi yiida qaalai hagaa; ²Dendda; denddada urqqaa medhdhiya bitaniyaa soo ba. Yan taani nena ta qaalaa sissana" yaagiis. ³Yaagin taani duge urqqaa

medhdhiya bitaniyaa soo baada, i ba medhdhiyo irzzuwan urqqaa medhdhiyaagaa be7aas.⁴ I medhdhishin, miishshai a kushiyan moorettiis. Moorettin i he urqqaa zaaridi munaqqidi, bana lo77iya hara miishsha kessidi medhdhiis.

⁵He wodiyen GODAA qaalai, hagaadan yaagiiddi, taakko yiis; ⁶"Israa7eela asatoo, ha urqqaa medhdhiya bitanee oottiyogaadan, taani inttena oottanau danddayikkinaa? Israa7eela asatoo, be7ite; urqqai bana medhdhiyaagaa kushiyan de7yoogaadan, inttekka ta kushiyan de7eeta. ⁷Ai wode gidikkonne, taani issi biittaabaa woikko issi kawotettaabaa, 'Taani inttena xoqollana, yooddananne xaissana' gaada yootin, ⁸he taani yootido kawotettai ba iitatettaappe aggidi simmikko, taani eta bolli ehaana giido iitabaa eheennan agga bayana. ⁹Qassi ai wode gidikkonne, taani issi biittaabaa woikko issi kawotettaabaa, 'Taani inttena keexxananne tokkana' gaada yootin, ¹⁰he kawotettai taani yootiyoogaa siyennan ixxikkonne ta sinttan iitabaa oottikko, taani oottana giido lo77obaa oottennan agga bayana.

¹¹"Hegaa gishshau, ha77i Yihudaa asatuyyoonne Yerusalaamen de7iyaageetuyyo hagaadan yaaga; 'GODAI yaagees; 'Be7ite, taani intte bolli iitabaa medhdhaisinne halchchais. Intte ubbaikka intte iita ogiyaappe simmите; intte ogiyaanne intte oosuwaa laammite" yaagees' yaaga. ¹²SHin eti, 'Hegee ainne maaddenna! Nuuni nu halchchidoogaadan hanana; nuuni huuphiyan huuphiyan nu iita wozanaa muumetettaadan oottana' yaagana" yaagiis.

¹³Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; "Hagaa malabaa siyi eretii?" yaagidi ane kawotettatu giddon lal77ite. Geela7iyya Israa7eela keehippe sheneyiyaabaa oottaasu. ¹⁴I bau, Liibaanoosa Deriyaa bollan de7iya shachchai, zaallaa xeeraappe xayi erii? He deriyaappe goggiya irxxa haattai meli erii?¹⁵ SHin ta asati tana dogiichchidosona; eti pattenna xoossatussi ixaanaa cuwayoosona. Bantta ogiyaappe, bantta beni loossuwaappe xubettidosona; eti ogiyaa aggidi, gaxaara biidosona. ¹⁶Eti bantta biittaa daganttiyaaabaanne merinau

karettidabaa kessidosona. Yaara aadhdhiya ooninne sheneteesinne ba huuphiyaa qaatees.¹⁷ Arshsho bagga carkkuwaadan, taani eta eta morkketu sinttan laalana. Eta metuwaa gallassi taani etayyo zokkuwaa zaaranaappe attin, ta som77uwaa zaarikke” yaagees.

Ermmaasa Bolli Maqettido Maqquwaa

¹⁸ Asati hagaadan yaagidosona; “Haa yiite; ane Ermmaasa bolli maqettoos. Aissi giikko, qeeseti tamaarissiyo higgee, aadhdhida eranchchati immiyo zoree, hananabaa yootiyaageeti yootiyo qaalai xayenna. Haa yiite; ane a mootoos. I yootiyo qaalaa siyennan aggoos” yaagidosona.

¹⁹ Abeet GODAU, ta yootiyoogaa siya; ta morkketi ta bolli haasayiyoogaa ezgga. ²⁰ Lo77o oottida asau iitaa zaariyo? SHin eti taayyo ollaa bookkoosona. Taani ne hanqqa etappe simmana mala, eta gishshaa lo77obaa haasayanau ne sinttan eqqidoogaa qoppa. ²¹ Hegaa gishshau, eta naata koshau aattada imma; etakka bisuwau aattada imma. Eta maccaasatikka na7i bainnaageetanne am77e gidona. Eta attumaasatikka woriya harggiyan gaittona; eta wodallatikka olan siifettona. ²² Eti qoppennan neeni eta bolli bonqqiyaageeta yeddin, eta keettan waasoi kiyo. Aissi giikko, eti tana ongganau ollaa bookkidosona; ta tohuwaassikka piriyaan wottidosona. ²³ SHin abeet GODAU, eti tana woranau maqettidoogaa ubbaa neeni eraasa. Neeni eta iitatettaa atto gooppa, woikko eta nagaraa ne sinttappe quccoppa. Eti ne sinttan xoonettidi kunddona. Ne hanqquwaa wode neeni eta hagaadan ootta.

Meqqida Gombbuwaa Leemisuwaa

19 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Ba; baada urqqa medhdhiyaagaappe gombbo shamma. SHammada nenaara amarida dere cimatanne amarida qeese cimata ekkada, ²Kon77a Me7o Penggiyaa giyo penggiyaa lanqqiyaara aadhdhada, Hinnooma Zanggaaraa ba; yan taani neeyyo yootiyo qaalaa awaajja. ³Hagaadan yaaga; ‘Inttenoo Yihudaa kawotoo, inttenoo Yerusalaame katamaa asatoo, GODAA qaalaa siyite! Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Be7ite, siyya ubbau haittau

iitiya palabaa ha biittaa bolli taani ehaana.

⁴Aissi giikko, asati tana aggidosona; eti woikko eta aawati, woikko Yihudaa kawoti erenna hara xoossatussi xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooegan ha sohuwaa tunissidosona. Eti xillo asatu suuttaa ha sohuwan kunttidosona. ⁵Qassi taani eta azazabeennabaa, woikko yoottabeennabaa, woikko ta wozanan qoppabeennabaa oottidosona; eti bantta attuma naata Ba7aalayyo taman xuuggiyo yarshsho oottidi yarshshanau, goinniyo xoqqa sohotun yarshshiyooosaa gimbibidosona. ‘Hegaa gishshau, ha sohoi Toofeeta woikko Hinnooma Zanggaaraa geetettiyoogee attidi, SHuha Zanggaaraa yaagettidi xeegettana gallassati yoosona.

⁶“Yihudaanne Yerusalaame asaa halchchuwaa taani ha sohuwan halissana. Eti bantta morkketu bisuwaaninne banttana woranau koyiyaageetu kushiyani haiqqanaadan taani oottana. Eta ahaa saluwaa kafotuyyoonne sa7aa do7atuyyo quma oottada immana. ⁷Taani ha katamaa baisanne qilliicciyoobaa kessana. Hegaara aadhdhiya ubbai a bashshan garamettidi, ‘Poora!’ yaagana. ⁸Eti bantta macca naatunne attuma naatu ashuwaa maanaadan taani oottana. Eta woranau koyiya morkketi eta waissiyo waayiyaaninne dooddiyo doodan, eti ubbai issoi issuwaa ashuwaa maana” yaagees’ yaaga.

¹⁰“Hegaappe guyyiyani, nenaara issippe biida asatu sinttan he gombbuwaa mentta.

¹¹Menttada eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Zaaridi koolin oiqqennaadan oottidi, issi asi gombbuwaa menttiyoogaadan, taani ha kawotettaanne ha katamaa mentterettana. Asati ahaa moogijo sohoi bainna gishshau, Toofeetan moogana. ¹²Taani GODAI ha sohuwaanne an de7iya asaa oottanaagee hagaa; taani GODAI ha katamaa Toofeetadan oottana. ¹³Yerusalaame asaa keettatinne Yihudaa kawtu keettati, keettaa bollan dembbayidi oottidosan saluwaa xoolinttetussi ixaanaa cuwayidonne hara xoossatussi ushshaa yarshshuwaa gussido keettati ubbai Toofeeta giyo sohuwaadan tunidaageeta gidana” yaagees’ yaaga” yaagees.

¹⁴Hegaappe guyyiyani, Ermmaasi GODAI hananabaa yootanau kiittido

Toofeetappe simmidi yiidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa giddon de7iya dabaaban eqqiis. Eqqidi asa ubbau hagaadan yaagiis; ¹⁵“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Siyite, taani ha katamaa bollinne a heeran de7iya moottatu ubbaa bolli ehaana giido iitabaa ubbaa eta bolli ehaana hanais. Aissi giikko, eti morgge zozza gididi, taani yootidobaa siyennan ixxidosona’ yaagees” yaagiis.

Ermmaasanne Paashihuura

20 ¹He wode GODAA Beeta Maqidasiyan halaqa gidiya, Imeera na7aa Paashihuura giyo qeesee, Ermmaasi ha yohoti hananabaa yootishin siyiis. ²Siyidi Paashihuuri hananabaa yootiya Ermmaasa deshissi; deshissidi Qommo Biniyaama Penggiyaa giyo GODAA Beeta Maqidasiyaa gelivoosan de7iya gonggiyaa luhuwan qashissi. ³Wonttetta gallassi Paashihuuri Ermmaasa qashuwaappe birshshin, Ermmaasi ayyo hagaadan yaagiis; “Hachchippe doommin, GODAI ne sunttaa Paashihuura yaagenna; i ne sunttaa Yan Han Dagama yaagana. ⁴Aissi giikko, GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani nena ne huuphiyaayyoonne ne laggetu ubbaayyo dagama kessana. Eti neeni xeellishin, bantta morkketu bisuwan wurana. Taani Yihudaa asaa ubbaa Baabiloone kawuwaan kushiyan aattada immana. I eta omooddidi, Baabiloone efaana; efiidi yan bisuwan eta worana. ⁵Hegaadankka, ha katamaa aquwaa peeshshaa ubbaa, ootti kessidobaa ubbaa, duretettaa ubbaanne Yihudaa kawotu miishshaa ubbaa taani eta morkketussi aattada immana. Immin eti eta bonqqi oiqqidi, Baabiloone efaana. ⁶Qassi neeni Paashihuurikka ne son de7iya asai ubbai omoodettidi, Baabiloone baana. Neeni wordduwaa hananabaa yootido ne laggetu ubbaarakka yan haiqananne yan mogettana’ yaagees” yaagiis.

Ermmaasi GODAASSI Maganniis

⁷Abeet GODAU, neeni tana cimmadas; taanikka cimettaas. Neeni taappe minnada, tana xoonadasa. Gallassa kumettaa taani asi miicciyoobaa kiyaas; ubbai tana qilliiccees. ⁸Taani haasayiyo wodiyen ubban xoqqissada, “Makkalabainne bashhai gakkiis” yaagada waassais. GODAA qaalai taayyo gallassa kumettan

karenne qilliice ehiis. ⁹Taani, “Taani GODAABAA denttada haasayikke” woikko, “A sunttan naa77antto yootikke” giikko, GODAA qaalai ta meqettaa giddon qum77ettidi, eexxiya tama mala gididi, ta wozanan michchees. Taani giddon oiqqada ashshana gaada daafuraas; shin teqqanau danddayabeikke. ¹⁰Taani daro saasukettaa siyais; “Yan han dagamai de7ees! Ane a mootite! Nuunikka a mootoos” yaagoosona. Taayyo mata laggeti ubbai ta kunddettaa naagidi, “Ooni erii, nuuni a oiqqana malanne nu haluwaa kessana mala, i cimettanau danddayees” yaagoosona.

¹¹SHin GODAI yashissiya toora qaraadan tanaaraa de7ees. Hegaa gishshau, tana yedettiyaageeti xubettana; eti tana xoonokkona. Etau giigenna gishshau, eti gita yeellaa yeellatana. Eta kaushshai mulekka dogettenna. ¹²Abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, xillota paacciyaagoo, wozanaa kahaa be7iyaagoo, neeni ta morkketu bollan ta haluwaa kessada tana bessa. Aissi giikko, taani ta mootuwaa neeyyo aattaas.

¹³GODAAYYO yexxite! GODAA galatite! Aissi giikko, i hiyyeesata iitatu kushiyapape ashshees.

¹⁴Taani yelettido gallassai qanggettidaagaa gido! Ta aayyiya tana yelido gallassai anjettoppo! ¹⁵Ta aawaayyo, “Neeyyo mishiraachcho; neeyyo attuma na7ai yelettiis!” yaagi yootidi daro ufaissida bitaneekka qanggettidaagaa gido! ¹⁶He bitanee GODAI qarettennan aatti yeggidi xaiisido katamatudan hano. He bitanee maallado waasuwaa, gallassa seetan, “Olai gakkiis!” giyo oduwaa siyo. ¹⁷Aissi giikko, ta aayyiya taayyo duufo gidana malanne i uloikka tana merinau oiqqi uttana mala, tana uluwan woribeenna. ¹⁸Taani metonne azzano be7anaunne laittaa ubbaa yeellataidda wurssanau, aissi ta aayee uluwaappe kiyidanaashsha?

Yerusalaamee Xoonettanaagaa Hiraagai Odettiis

21 ¹⁻²Kawoi Sedeqiyasi Malkkiyaa na7aa Paashihuuranne Ma7iseeya na7aa qeesiyaa Xafaaniyaa ha oishaa oichchana mala, Ermmaasakko kiittiis. Eti, “Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchatuura ha

katamaa yuuyi aadhdhidi dooddido gishshau, ane nuussi GODAA oichcha. Ooni erii, GODAI beniigaadan, maalaalissiya oosuwaa nu gishshau oottidi, a guyye zaaranaakkonne” yaagidosona.

GODAAPPE Ermmaasassi yiida qaalai hagaa. ³Ermmaasi etayyo zaaridi, hagaadan yaagiis; “Biidi Sedeqiyasassi yaagite; ⁴“GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Neeni Baabiloone kawuwaaranne gimbbiyaappe kareera ne katamaa dooddiya a olanchchatuura olettiyo, ne kushiyan de7iya ola miishshaa taani guyye zaarana. Qassi eta ubbaakka ha katamau giddo gelissana. ⁵Taani ta huuphen yeddido kushiyen, wolqqaama qesiyan, yiilluwan, hanqquwaaninne gita teegan nena olana. “Taani ha kataman de7iyaageeta, asaakka mehiyakka shocana. Eti iita boshan wurana. ⁷Hegaappe guyyyian, Yihudaa Kawuwa Sedeqiyasa, a oosanchchatanne boshappe, bisuwaappenne koshaappe palahida, ha katamaa asaa ubbaa, Baabiloone Kawuwa Naabukadanaxoorayyoonne eta woranau koyiya morkketuyyo taani GODAI aattada immana. I eta qara bisuwan siifana. I etau qarettenna, woikko saalidi aggenna, woikko maarennna” yaagees’ yaagite” yaagiis.

⁶GODAI Ermmaasa, “Gujjadakka asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani intte sinttan de7uwaa ogiyaanne haiquwaa ogiyya wottaas. ⁹Ha katamaa giddon takkiya asi ooninne bisuwan, koshan woikko boshan haiqqana. SHin katamaappe kiyidi biidi, katamaa dooddidi oiqqida Baabiloonetussi ba kushiyaa immiya asi ooninne paxa attana; he urai ba shemppo xalaalaa ashshana. ¹⁰Aissi giikko, taani ha katamaassi kehanau gidennan iitanau ta qofaa qachchaas. Taani Baabiloone kawuwaassi a aattada immana; ikka ha katamaa taman xuuggana. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees’ yaaga.

¹¹“Qassikka Yihudaa kawuwa keettaa asaayyo hagaadan yaaga; ‘GODAA qaalaa siyite! ¹²Inttenoo, Daawita zaretoo, GODAI inttena hagaadan yaagees; “Wonttin wonttin suure pirdrite; bonqettidaageeta huqqunniyaageetu kushiyappe ashshite.

Hinna xayikko, intte iita oosuwaa gaasawan ta hanqtoi tamadan eexxi kiyana; ooninne a toissenna” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Yerusalamee, neeni dembban de7iya zaalladan, dilbbaappe pude xoqqu gaada beettaasa; shin taani nenaara olettana. Neeni, ‘Ooninne ta bolli xalenna woikko ta de7yoosaa gelenna’ yaagaasa; ¹⁴shin taani GODAI nena ne oosuwaadan qaxxayana. Taani ne kawo keettan tamaa oittana; oittin ne yuushuwan de7iyaabaa ubbaa mi xaissana” yaagees.

Ermmaasi Yihudaa Kawuwa So Asaayyo Yootido Qaalaa

22 ¹GODAI hagaadan yaagees; “Ba; duge Yihudaa kawuwa soo baada, yan hagaa qaalaa oda. ²Nenoo Yihudaa kawuwa, Daawita kawotaa araatan uttiyaagoo, neenikka ne ashkkaratikka ha penggiyara geliya ne asai ubbaikka GODAA qaalaa siyite! ³GODAI hagaadan yaagees; “Suure pirddaanne xillobaa oottite. Bonqettidaageeta huqqunniyaageetu kushiyappe ashshite. Betetu bolli, aawai bainna naatu bollinne azinati haiqqido maccaasatu bolli genebaa woikko makkalabaa oottoppite. Qassi xillo asa suuttaa ha sohuwan gussoppite. ⁴Intte taani giidoogaadan tumu azazetikkoo, Daawita kawotaa araatan uttiya kawoti paraanne para gaariyaa toggidi, bantta oosanchchatuuranne bantta asaara ha kawo keettaa penggetuura gelana. ⁵SHin intte azazettennan ixxikko, ‘Ha kawo keettai ona gidana’ yaagada taani GODAI ta huuphiyan caaqqais” yaagees’ yaaga” yaagees.

⁶GODAI Yihudaa kawuwa keettaabaa hagaadan yaagees; “Neeni taayyo Gala7aade biittaanne Liibaanoosa Deriyaa xeeraa mala gidikkokka, taani nena bazzonne asi de7enna katama oottana. ⁷Taani nena qoliyaageeta huuphiyan huuphiyan ola miishshaa oittada, neeyyo kiittana. Eti zigaappe masettida ne tuuqeta qanxxerettidi, taman olana.

⁸“Cora kawotettaappe asai he katamaa lanqqiyaara aadhdhana. Aadhdhiiddi, issoi issuwaa, ‘GODAI aissi ha gita katamaa hagaadan oottidee?’ yaagidi oichchana. ⁹Oichchin eti, ‘Eti GODAA bantta

Xoossaara maacettido maachchaa aggido gishshaassanne hara xoossatussi goinnidonne oottido gishshaassa' yaagana" yaagees.

Ermmaasi SHaaluumabaa Yootido Qaalaa

¹⁰Haiqqida Kawuwaa Yoosiyaasayyo yeekkoppite woikko kayyottoppite. Hegaa aggidi, omoodettidi biida SHaaluumayyo seelettidi yeekkite. Aissi giikko, i mulekka guyye simmenna; ba yelettido biittaa naa77antto be7enna.

¹¹Ba aawaa gishshaa Yihudan kawotidi de7iddi, ha sohuwaappe biida Yoosiyaasa na7aa SHaaluumabaa GODAI hagaadan yaagees; "I mulekka guyye simmenna. ¹²I omoodettidi biido biittan haiqqana. Mulekka ha biittaa be7enna" yaagees.

Ermmaasi Yo7aqeemabaa Yootido Qaalaa

¹³Ba keettaa sugettattu keexxiyaagaayyo, xillo gidenna ogiyan pooqiyya bolli pooqiyya gujjiyaagaayyo, ba dere asaayyo ainne immennaaninne kera qanxxennan ootissiyaagaayyo, ayyo aayyee! ¹⁴I, "Taani taayyo aaho pooqiyyara de7iya gita keettaa keexxana" yaagees. Yaagidi ba keettuu gita maskkooteta kessees; kessidi zigaa masettan bollaa kammidi, zo7o qalamiyya tiyes.

¹⁵Bau neeni daro zigan keexxidoogee nena lo77o kawo kessees gaada qoppadii? Ne aawaa Yoosiyaasassi miyoobinne uyiyoobi xayidee? I suure pirddaanne xillobaa oottiis. Hegaa gishshau, au ubbabaikka injjetiis. ¹⁶I hiyyeesatuyyoonne metootanchchatuyyo suure pirddiyo gishshau, au ubbabaikka haniis. GODAA erées yaagiyoogee hagaa. ¹⁷SHin harabaa aggidi, ne aifeenne ne wozanai jaamiyoogee ne go77aa demmannaassanne xillo suuttaa gussanaassa, asa suganaassanne huqqunnanaassa.

¹⁸Hegaa gishshau, GODAI Yoosiyaasa na7aa, Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemabaa hagaadan yaagees; "I haiqqiyo wode eti ayyo, 'Aayyee! Aayyee! Ta ishau!' yaagidi yeekkokkona. Qassi, 'Ta godau, aayyee! Ta kawuwau, aayyee!' yaagidi zilaalokkona. ¹⁹A moogoikka hariyaa mooguwaal mala gidana. A ahai gooshettili, Yerusalaame penggetuppe ya baggan olettana" yaagees.

Yerusalaame Gakkiya Metuwaabaa

Ermmaasi Yootido Qaalaa

²⁰GODAI Yerusalaamebaa hagaadan yaagees; "Ba; pude Liibaanoosa baada, yan waassa. Baasaane biittan waasuwaa xulluusa. Abaarima Deriyankka waassa. Aissi giikko, olau nenaara zuppetiyaageetti ubbai xoonettidosona. ²¹Neeni saro de7ishin, taani neessi yootaas; shin neeni, 'Taani siyikke' yaagadada. Ne yelagatettaasappe doommidikka ne hanoi hagaa; neeni taayyo azazettannan ixxadasa. ²²Ne henttanchchata ubbaa carkkoi efaana; olau nenaara zuppetiyaageetikka omoodettidi baana. He wode ne iitatetttaa ubbaa gishshau, yeellatananne kauyyana. ²³Inttenoo, Liibaanoosa zigan keexettida keettan de7iyaageetoo, maaretaoi oiqqido maccaaseegaa mala un77oi intte bolli puttu giyaakko, waani oolanddetiishsha!" yaagees.

²⁴GODAI hagaadan yaagees; "Ta de7oi ero! Neeni Yo7aqeema na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aakiini, ta ushachcha kushiyan de7iya ta attamiyo migido gidiyaakkonne ta nena kessa yeggana. ²⁵Nena woranau koyiyaageetuyyo, neeni yayyiyo Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyoonne a olanchchatuyyo taani nena aattada immana. ²⁶Taani nenakka nena yelida ne aayyiyoookka intte yeleta biitta gidenna hara biittau olana; olin intte naa77aikka yan haiqqana. ²⁷Intte simmanau laamotiyo biittaa mulekka simmekketa" yaagees.

²⁸Bau ha bitanee Yo7aakiini, karidonne meqqida gombboo? I ooninne koyenna miishshee? Aissi inne a naati yedetettidi, bantta erenna biittan olettidi attidonaa? ²⁹Bii biittee, biittee, biittee! GODAA qaalaa siya! ³⁰GODAI hagaadan yaagees; "Ha bitaniyaa, 'Na7i bainna asa, ba laitta ubban de7oi injjetenna asa' gaada xaafa. Aissi giikko, a zerettaappe issuwaassinne injjetenna; Daawita kawotaa araatan uttiyai woikko Yihudan kawotiyai etappe issoinne de7enna" yaagees.

GODAI Ba Huuphen Oottana Giidobata

23

¹GODAI hagaadan yaagees; "Ta hentta gaden de7iya dorssata bashshiyaanne laaliya henttanchchatau aayye7ana!" yaagees.

²GODAI Israa7eela Xoossai ba asaa heemmiya henttanchchatubaa hagaadan yaagees; “Intte ta dorssata laalidi, wora yedettideta. Intte eta xomoosibeenna gishshau, taani intte oottido iitatettau ubbau inttenu qixaatiyaara xomoosana. ³Hegaappe guyyiyen, ta wudiyaappe attidaageeta kase laalido biitta ubbaappe taani ta huuphen shiishshana. SHiishshada eta guyye eta hentta gade zaarana. Etikka hagan yelettidi corattana. ⁴Taani eta loitti heemmiya henttanchchata etau wottana. Eti naa7anttu yayyokkonanne dagammokkona; etappe issoinne bayenna. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees.

⁵GODAI hagaadan yaagees; “Taani Daawitassi xillo aacaa denttana gallassati yaana. I kawodan kawotananne aadhdhida eratettan haarana; biittan i suurebaanne xillobaa oottana. ⁶I kawotyo laittan taani Yihudaa ashshana; Israa7eelakka saro wottana. I xeesettana suntai GODAA, nu Xillotettaa geetettana” yaagees.

⁷⁻⁸Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Asai, ‘Israa7eela asaa Gibxxe biittaappe kessidi ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqqiyogaa aggidi, ‘Israa7eela zerettaa huuphessa bagga biittaappenne i laalido biittatu ubbaappe ehiida GODAI ero’ yaagidi caaqqana gallassati yaana. Hegaappe sinttan eti bantta buzo biittan de7ana” yaagees.

Worddo Hananabaa Yootiyaageetubaa

⁹Hananabaa yootiyaageetubaa taani qoppiyo wode, ta wozanai taahees; ta meqettati ubbaikka kokkorosona. GODAA gishshaunne a geeshsha qaala gishshau, taani mattottida asa mala, woiniyaa eessai wolqqa diggido asa mala gidaas. ¹⁰Aissi giikko, biittai shaaramuxatun kumiis. Qanggettaa gishshau, biittai yekkees; bazzo hentta gadetikka melidosona. Hananabaa yootiyaageeti iita ogiyaa hemettoosona; bantta wolqqaakka likke gidennasan go7ettoosona.

¹¹GODAI, “Hananabaa yootiyaageenne qeeseenne naa7aikka tunidosona; harai attin, ta Beeta Maqidasiyankka eta iitatettaa taani demmaas” yaagees.

¹²Qassikka GODAI, “Hegaa gishshau, eta ogee hallixxana; eti xumau laagettidi, an kunddana. Eti qaxxayettiyo laitti taani eta bollan iitabaa ehaana” yaagees.

¹³Qassikka i hagaadan yaagees; “Samaariyan de7iya hananabaa yootiyaageetu giddon sheneyiyaabaa be7aas. Eti Ba7aala sunttan hananabaa yootoosonanne ta asaa Israa7eela wora kaaletoosona. ¹⁴Qassi Yerusalaamen de7iya hananabaa yootiyaageetu giddonkka daganttiyaabaa be7aas. Eti shaaramuxoosonanne worddotiiddi hemettoosona. Ooninne ba iita oosuwaappe simmennaadan, eti iitaa oottiyaageeta gede minttetoosona. Eti ubbaikka taayyo Sadooma mala; Yerusalaame asaikka Gamoora mala” yaagees.

¹⁵Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hananabaa yootiyaageetubaa hagaadan yaagees; “Yerusalaamen de7iya hananabaa yootiyaageetuppe tunabai kiyidi, biitta ubban laalettido gishshau, taani eta cammiya qumaa mizana; taani eta woriya haattaa ushishana” yaagees.

¹⁶Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Hananabaa yootiyaageeti yootyoobaa siyoppite. Eti hanennabaa, ‘Hanana’ giidi, wordduwaa oodoosona. GODAI ba doonaappe yootin gidennan, eti banttappe qoppi ekkidi, ajuutuaa yootoosona. ¹⁷Tana kariyaageeta eti, ‘GODAI, “Intte saro de7ana” yaagees’ yaagoosona. Qassi bantta wozanaa muumetettaa kaalettiyaageeta ubbaa eti, ‘Intte bolli aiba iitabinne yeenna’ yaagoosona” yaagees.

¹⁸SHin be7anau woikko a qaala siyanau GODAI zoriyoosan etappe ooninne eqqibeenna. A qaala ezggidai woikko siyidai ooninne baawa. ¹⁹GODAA gotee, aatti yeggiya gaga hanqqoi hageeho kiyiis! I iita asatu huuphiyan eqqana. ²⁰A wozanaa qofaa oottidi polennan de7iiddi, GODAA hanqqoi simmenna. Wurssetta gallassatun hagaa intte akekana.

²¹GODAI hagaadan yaagees; “Taani hananabaa yootiyaageeta kiittabeikke; shin eti woxxoosona. Taani etau odabeikke; shin eti hananabaa yootoosona. ²²Eti taani zoriyoosan eqqidabaa gidiyaakko, ta qaala ta asaassi yootana shin! Eti eta iita ogiyaappenne eta iita oosuwaappe zaarana shin!” yaagees.

²³Qassikka GODAI, “Taani mata xalaalan Xoossee? Haahosan Xoossaa

gidikkinaa? ²⁴Taani be7ennaadan, geema sohon bana qottanau asi danddayii? Saluwaaninne sa7an kumidaagee tana GODAA gidikkinaa?” yaagees.

²⁵GODAI hagaadan yaagees; “Ta sunttan wordduwaa hananabaa yootiyaageeti giyoobaa siyaas. Eti, ‘Taani aimottaas; taani aimottaas!’ yaagoosona. ²⁶Ha hananabaa yootiyaageeti bantta qoppi ekkido wordduwan aude gakkanaassi ta asaa cimmanee? ²⁷Eta aawati Ba7aala giyo eeqaa gaasuhan ta sunttaa dogidoogaadan, eti issoi issuwaassi yootiyo aimuwan ta asai ta sunttaa doganaadan oottanau qoppoosona. ²⁸Aimuwaai aimottida hananabaa yootiyaagee ba aimuwaai yoto. SHin ta qaalaa siyidaagee he qaalaa ashshennan aattennan yoto. Dalainne gisstee awan gaitii? ²⁹Ta qaalai tama mala gidennee? Zaallaa mentterettiya madooshaa mala gidennee?” yaagees.

³⁰GODAI hagaadan yaagees; “Hegaa gishshau, taani ta qaalaa issoi issuwaappe wuuqqiya hananabaa yootiyaageetu bolli de7ais. ³¹Hegaadankka, bantta inxxarssan haasayiiddi, ‘GODAI yaagees’ yaagiya hananabaa yootiyaageetu bolli de7ais. ³²Taani GODAI hagaa odais! Wordduwaa aimottidi, hananabaa yootiyaageetu bolli taani de7ais. Eti he aimuwaai yotidi, bantta wordduwaaninne bantta ceequwan ta asaa wora kaaleettoosona. Taani eta kiittabeikke woikko, ‘Yootite’ gabeikke. Eti ha asaa ainne maaddokkona. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees.

GODAA Toohuwaa

³³GODAI tana hagaadan yaagiis; “Ermmaasaa, ha asaappe issoi, woikko hananabaa yootiyaagee, woikko qeesee, ‘GODAA toohoi aibee?’ giidi oichchikko, neeni eta, ‘‘GODAA toohoi inttena; hegaa gishshau, ta bollappe taani inttena wottana” yaagees’ yaaga. ³⁴Hananabaa yootiyaagee, woikko qeesee, woikko asaappe issoi, ‘Hagee GODAA toohuwaa’ yaagidi haasayikko, taani he bitaniyanne a so asaa qaxxayana. ³⁵Hegaa aggidi asai, ‘GODAI woigidee?’ woikko, ‘GODAI yootidobai aibee?’ yaagidi ba laggetanne ba dabbota oichchanau bessees. ³⁶Hegaa gishshau, ooninne, ‘GODAA toohuwaa’ yaagidi naa7antto haasayanau bessenna.

Aissi giikko, aawu doonaappe kiyiya qaalai aawussi tooho gidees. Hegan de7o Xoossaa, Ubbaappe Wolqqaama GODAA, nu Xoossaa qaalaa intte mirqeeta.

³⁷“Neenikka hananabaa yootiyaageeta, ‘GODAI inttena woigidee?’ woikko, ‘Ai yootidee?’ yaagada oichchanau bessees. ³⁸SHin intte, ‘Hagee GODAA toohuwaa’ giikko, GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani inttena, “Hagee GODAA toohuwaa” gooppite” yaaginkka intte, “Hagee GODAA toohuwaa” giideta. ³⁹Hegaa gishshau, tumuppe taani inttena dogana; inttenanne inttessinne intte aawaassi immido katamaa ta sinttappe wora olana. ⁴⁰Taani intte bolli merinaa kaushshaanne merinau dogettenna yeellaa ehaana’ yaagees” yaagis.

Balasiyaa Teeraa Qoliyo Naa77u

Keeshetu Leemisuwa

24

¹Yo7aqeema na7aa, Yihudaa Kawuwa Yo7aakiina² Yihudaa halaqatuura, kushe oosuwaa hiillatuuranne birataa qoxxiyaageetuura Yerusalameppe Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori omooddidi, Baabiloone efi simmin, GODAA tana ajuutaa bessiis; bessin taani GODAA Beeta Maqidasiyaayyo sintta baggaara balasiyaa teeraa qoliyo naa77u keesheta be7aas. ²Issi keeshiyan koiro teeridabaa milatiya daro lo77o balasiyaa teerai de7ees. Naa7antto keeshiyan qassi maanau giigenna daroppe iita balasiyaa teerai de7ees. ³GODAI tana, “Ermmaasaa, hegee neeni be7iyoogee aibee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin taani, “Balasiyaa teeraa be7ais. Lo77o teerai keehippe lo77o; iita teerai qassi maanau giigenna keehippe iita” yaagada odaas.

⁴Hegaappe guyyiyian, GODAA qaalai taakko yiis; ⁵“GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani Yihudaa biittaappe omooduwan Baabiloone biittaa yeddido asata, ha lo77o balasiyaa teeraadan lo77o gaana. ⁶Taani keha aifiyan eta xeellana; qassi taani eta zaarada ha biitti ehaana. Taani eta keexxanaappe attin qolikke. Taani eta tokkanaappe attin shoddikke. ⁷Taani GODAA gidiyoogaa eti eranaadan, taani etau wozanaa immana. Eti bantta kumetta wozanaappe taakko simmanau de7iyo gishshau, eti ta asa

² 24:1 Yo7aakiina: Ibraisxxe qaalan Yekoneyah geetettees.

gidana; taanikka eta Xoossaan gidana' yaagees.

⁸"Qassi GODAI hagaadan yaagees; 'Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyasa, a halaqata, ha biittan attida Yerusalaame asaa atettatanne Gibxxe biittan de7iyaageeta, maanau giigenna he keehippe iita balasiyya teeraadan iita gaana. ⁹Laalada yeddiyo biitta ubban taani eta ha sa7aa kawotettatu ubbaa daganttiyabaanne cayiyoobaa, boriyoobaanne leemisiyoobaa, qilliicciyoobaanne qanggiyoobaa oottana. ¹⁰Taani etayyoonne eta maizza aawatuyyo immido biittaappe eti muleera xayana gakkanaau, bisuwaa, koshaanne boshaa eta bolli yeddana' yaagees" yaagiis.

Laappun Tammu Laitta Omooduwaa Hiraagaa

25 ¹Yoosiyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kawotido oiddantto laittan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori kawotido koiro laittan, Yihudaa asaa ubbaa xeelliyaaban Ermmaasakko yiida qaalai hagaa. ²Hananabaa yootiya Ermmaasi Yihudaa asaa ubbaayyoonne Yerusalaamen de7iya ubbatuyyo hagaadan yaagiis; ³Amoxa na7ai, Yihudaa Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne heezzantto laittaappe doommidi, hachchi gakkanaassi, laatamanne heezzu laittaa GODAA qaalai taakko yiis. Yin taanikka zaara zaarada intteyyo yootaas; shin intte siyennan ixxideta.

⁴"GODAI ba ashkkarata, hananabaa yootiyaageeta ubbaa zaari zaaridikka intteyyo kiittiis; shin intte haizzidi siyennan ixxideta. ⁵Eti hagaadan yaagidosona; 'Intte ubbaikka intte iita ogiyaappenne intte iita oosuwaappe ha77i simmire. Simmikko, GODAI intteyyoonne intte maizza aawatuyyo meri merinaassi immido biittan intte de7ana. ⁶Hara xoossatussi oottanaunne goinnanau kaaloppite. Qassi intte kushee oottidoban GODAA yiilloyoppite. Yaanikko GODAI inttene qohenna' yaagidosona.

⁷"GODAI hagaadan yaagees; 'Intte taani yootiyoogaa siyanaagaa aggidi, intte kushee oottidoban tana yiilloyideta; yaatidi inttene qohiyaabaa intte huuphiyan ehiideta' yaagees.

⁸"Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees;

'Intte ta qaalau azazettennan ixxido gishshau, ⁹taani huuphessa bagga asaa ubbaanne ta ashkkaraa, Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora xeegana. Xeegada eta ha biittaa bolli, ha biittan de7iya asaa bollinne hagaa heeran de7iya kawotettatu ubbaa bolli ehaana. Taani ha biittata muleera xaissana; qassi be7idai dagammiyoobaa, "Poora!" giyoobaanne merinau balsa oottana. Taani GODAI hagaa odaas. ¹⁰Taani etappe ililssaanne ufaissaa cenggurssaa, bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssaa, woxan gaacciyo cenggurssaanne xomppiyaa poo7uwaa xaissana. ¹¹Ha biittai muleera bashsha balsa biitta gidana; ha kawotettatikka Baabiloone kawuwaayyo laappun tammu laittaa haarettana.

¹²"Laappun tammu laittai poletti simmin, taani GODAI Baabiloone kawuwaanne a kawotetttaa asaa eta mooruwa gishshau qaxxayana; eta biittaakka merinau balsa oottana. ¹³Taani he biittaa bollan haasayidobaa ubbaa, Ermmaasi kawotettatu ubbaa bolli, "Banana" giidi yootido, ha maxaafan xafettidabaa ubbaa he biittaa bollan ehaana. ¹⁴Daro kawotettatinne gita kawoti Baabilooneta ailleyidi haarana. Taani etayyo eta hanuwaadaaninne eta kushiyaa oosuwaadan qanxxana' yaagees" yaagiis.

GODAI Kawotettattu Bolli Ehiyo Pirddaa

¹⁵GODAI Israa7eela Xoossai taayyo hagaadan yaagiis; "Hagaa ta hanqquwaa woine eessai kumido wanccaa hei. Efaada taani nena kiittiyo kawotettata ubbaa ushsha. ¹⁶Eti uyidi, taani eta giddo yeddiyo bisuwaa gaasuwani ganddigaarananne gooyana" yaagiis.

¹⁷Yaagin taani GODAA kushiyapape wanccaa ekkada, i tana kiittido kawotettata ubbaa ushshaas. ¹⁸Hachchi hanidoogaadankka eta ubbaa bashshanee dagama, cashshanee qanggetta oottana mala, Yerusalaamenne Yihudaa katamata, a kawotanne a halaqata ubbaa ushshaas.

¹⁹Gibxxe biittaa kawuwaa, a ashkkarata, a halaqata, a biittaa asaa ubbaanne ²⁰yan de7iya allaga asata ubbaa ushshaas. Uuxa biittaa kawota ubbaa ushshaas. Pilisxxema biittan de7iya Asqqaloona, Gaaza, Eqiroonanne Ashddoodappe attida baggaa kawota ubbaa ushshaas.

²¹Eedooma, Moo7aabanne Amoona ushshaas. ²²Xiiloosa kawota ubbaa, Sidoona kawota ubbaanne Meediteraane Abbaappe hefintta gaxan de7iya biittaa kawotakka ushshaas. ²³Dadaana, Temaana, Buuzanne bantta huuphiyaa shubeeriyya meediya asata ubbata ushshaas. ²⁴Araba biittaa kawota ubbaanne bazzon de7iya zaretu kawota ubbaa ushshaas. ²⁵Zimira, Elaamanne Meedoona kawota ubbaa ushshaas. ²⁶Huuphessa bagga biittaa kawota ubbaa, haahuwaaninne matan de7iya kawota ubbaa eta kayan kayan, sa7aa bollan de7iya kawotettata ubbaa ushshaas. Eta ubbaappe guyyiyani, Baabiloone kawoikka uyana.

²⁷GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Hegaa gishshau, etayyo yoota; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai inttene, “Uyitenne mattottite; cooyitenne kunddite; taani intte giddo yeddiyo bisuwaa gaasawan naa77antto denddoppite” yaagees’ yaaga. ²⁸SHin eti ne kushiyaappe wanccaa ekkennaaninne uyennan ixxikko, etau hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI inttene, “Intte uyanau koshshees! ²⁹Be7ite, taani ta sunttan xeesettida katamaa bolli iitabaa oottanau doommais. Yaanin intte qaxxayettennan attidi buuteetii? Intte qaxxayettennan attidi beekketa! Aissi giikko, taani sa7an de7iya ubbaa bolli bisuwaa xeesais. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odaas” yaagees’ yaaga.

³⁰“Hegaa gishshau, Ermmaasaa, ha qaalai ubbai eta bolli hananaagaa etayyo yoota. ‘GODAI bolla xoqqan guummana. GODAI ba de7iyo geeshsha sohuwaappe ba gunntaa sissana. I ba hentta gadiyaa bollan wolqqappe guummana. I woiniyya teeraa yedhdhidi, gum77iyaageeti waassiyogaadan, sa7an de7iya ubbaa bolli waassana. ³¹A wocamai sa7aa gaxaa gakkidi siyettees. Aissi giikko, GODAAYYO kawotettatuura mootoi de7ees. GODAI asa ubbaara pirdettana; i iitata bisuwau aattidi immana. Taani GODAI hagaa odaas’ yaaga” yaagiis.

³²Ubbaappe Wolqqaama GODAI, “Be7a, iitabai kawotettaappe kawotettau laalettes; sa7aa gaxaappe gaganttiya carkkoi denddees” yaagees.

³³He wodiyen GODAI woridoogeetu ahai, biittaa bollan ha gaxaappe hini gaxaa gakkanau laalettana. Etayyo yeekettenna, eta ahai shiiqenna woikko moogettenna. Eti biittan pito mala gidana.

³⁴Inttenoo, henttanchchatoo, yeekkitenne waassite. Inttenoo, wudiya kaaleettiyaageetoo, bidinttan gonddorette. Aissi giikko, intte shuhettiyo wodee gakkiis; intte kunddananne lo77o urqqa miishshadan mequerettana.

³⁵Henttanchchati baqatidi biyoosi baawa; wudiya kaaleettiyaageetikka kessi ekkioosi baawa. ³⁶GODAI eta hentta gadiyaa xaissiyo gishshau, henttanchchati waassiyi waasuwaanne wudiya kaaleettiyaageeti yeekkiyo yeehuwaa siyite.

³⁷GODAA suulo hanqquwaa gaasawan saro de7iya hentta gadee onana. ³⁸Gaammoi ba de7iyo woraappe kiyiyoogaadan, GODAIKKIKA ba de7iyoosaappe kiyana. Eta biittaikka naaqqiyaageetu bisuwaaninne GODAA suulo hanqquwan baisa biitta gidana.

Ermmaasi Haiquwaa Pirddaappe Attiis

26 ¹Yoosiyasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqueemi koiri kawotido wode, ha qaalai GODAAPPE yiis. ²GODAI tana hagaadan yaagiis; “GODAA Beeta Maqidasiyaa dabaaban eqqa. Eqqada GODAA Beeta Maqidasiyan goinnanau Yihudaa katamatuppe yiya ubbaayyo oda. Taani, ‘Oda’ gaada azazido qaalaa ubbaappe issuwaanne ashshoppa. ³Ooni erii, eti siyidi, bantta iita ogiyapape simmanaakkonne. Yaatiyaakko taanikka eta oosuwaa iitatettaa gishshau, eta xaissanau qoppidoogaa agga bayana.

⁴“Etayyo yoota; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Intte taani yootiyoogaa siyennan ixxikko, taani intteyyo immido higgiyan beennan ixxikkonne, ⁵(intte siyennan ixxinkka) taani zaara zaarada inttekko kiittido, hananabaa yootiya ta ashkkaratuu qaalaa siyennan ixxikko, ‘yaatikko taani ha Beeta Maqidasiyaa Seelodan oottana. Ha katamaakka sa7an de7iya kawotettatau ubbau qanggetta oottana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁶Ermmaasi GODAA Beeta Maqidasiyan ha qaalaa yootishin, qeeseti, hananabaa yootiyoageetinne asai ubbai siyidosona.

⁷Qassi Ermmaasi GODAI, “Asa ubbaayyo oda” giidi a azazido qaalaa ubbaa yooti

polido wode, qeeseti, hananabaa
yootiyaageetinne asai ubbai a
oiqqidosona. Oiqli, "Neeni haiqqanau
bessaasa! "Neeni, 'Ha Beeta Maqidasee
Seelodan banana; qassi ha katamaikka
baisanne ona gidana' yaagada, GODAA
sunttan aissi hananabaa yootadii?"
yaagidosona. Yaagidi GODAA Beeta
Maqidasiyan shiiqida asati ubbai
Ermmaasa dooddidosona.

¹⁰"Yihudaa halaqati hegaa siyido wode,
kawuwa keettaappe kiyidi, GODAA Beeta
Maqidasiyaa yiidosona. Yiidi GODAA
Beeta Maqidasiyaa yuushuwaa gimbbiyau
Ooratta Penggyaa giyo penggyian
uttidosona. ¹¹Qeesetinne hananabaa
yootiyaageeti halaquatuyyoonne asaa
ubbaayyo hagaadan yaagidosona; "Intte
intte haittan siyidoogaadan, ha bitanee ha
katamaa bollan hananabaa yootido
kishshau, i haiqqanau bessees!"
yaagidosona.

¹²Yaagin Ermmaasi halaqatussinne asaa
ubbaassi hagaadan yaagidi haasayiis; "Ha
intte siyido qaalai ubbai ha Beeta
Maqidasiyaa bollinne ha katamaa bolli,
'Banana' gaada taani yootana mala,
GODAI tana kiittiis. ¹³Hegaa kishshau,
ha77i intte ogiyaakka intte oosuwaakka
laammite; GODAA intte Xoossa qaalau
azazettite. Yaatikko, GODAI intte bolli
ehaana giido iitabaa aggiigana. ¹⁴Tana
gidikko, taani intte kushiyen de7ais.
Intteyyo lo77onne suure milatidabaa ta
bolli oottite. ¹⁵Intte mati siree bainnan
issibaa erite. Intte tana worikko, intte intte
bolli, ha katamaa bollinne a giddon de7iya
asaa bolli xillo suuttaa acuwaa ehaana.
Aissi giikko, taani ha qaalaa ubbaa intte
haittan yeggana mala, tumuppe GODAI
tana kiittiis" yaagiis.

¹⁶Yaagin halaqatinne asai ubbai
reesetuyyoonne hananabaa
yootiyaageetuyyo hagaadan yaagidosona;
"Ha bitanee haiqqanau bessenna! Aissi
giikko, i GODAA nu Xoossa sunttan
muuyyo yootiis" yaagidosona.

¹⁷Dere cimatuppekka issooti issooti
eqqidi, shiiqida asaassi ubbaassi hagaadan
yaagidi yootidosona; ¹⁸"Hizqqiyaasi
Yihudan kawotido laittan Mooreshetappe
yiida Mikiyaasi Yihudaa asau ubbau
hagaadan yaagidi, hananabaa yootiis;
"Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan

yaagees; "Xiyoonee shooqaadan
goyettana. Yerusalaame katamaikka
qolettidi, shuchcha doore gidana. Beeta
Maqidasee keexettido deree woraa
maayana" yaagees' yaagiis. ¹⁹Yaatin,
Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasinne Yihudaa
asai ubbai a woride? CHii, Hizqqiyaasi
GODAASSI yayyidi, GODAAYYO
watiwatiis. Watiwatin GODAI ba oottana
giido iitabaa aggiigiis. SHin nuuni nurkka
nu bolli pala iitabaa chaana hanoos"
yaagiis.

²⁰(Qiriyaati-Yi7aariima giyoosan de7iya
SHamaa7iyyaa na7aa Ooriyoona giyo issi
hara bitanee de7ees; ikka Ermmaasi
yootidoogaadan, ha katamaa bollinne ha
biittaa bolli GODAA sunttan hananabaa
yootiis. ²¹Kawoi Yo7aqeemi, a olanchchati,
a oosanchchati Ooriyooni yootidoogaa
siyido wode, kawoi a woranau koyiis.
Ooriyooni hegaa siyidi yayyidi, Gibxxe
biitti baqatiis. ²²Gido shin, Kawoi
Yo7aqeemi Akiboora na7aa
Elnnaataananne hara asata Gibxxe kiittiis.
²³Eti Ooriyoona Gibxxeppe kessidi,
Kawuwa Yo7aqeemassi efidosona. Efin
bisuwan i a worissidi, a ahaa dere
makkaanan olissiis.)

²⁴SHin Saafaana na7aa Ahiqami
Ermmaasa maaddido kishshau, asai a
woranau aattidi immibeenna.

Ermmaasi Ba Morggyan Wottido Qambbaraa

27 ¹Yoosiyaasa na7ai Sedeqyaasi,
Yihudan kawotaa doommido
heeran, ha qaalai GODAAPP Ermmaasassi
yiis. ²GODAI taayyo yootidoogee hagaa;
"Neeyyo qambbaraanne gonniyo dafo
wodoruwaara de7iya qinqiriitiyaa
medhdha; medhdhada ne morggyan
wotta. ³Wottada Yihudaa Kawuwa
Sedeqyaasakko Yerusalaame kiittida
asatu bolli, Eedooma kawuwaassi,
Moo7aba kawuwaassi, Amoona asatu
kawuwaassi, Xiiroosa kawuwaassinne
Sidoona kawuwaassi kiitta. ⁴Eti bantta
godatuyyo hagaadan yaagidi yootana mala,
eta azaza; 'Ubbaappe Wolqqaama GODAI,
Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ⁵"Ta
gita wolqqaaninne ta yeddido kushiyen ha
sa7aa, sa7an de7iya asaa, mehiyaanne
do7aa taani medhdhaas. A taani ta dosiyo
urau immais. ⁶Simmi ha77i taani biitta
ubbaa ta ashkkaraassi, Baabiloone

Kawuwaan Naabukadanaxoorassi aattada immaas. Qassi taani bazzo do7atikka ayyo haarettana mala oottaas. ⁷A biittai haarettiyo wodee gakkanaashin, kawotettati ubbai ayyo, a na7aayyoonne a na7aa na7aayyo haarettana. Hegaappe guyyiyan, daro kawotettatinne gita kawoti a haarana.

⁸“SHin ai biittinne woikko ai kawotettinne ha Baabiloone Kawuwaan Naabukadanaxoorassi azazettennan ixxikkonne a qambbaran gelennan ixxikko, taani GODAI he kawotettsaa a kushiyen xaissana gakkanaashin, bisuwan, koshaaninne boshan qaxxayana. ⁹Hegaa gishshau, inttenu, ‘Baabiloone kawuwaassi haarettekketa’ yaagiya intte hananabaa yootiyaageeti, intteyyo kaayiyaageeti, intte aimuwaa birshshiyaageeti, intte shareechchotinne maliyaageeti yootiyoogaa siyoppite. ¹⁰Aissi giikko, eti intteyyo wordduwaa yootoosona; hegaa inttenu intte biittaappe haassoosona. Taani inttenu laaggada kessana; inttekka xayana. ¹¹SHin ai kawotettinne Baabiloone kawuwaan qambbaran gelidi, ayyo haarettikko, taani GODAI he kawotettsaa a biittan ashshana; eti he biittaa goyananne yan de7ana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹²Taani Yihudaa Kawuwaan Sedeqiyasassikka hagaa milatiya qaalaa yootaas; “Baabiloone kawuwaan qambbaran hokkada gela. Gelada ayyoonne a asaayyo haarettta. Yaatikko, neeni paxa de7ana.

¹³GODAI Baabiloone kawuwaassi haarettenan ixxiya kawotettaassi giidoogaadan bisuwan, koshaaninne boshan neeninne ne asai aissi haiqheetii?

¹⁴Intte Baabiloone kawuwaassi haarettekketa’ giya hananabaa yootiyaageetu qaalaa siyoppite. Aissi giikko, hegee eti intteyyo yootiyoogee worddo. ¹⁵GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani eta kiittabeikke; shin eti ta sunttan, “Hananabaa” giidi wordduwaa yootoosona. Hegaa gishshau, taani inttenu laaggada kessana; inttekka intteyyo hananabaa yootiyaageetikka xayana’ yaagees” yaagaas.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, taani qeesetussinne ha asaa ubbaassi hagaadan yaagada haasayaas; “GODAI hagaadan yaagees; “GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshai Baabiloonepppe ha77i mataara

simmidi yaana” yaagidi yootiya intte hananabaa yootiyaageetu qaala siyoppite. Aissi giikko, eti intteyyo yootiyoogee worddo. ¹⁷Eti giyoobaa siyoppite; Baabiloone kawuwaassi haarettitenne paxa de7ite! Ha katamainne aissi qolettiichchida soho gidanee? ¹⁸Eti hananabaa yootiyaageeta gidiikkonne GODAA qaalai etan de7ikko, GODAA Beeta Maqidasiyan, Yihudaa kawuwaan keettaaninne Yerusalaamen attida keena miishshai Baabiloone beennaadan tana, Ubbaappe Wolqqaama GODAA woossona’ yaagees.

¹⁹⁻²⁰“Baabiloone Kawai Naabukadanaxoori Yo7aqeema na7aa, Yihudaa Kawuwaan Yo7aakiinanne Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya gita asaa ubbaa omoodiddi efiido wode, ha kataman attida tuussatubaa, Abba Sainiyaabaa, gaaretubaanne hara miishshatu ubbatubaa Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees. ²¹Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai GODAA Beeta Maqidasiyan, Yihudaa kawuwaan keettaaninne Yerusalaamen attida miishshatubaa hagaadan yaagees; ²²Eti Baabiloone biittau miyettana; taani eta gishshau yaana gallassai gakkanaassi, eti yan de7ana. He wode taani eta guyye zaarada eta sohuwan wottana. Taani GODAI hagaa odaas’ yaagees” yaagaas.

Ermmaasanne Hananabaa Yootiya Hanaaniyaa

28 ¹He laitti, Yihudaa Kawai Sedeqiyasi kawotaa doommido heeran, oiddantto laittan, ichchashantto aginan Gabaa7oonappe yiida Azura na7ai hananabaa yootiya Hanaanee, GODAA Beeta Maqidasiyan qeesetunne asatu ubbaa sinttan taayyo hagaadan yaagidi haasayiis; ²“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani Baabiloone kawuwaan qambbaraa menttana. ³Baabiloone Kawai Naabukadanaxoori hagaappe dentidi, Baabiloone efiido, GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshai ubbaa taani naa77u laittaa giddon zaarada, ha sohuwaa ehaana. ⁴Qassi taani Yo7aqeema na7aa Yihudaa Kawuwaan Yo7aakiinakka, Yihudaappe omoodettidi, Baabiloone biida asaa ubbaa zaarada ha sohuwaa ehaana.

Aissi giikko, taani Baabiloone kawuwaa qambbaraa menttana. Taani GODAI hagaan odaas' yaagees" yaagiis.

⁵Yaagin GODAA Beeta Maqidasiyaa giddon eqqida qeesetunne asatu ubbatu sinttan hananabaa yootiya Ermmaasi hananabaa yootiya Hanaaniyaassi "hagaadan yaagiis; "Amin77! GODAI yaato! GODAA Beeta Maqidasiyaa miishshatanne omoodettidi biida asaa ubbaa Baabiloonepppe zaaridi, ha sohuwaa ehiidi, neeni odido qaalaa GODAI polo! ⁷Gidikkonne, ane taani neessikka ha asaa ubbaassikka yootiyoogaa siya. ⁸Beni neepenne taappe kase de7ida hananabaa yootiyaageeti olai, iitabainne boshai daro biittatu bolinne gita kawotettatu bolli hananaagaa yootidosona. ⁹SHin, 'Sarobai banana' giidi yootiya hananabaa yootiyaagaabaa gidikko, he yootiyaagaa qaalai polettiyo wode, he wode tumuppe GODAI a kiittidoogee erettana" yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyian, hananabaa yootiya Hanaanee hananabaa yootiya Ermmaasa morggiyaappe qambbaraa ekkidi menttiis. ¹¹Mentidi Hanaanee asaa ubbaa sinttan hagaadan yaagidi haasyaais; "GODAI hagaadan yaagees; 'Taani naa77u laittatu giddon Baabiloone Kawuwaan Naabukadanaxoora qambbaraa kawotettatu ubbaa morggiyaappe denttada hagaadan menttana' yaagees" yaagiis. Yaatin, hananabaa yootiya Ermmaasi denddidi, ba biyoosaa biis.

¹²Hananabaa yootiya Hanaanee hananabaa yootiya Ermmaasa morggiyaappe qambbaraa menttidoogaappe guyyian, GODAA qaalai hananabaa yootiya Ermmaasassi yiis; ¹³yiidi, "Ba; baada Hanaaniyaassi yoota; 'GODAI hagaadan yaagees; 'Neeni mitti qambbaraa menttadasa; shin taani a gishshaa birata qambbaraa medhdhana" yaagees. ¹⁴Qassikka Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; "Eti Baabiloone Kawuwaan Naabukadanaxoorayyo haarettana mala, taani ha kawotettatu ubbaa morggiyan birata qambbaraa wottana; etikka ayyo haarettana. Taani harai attin, bazzo do7atakka ayyo immaas" yaagees' yaaga" yaagiis.

¹⁵Hegaappe guyyian, hananabaa yootiya Ermmaasi hananabaa yootiya

Hanaaniyaaga hagaadan yaagiis; "Hanaaniya, siya! GODAI nena kiittibeenna; shin neeni ha asai worddoban ammanettana mala oottadasa. ¹⁶Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; 'Taani nena ha sa7aa bollaappe diggana. Neeni ha asai ta bollan makkalanaadan zorido gishshau, neeni ha laitti haiqqana' yaagees" yaagiis.

¹⁷He laittikka laappuntta aginan hananabaa yootiya Hanaanee haiqqiis.

Ermmaasi Baabiloonen De7iya Omoodettida Asaassi Yeddido

Dabddaabbiyaa

29 ¹Hananabaa yootiya Ermmaasi omoodettidaageetu giddon de7iya attida cimatussi, qeesetussi, hananabaa yootiyaageetussin Naabukadanaxoori Yerusalaamepppe omooddidi, Baabiloone efido hara asatussi ubbaassi Yerusalaamepppe yeddido dabddaabee hagaappe kaallidi xaafettidaagaa. ²Hagee hanidoogee, Kawoi Yo7aakiini, kawiyya a aayyiyya, a oosanchhati, Yihudaanne Yerusalaame halaqati, kushe oosuwaah hiillatinne birataa qoxxiyaageeti Yerusalaamepppe kiyi simmiina. ³Ermmaasi Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi Baabiloone Kawuwaan Naabukadanaxoorayyo kiittiyo Saafaana na7aa El77aasanne Hilqiyaa na7aa Gamaariyaa bollan he dabddaabbiyaa kiittiis.

Dabddaabee hagaadan yaagiis; ⁴"Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, taani Yerusalaamepppe Baabiloone omoodissada yeddido asau ubbau hagaadan yaagais; ⁵Keettata keexxidi, etan de7ite. Kattaa zeridi, aifiyya miite. ⁶Maccaasaa ekkite; ekkidi maccaa attumaa yelite. Intte naatussikka maccaaasaa giigissidi immite; intte macca naatakka azinau immite. Etikka maccaa attumaa yelona. Yan qoodaa corattite; guuxxoppite. ⁷Qassi taani inttene omooduwau yeddido katamaassi saroi de7anaadan koyite. He katamaayyo GODAA woossite. Aissi giikko, ayyo saroi de7ikko, intteyyookka saroi de7ana' yaagais.

⁸"Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; 'Intte giddon de7iya intte hananabaa yootiyaageetinne shareechchoti

yootiyooban cimettoppite. Eti aimottiyo aimokka siyoppite. ⁹Aissi giikko, eti ta sunttan “Hananabaa” giidi worddobaay ootoosona; taani eta kiittabeikke’ yaagees.

¹⁰“GODAI hagaadan yaagees; ‘Baabiloone laittai laappun tammia polettiyo wode, taani intte gishshau yaana; yaada, “Taani inttena intte biitti zaarada ehaana” giido lo77o qaala polana. ¹¹Aissi giikko, taani intteyyo halchchiyo halchchuwaa taani GODAI erais; hegeenne, intteyyo sintta wodiyaanne ufaissa immana mala, saro halchchoppe attin, iita halchcho gidenna. ¹²Hegaappe guyyiyan, intte tana xeegana; taakko yaananne tana woossana; taanikka intteyyo siyana. ¹³Intte tana koyana; intte tana intte polo wozanaappe koyido wode demmana. ¹⁴Taani intteyyo beettana. Taani inttena omooduwaappe zaarana. Taani inttena laalido kawotettatu ubbaappenne soho ubbaappe shiishshana. SHiishshada taani inttena omooduwau yeddanaappe kase intte de7ido sohuwaa guyye zaarada ehaana. Taani GODAI hagaa odaas’ yaagees.

¹⁵“Intte, ‘GODAI hananabaa’ yootiabaan nuuyyo Baabiloone denttiis’ yaagideta. ¹⁶Yaagido gishshau, Daawita kawotaa araatan uttiya kawuwaabaa, ha kataman de7iya asaa ubbaabaanne inttenaraa omooduwan kiyibeenna intte dabbotubaa GODAI hagaadan yaagees. ¹⁷Ee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani eta bolli bisuwa, koshaanne boshaa ehaana. Qassi taani eta maanau giigenna wooqqida balasiyya teeraa mala oottana. ¹⁸Taani eta bisuwan, koshaaninne boshan yedettana; yedettada taani eta sa7an de7iya kawotetta ubbaayyo bollai caaliyoobaa oottana. Qassi taani eta kessada yeddido biitta ubban qanggetta, dagama, borenn cashsha oottana. ¹⁹Aissi giikko, hananabaa yootiya ta ashkaratu bolli taani etayyo zaara zaarada kiittido ta qaala eti siyennan ixxidosona. Inttekka omoodetti biidaageeti siyennan ixxideta. ²⁰Taani Yerusalameppe Baabiloone omoodissada yeddido asatoo, intte ubbaikka ta qaala, GODAA qaala siyite’ yaagees.

²¹“‘Hananabaa’ giidi intteyyo GODAA sunttan worddobaay yootiya Qolaaya na7aa

Akaababaanne Ma7iseeyaa na7aa Xidiqiyaabaa Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani eta Baabiloone Kawuwa Naabukadanaxoorayyo aattada immana. Intte xeellishin, i eta worana. ²²Hegaappe guyyiyan, Yihudaappe omoodettidi, Baabiloone biida asai issi uraa qangganau koyikko, “GODAI nena Baabiloone kawai taman xuuggido Xidiqiyaadaaninne Akaababan ootto” yaagana. ²³Aissi giikko, eti Israa7eelan pala nagaraa oottidosona. Eti banta shoorotu maccaasaa laggettidosona; yaatidi taani eta azazabeenna worddobaayta sunttan haasayoosona. Hegaa eriyaagee tana; hegau taani markka. Taani GODAI hagaa odaas’ yaagiis” yaagiis.

SHamaa7iyya Dabddaabiyya

²⁴GODAI Nehelaamiyya

SHamaa7iyya ha kiitaa kiittana mala, Ermmaasayyo odiis. ²⁵“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Neeni ne suntian dabddaabiyya Yerusalaamen de7iya asaayyo ubbaayyo, Ma7iseeyaa na7aa qeesiyaa Xafaaniyaayyoonne hara qeesetu ubbaayyo yeddadasa. Neeni Xafaaniyyaa hagaadan yaagadasa; ²⁶“GODAA Beeta Maqidasiyan halaqa gidana mala, nena GODAI Yoodaahe gishshaa qeese oottidi sunttiis. ‘Hananabaa yootoos’ giya gooyiya asata, qaphiyaaninne toollan gelissanau bessees. ²⁷⁻²⁸Nuuni Baabilooneen de7ishin, Ermmaasi xaafidi, nuuyyo hagaadan yaagidi kiittiis; ‘Yan intte gam77ana. Keettata keexxidi, de7ite. Kattaa zeridi, aifiyya miite’ yaagiis. Hegaa gishshau, intte giddon hananabaa yootiya Anatootappe yiida Ermmaasa aissi hegaadan oottabeikkii?” yaagadasa’ yaagees” yaagidi kiittiis.

²⁹Qeesiyaa Xafaanee hananabaa yootiya Ermmaasayyo ha dabddaabiyya nabbabiis. ³⁰Nabbabin GODAA qaalai Ermmaasassi hagaadan giidi yiis; ³¹“Kiitaa omooduwan de7iya asaayyo ubbaayyo hagaadan yaagada kiitta; ‘Nehelaamiyya SHamaa7iyyabaa GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani kiittennan SHamaa7ee intteyyo, ‘Hananabaa’ giidi yootido gishshaunne inttena wordduwaa ammantido gishshau, ³²taani GODAI Nehelaamiyya SHamaa7iyyanne a so asaa

qaxxayana. Ta bolli i makkalabaa haasayido gishshau, ha asaa giddon ayyo issi urinne paxa attenna. Qassi i ba huuphenkka taani ta asaassi oottana kehatettaa be7enna. Taani GODAI hagaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiis.

GODAI Ba Asaassi Immana Giido Ufaissaas

30 ¹GODAAPPE Ermmaasassi yiida qaalai hagaa. ²GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Ermmaasaa, taani neeyyo odido qaala ubbaa xaatta maxaafan xaafa. ³Taani ta asaa Israa7eelanne Yihudaa omooduwaappe guyye zaarada ishalissiyo gallassati yaana; taani eta maizza aawatussi immido biittau eta zaarana; etikka laattana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

⁴GODAI Israa7eela asaabaanne Yihudaa asaabaa yootido qaalai hagaa. ⁵GODAI hagaadan yaagees; “Taani asai yashshau waassiyiyo waasuwaa siyas; dagama waasoppe attin, hagee saro waaso gidenna. ⁶Ane lal77itenne wochchite! Attumaasi bannakkidi, na7a yelanau danddayii? Yaatin, attumaasai ubbai maaretaoi oiqqido maccaasadan, ba kushiyen ba uluwaa oiqqidaashin taani be7iyoogee aibee? Asaa ubbaa som77oi aissi tossu giidee?

⁷Aayye7ana! He gallassai hanttaara gallassa; hegaa mala gallassi mulekka baawa. He gallassai Yaaqooba zaretussi meto wode gidana; gidikkonne, eti hegaappe attana” yaagees.

⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi taani eta morggiyaappe qambaraa menttana; eti qashettido sanssalataakka duuttana. Hagaappe sinttanau allaga biittaa asai eta ailleyenna. ⁹Hegaa aggidi eti GODAASSI, bantta Xoossaassi, oottana; taani etayyo denttiyo Kawuwa Daawitassi eti haarettana.

¹⁰“Hegaa gishshau, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, yayyoppite! Inttenoo, Israa7eelatoo, dagammoppite! Intte haahosan de7ishin, taani inttene ashshana; intte zaretakka eti omoodettido biittaappe yedissana. Yaaqooba zareti simmidi, aibakko bochhennan saro de7ana; eti ai asinna yashissenna. Taani GODAI hagaa odais. ¹¹Taani inttene ashshanau intteneara de7ais. Taani GODAI hagaa odais. Taani inttene laalido kawotettata ubbaa muleera

xaissana; shin inttene muleera xaissikke. Taani inttene likke pirddan qaxxayana; qixaatee bainnan inttene muleera coo yeddikke” yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Intte deshettai paxennaagaa; intte masunttaikka hanttaara. ¹³Intte yohuwan inttene maaddiyaabi baawa; intte masunttaukka xalee baawa; intteyyo paxoi baawa. ¹⁴Intte siiqoti ubbatu inttene dogidosona; eti inttebaa wudokkona. Taani inttene morkkedan shocas; meqetti bainna asi qaxxayiyoogaadan qaxxayaas. Aissi giikko, intte mooroi dalggiis; intte nagaraikka dariis. ¹⁵Ha paxenna intte deshettau aibissi waasseetii? Intte mooroi dalggido gishshaunne intte nagarai darido gishshau, hagaa intte bolli taani oottais.

¹⁶SHin inttene biittaa kessi miida ubbatu meetettana; intte morkketi ubbatikka omooduwau baana. Inttene bonqqidaageeti bonqgettana; inttebaa olan ekkidaageetubaakka olan ekkana. ¹⁷Taani intteyyo kehissana; intte masunttaakka pattana. Aissi giikko, eti inttene, ‘Hageeti olettidaageeta; Xiyoone asaabaa wudiyaabi baawa’ yaagoosona. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

¹⁸GODAI hagaadan yaagees; “Taani Yaaqooba zaretu keettaa omoodettoosappe guyye zaarada, eta ishalissana; eti de7iyo sohuwaukka qarettana. Yerusalaame katamaikka kase ba qolettidosan, kawo keettaiikka kase ba sohuwan simmidi keexettana. ¹⁹Yan de7iyo asai ubbai galataa mazamuriyaanne ufaissaa yettaa yexxana. Taani eta qoodaa darissana; eta qoodai naa77antto guuxxenna. Taani eta

bonchchettida dere oottana; eti guuxxokkona. ²⁰Eta zerettai beni wode de7uwaadan de7ana; eta maabaraikka ta sinttan minni eqqana. Eta un77ettiyaageeta ubbaakkta taani qaxxayana. ²¹Eta halaqai eti asaappe issuwaas gidana; eti

haariyaagee eta giddoppe kiyana. Taani a ta mati ehaana; ehin i taakko shiiqana. Taani shiishhennan de7ishin, xalidi taakko shiiqanau danddayiayi oonee?

Taani GODAI hagaa odais. ²²Hegaa gishshau, intte ta asa gidana; taanikka intte Xoossaasi gidana” yaagees.

²³Be7ite, GODAA hanqqui gotiyaadan hanees; ikka sirimettiiddi, iittatu huuphiyan yaana. ²⁴GODAI ba wozanaa halchchuwaas

wurssidi polana gakkanaashin, a eexxiya hanqqoi guyye simmenna. Hegaa guyyeppe yiya wodetun intte akekana.

Israa7eela Asai Ba Biitti Simmana
31 ¹GODAI hagaadan yaagees; “He wode taani Israa7eela yaratussi ubbaassi Xoossaan gidana; etikka ta asa gidana” yaagees.

²GODAI hagaadan yaagees; “Bisuwaappe palahida asai taappe aaro kehatettaa bazzuwan demmiis. Israa7eela asai shemppi ekkanaau koyido wode, ³taani GODAI etau haahosaappe hagaadan yaagaidda qonccaas; ‘Israa7eela asau, taani inttene merinaa siiquwan siiqais; ta aggenna siiquwan taani inttene taakko shiishshaas. ⁴Geeshsha Israa7eela asau, taani inttene zaarettada keexxana; inttekka keexettana. Zaarettidikka karaabiyyaa oikkidi, ufaittiyaageetuura yexxananne durana. ⁵Intte zaarettidikka Samaariyyaa keratu bolli woiniyaa turata tokkana; tokkidaageetti a teeran ufaittana. ‘Efireema gezziyaa naagiyaageetti, “Haayite; GODAAKKO, nu Xoossaakko, pude Xyoone ane boos!” yaagidi xeesiyo wodee yaana’ yaagaas” yaagees.

⁶GODAI hagaadan yaagees; “Yaaqooba asaassi ufaissan yexxite; kawotettatu ubbaappe aadhdhiya Israa7eelassi hombbocite. ‘GODAI Israa7eela asaappe attidaageeta ashshiis’ yaagidi galataa mazamuriyyaa yexxite. ⁷Be7ite, taani eta huuphessa bagga biittaappe ehaana; sa7aa gaxaappekka taani eta shiishshana. Qooqeti, wobbeti, abbe ixeta maccaasatinne maaretai oiqqido maccaasati etaara issippe yaana; keehi daro asai ba biittaa simmana. ⁸Taani eta zaarada ehiyo wode, eti ufaissaa daruhan yeekkiiddinne woossiiddi yaana. Taani eta shaafaa lanqqiyaara, eta xubbenna sitta ogiyaara kaalettana. Aissi giikko, taani Israa7eela asaassi aawa; Efireemikka taassi baira na7a.

⁹“Inttenoo, kawotettatoo, GODAA qaalaa siyite! Siyidi haahosan, abbaa doonan de7iya biittatun hagaadan yaagidi awaajjite; ‘Israa7eelata laalidaagee i eta shiishshana; qassi henttanchchai ba wudiyaa dorssaa heemmiyoogaadan, i eta heemmana’ yaagite. ¹⁰Aissi giikko, GODAI Yaaqooba zareta wozii; i eta etappe minniyaageetu kushiyaappe ashshiis. ¹¹Eti

yiidi Xiyoone Deriyan ufaissau yexxana; eti GODAI immiyo kehatettan, kattan, woine eessan, zaitiyan, dorssaa maratuuninne miizzaa maratun ufaittana. Eti haattaa loitti ushshido ataaikltte soho mala gidana; eti naa7antto shullokkona. ¹²He wode geela7oti ufaittidi durana; wodallatikka cimatikka ufaittana. Taani eta yeehuwaa ufaissau laammana; taani eta minttettana; eta azzanuwaa gishshaa taani eta ufaissana. ¹³Taani qeesetussi daro qumaa immana; ta asaikka ta kehatettan kallana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

GODAI Israa7eela Maariis

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyettiis; Raaheela ba naatuyyo yekkausu; eti xayido gishshau, agga gin, aggennan ixxaasu” yaagees.

¹⁵GODAI hagaadan yaagees; “Yeekkiyoogaa aggidi, intte aifiyyaa afuttaa quccite. Aissi giikko, intte oottido oosuwau woituwaa intte ekkana; morkkiyaa biittaappe intte naatikka simmana. Taani GODAI hagaa odais. ¹⁶Intte naati banita biitti simmanau de7iyo gishshau, intteyyo sinttanau ufaissai de7ees. Taani GODAI hagaa odais.

¹⁷“Efireema zareti azzanidi, hagaadan yaagidi odiyoogaa tumuppe taani siyas; ‘Neeni nuna xurqqayettibeenna mirguwaadan wadhdhadasa; nuunikka keedida. Neeni GODAA nu Xoossaan gidiyo gishshau, ane nuna zaara; nuuni neekko simmana. ¹⁸Nuuni kase neeppe wora simmidi biida; shin ha77i paaxida. Neeni nuna qaxxaya simmin yeellatidi, nu tiraabaqqida; nuuni nu yelagatettaa laittaa nagaraa gishshau, kauyyidanne yeellatida’ yaagidosona.

¹⁹“Tumu Israa7eeli taayyo al77o na7ee? I taani siiqiyo na7ee? Ee! Taani darotoo a bolli iitabaa haasayikkokka, a hassayiyoogaa aggabeikke. Hegaa gishshau, ta wozanai a laamotees; taani assi keehi qarettais. Taani GODAI hagaa odais.

²⁰“Ogiyan malaataa wottite; malaatiyo mittatakka essite. Yaatidi intte biido ogiyaa akekite. Geeshsha Israa7eela asau, simmite; intte katamatukko simmite.

²¹“Inttenoo, ammanoi bainna Israa7eelatoo, aude gakkanaashin toilattuuteetii? GODAI

sa7aa bollan issi oorattabaa medhdhana; hegeenne, maccaasi attumaasaassi eqettidi, saro ashshiyooogaa mala oorattabaa” yaagees.

GODAA Asai Sinttanau Ishalana

²³Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaa omooduwaappe zaarada eta ishalissiyo wode, Yihudaa biittaaninne a katamatun eti naa77antuwa, ‘Nenoo xillotettai de7iyo sohuwau, nenoo geeshsha deriyau, GODAI nena anjo’ yaagana. ²⁴Yihudaanne Yihudan de7iya katamatun ubban asai de7ana; goshshanchchatikka wudiyaara yuuyiya henttanchchatikka yan de7ana. ²⁵Taani daafuranchchata gazddissana; qassi namisettidi gilqqidaageetakka kalissana” yaagees.

²⁶Hegan beegottada ta yuushuwaa xeellaas; ta xiskkoikka taayyo mal77o xiskko gidiis.

²⁷GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela biittaaninne Yihudaa biittan asaanne mehiyaa kunttiyo wodee yaana. ²⁸Eta xoqollanau, qolanau, aatta aatta yegganau, xaiissanaunne bashshaa ehaanau taani wudada naagidoogaa keenaa, eta zaarada gimbbaunaunne tokkanau wudada naagana. Taani GODAI hagaa odais.

²⁹“He wode asai, ‘Aawati caala woiniyaa teeraa min, naatu achchai zil77iis’ yaagidi haasayiyoogaa aggana. ³⁰SHin asai issoi issoi ba nagaran nagaran haiqqana; caala woiniyaa teeraa miya asa ubbau a achchai achchai zil77ana” yaagees.

³¹GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaaranne Yihudaa asaara ooratta maachchaa maacettiyo gallassati yaana. ³²He maachchai taani eta Gibxxeppe kessanau eta kushiyaa oiqqido wode eta maizza aawatuura maacettido maachchaa mala gidenna; taani etayyo azina mala gida uttinkka eti ta maachchaa kantidosona. Taani GODAI hagaa odais. ³³SHin taani GODAI he gallassatuppe guyyiyan Israa7eela asaara maacettana maachchai hagaa: taani ta higgiyaa eta giddon wottana; qassi eta wozanankka xaafana. Taani eta Xoossaas gidana; qassi etikka ta asa gidana. ³⁴Asi ba shooruwaa woikko ba ishaa, ‘GODAA era’ yaagidi tamaarissiyoogaa aggana; aissi giikko,

guuttaappe doommidi, gitaa gakkanaashin, eti ubbai tana erana. Taani eta naaquaawaa atto gaana; eta nagaraakka naa77antto hassayikke. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

³⁵GODAI, awaa gallassan poo7issidaagee, aginainne xoolintteti qamman poo7anaadan higgyiaa wottidaagee, abbaakka qaattidi, beetai guummanaadan oottiyaagee, Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiyaagee, hagaadan yaagees; ³⁶“Ha eqqidi de7iya mereta higgee ta sinttappe kichchikko, he wode Israa7eela zerettati ta sinttan merinau kawotetta gididi de7iyoogee attana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

³⁷GODAI hagaadan yaagees; “Bolla saloti likettanau, woikko garssa sa7aa baasoikka ertettanau danddayikko, he wode taani Israa7eela zerettata ubbaa, eti oottido mooruwa ubbaa gishshau, ta sinttappe diggana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

³⁸GODAI hagaadan yaagees; “Hanaani7eela Adussa Gimbbiyaappe doommidi, Zooziyya Penggiyaa gakkanaashin, Yerusalaame katamai taayyo, GODAAYYO, katama gididi, simmidi keexettiyo gallassati yaana. ³⁹He katamaa zawaikka arggo baggaappe kaallidi biidi, Gaareeba Kraanne Go77a yuushuwaa gakkanaassi aakkana. ⁴⁰Aaha moogiyoonne bidintaa oliyo zanggaarainne Qediroona Zanggaaraappe qommoora arshho baggaara biidi, Para Penggiyaa zooziyya gakkanaashin de7iya gade ubbai GODAASSI dummatidi, geeshsha gidana. Hagaappe sinttanau katamai merinau shodettennanne qolettenna” yaagees.

Ermmaasi Gadiyaa SHammii

32 ¹Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi kawotido tammannta laittan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori kawotido tammanne hosppuntta laittan GODAAPPE Ermmaasayyo qaalai yiis. ²He wode Baabiloone kawuwaa olanchhati Yerusalaame dooddidosona; hananabaa yootiya Ermmaasi Yihudaa kawuwaa keettan de7iya, naagiyaageetu dabaaban gorddetti uttiis.

³Yihudaa Kawoi Sedeqiyaasi a hegan qachchidi, hagaadan yaagiis; “Neeni aissi hagaadan yaagada hananabaa yootai?

‘GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ha katamaa Baabiloone kawuwaan kushiyaa aattada immana hanais; immin i omooddana. ⁴Yihudaa Kawoi Sedeqiyaa Baabiloonetu kushiyaaappe kessi ekkenna; i tumaaappe Baabiloone kawuwaan kushiyaa gelana. I a sinttan eqqidi, aara haasayana; i a ba aifiyan be7ana. ⁵Hegaappe guyyiyan, Naabukadanaxoori Sedeqiyaa Baabiloone efaana; efin taani a bolli pirdana gakkanaashin, i yan de7ana. Taani GODAI hagaa odais. Neeni Baabiloonetura olettiyaabaa gidikko, hegee nena kessenna” yaagees’ yaagadasa” yaagiis.

“Yaagin Ermmaasi, “GODAA qaalai he wode taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁷Ne aawaa ishaa SHAaluuma na7ai, Hanaami7eeli neekko yiidi, “Anatoota kataman de7iya ta gadiyaa shamma; aissi giikko, shammanna dabbottai gattiyo nena” yaagana’ yaagiis.

⁸“GODAI giidoogaadan, ta aawaa ishaa na7ai Hanaami7eeli taakko naagiyaageetu dabaabaa yiidi, ‘Biniyamaa biittan Anatootan de7iya ta gadiyaa shamma; gadiyaa shammannaunne buzottanau gattiyo nena’ yaagiis. Yaagin taani hegan GODAA qaala gidiyoogaa eraas. ⁹Yaatada Anatoota kataman de7iya gadiyaa ta aawaa ishaa na7aa Hanaami7eelappe shammaas; shammada i ekkiyo waagaa ayyo meezaanan kilaas; kilin tammanne laappun xaqla bira gidiis. ¹⁰SHamaa paramaa markkati de7yoosan paramada, maatafaa an wottaas; miishshaakka meezaanan kilada immaas.

¹¹“Hegaappe guyyiyan, taani attamettida shamaa paramaanne attamettibeenna shamaa paramaa ekkaas. ¹²Ekkada ta aawaa ishaa na7ai Hanaami7eeli, shamaa paramaa paramida markkatinne naagiyaageetu dabaaban uttida Aihudati ubbai xeellishin, he shamaa paramaa Mahiseeya na7aa na7aa, Neeriya na7aa Baarukassi immaas.

¹³Immada eta sinttan taani Baaruka hagaadan yaagada azazaas; ¹⁴Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Daro wodiyaa gam77ana mala, ha attamettida paramaanne attamettibeenna paramaa ekka efaada, urqqaappe merettida otuwan wotta” yaagees. ¹⁵Aissi giikko, Ubbaappe

Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Ha biittan asai zaaridikka keetaa, gadiyaanne woiniyaa turaa tokkiyo sohuwaa shammana” yaagees’ yaagaas” yaagiis.

Ermmaasa Woosaa

¹⁶Taani Neeriya na7aa Baarukayyo shamaa paramaa woraqataa immidoogaappe guyyiyan, GODAA hagaadan yaagada woossaas; ¹⁷“Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni salotanne sa7aa ne gita wolqqaaninne ne yeddido kushiyaa medhdhadasa! Neessi danddayettenabi mulekka baawa. ¹⁸Neeni sha7atuyyo aggenna siiquwaa bessaasa; shin aawatu mooruwaan eta naatu bolli zaaraasa. Abeet gitanne wolqqaama Xoossau, ne sunttai Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettees. ¹⁹Ne zoree gita; ne oottiyo oosoikka wolqqaama. Asaa ogiyaa ubbaa neeni be7aasa; asau ubbaukka a ogiyaadaaninne a oosuwaadan zaaraasa.

²⁰“Neeni Gibxxen malaataanne oorattabaa oottadasa; hachchi gakkanaassikka ha ooratta oosota Israa7eela asaa giddooninne hara kawotettatu ubbaa giddon oottiyoogaa aggabaakka. Hegaappe denddidaagan ne sunttai ubbasan erettiis. ²¹Neeni ne asaa Israa7eela Gibxxeppe malaataaninne oorattaban, ne mino qesiyaaninne ne yeddido kushiyaa, qassi gita dagaman kessadasa. ²²Eta maizza aawatuyyo neeni immanau caaqqido biittaa, maattainne eessai goggijo ha biittaa etayyo immadasa; ²³immin eti ha biittaa gelidi laattidosona. SHin eti neeyyo azazettibookkona; ne higgiyaakka kaallibookkona; eti oottanaadan neeni azazidobaa ubbaakka oottibookkona. Hegaa gishshau, neeni eta bolli ha bashsha ubbaa ehaadasa.

²⁴“Be7a, Baabiloonetu katamaa oiqqanau gimbbiyaa yuushuwan biittaa dooridi dooddidosona; olaappe, koshaappenne boshaappe denddidaagan katamai etaara olettiya Baabiloonetu kushiyaa aadhahidi imettiis. Neeni ha77i be7yoogaadan, ne giidobai ubbai polettiis. ²⁵Abeet Ubbaa Haariya GODAU, katamai Baabiloonetuyyo imettanau hanishinkka, neeni tana, ‘Markkata xeesada, miishshan ha gadiyaa shamma’ yaagadasa” yaagada woossaas.

²⁶Hegaappe guyyiyen, GODAA qaalai Ermmaasayyo hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁷“Taani GODAA, asaa ubbaa Xoossaa. Taassi danddayettennabi de7ii?” yaagiis. ²⁸Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha katamaa Baabiloonetuyyoonne Baabiloone Kauwuaa Naabukadanaxoorayyo aattada immana; immin eti a oiqqana. ²⁹Ha katamaa bolli woraajjiya Baabiloonet yiidi, katamaa taman xuuggana; keetkaa bollan dembbayidi oottidosan Ba7aalayyo ixanaa cuwayidinne hara xoossatuyyo ushshaa yarshshuwa gussidi, tana hanqjetissida asati de7ido keettatakka xuuggana.

³⁰“Israa7eela asainne Yihudaa asai bantta yelagatettaappe doommidi, ta sinttan iitabaa oottidosonappe attin, harabaa oottibookkona; eti bantta kushiyan oottido oosuwan tana hanqjetissidosona. ³¹Keexettido wodiyapape hachchi gakkanaashin, ha katamaa asai tana hanqjetissidosonanne yiilloyidosona; hegaa gishshau, taani ha katamaa ta sinttappe xaissana. ³²Israa7eela asainne Yihudaa asai, eta kawotinne halaqati, eta qeesetinne hananabaa yootiyaageeti oottido iita ooso ubban tana hanqjetissidosona. ³³Eti bantta som77uwaa aggidi, bantta zokkuwaa taayyo zaaridosona. Taani eta zaarettta zaarettada tamaarissikkokka, eti siyibookkonanne seeraakka ekkibookkona. ³⁴Eti sheneyiya bantta eeqata ta sunttan xeesettida Beeta Maqidasiyya giddon essidi tunissidosona. ³⁵Eti bantta attuma naatanne macca naata Molooka eeqaayyo yarshshanau Hinnooma Zanggaaran Ba7aalayyo yarshshiyo xoqqa sohota giigissidosona. Eti hegaa oottana mala, taani eta azazabeikke; Yihudaa asaa eti nagaraa ootissanau hegaa mala sheneyiyaabaa oottanaagee ta wozanan mulekka aadhdhibeenna” yaagiis.

GODAI Israa7eela Asaa Zaarada Ishalissana Yaagiis

³⁶Intte Yerusalaame asai, “Ha katamai olan, koshaaninne boshan Baabiloone kauwuaa kushiyan aadhdhidi imettana” yaagido ha katamaabaa GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ³⁷“Be7ite, taani ta suulo hanquwaaninne ta gita yiilluwan eta laalido biitta ubbaappe shiishhana; shiishhada ha sohuwaa

zaarada ehaada, eti sarotettan de7anaadan oottana. ³⁸Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana. ³⁹Eti taayyo merinau yayyana mala, taani etayyo issi wozanaanne issi ogiyaa immana; hegee etayyoonne etappe guyyiyen, eta naatuyyo lo77o gidana. ⁴⁰Taani etaara merinau maachchaa maacettana. He maachchan taani etayyo lo77obaa oottiyogaa aggikke; eti taappe wora simmenna mala, taani eti taayyo yayyanaadan oottana. ⁴¹Taani etayyo lo77obaa oottiyogaa ufaittana; qassi taani ta kumetta wozanaappenne ta kumetta shemppuwaappe ha biittan eta tumaappe tokkana” yaagees.

⁴²Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha asaa bolli ha iita bashshaa ubbaa ehiidoogaadan, hegaadankka taani etayyo immana giido lo77obaa ubbaa immana. ⁴³Intte, ‘Ha biittai asaikka meheekka de7enna, baisa biittaa gidana; i Baabiloonetussi imettiichchiis’ yaagido biittan asai zaaretti, gadiyaa shammana. ⁴⁴Asai gadiyaa miishshan shammana; markkaa sinttan paramaa paramidi, maatafaa wottana. Hagee ubbai Biniyama biittan, Yerusalaame yuushuwan de7iya heeratun, Yihudaa katamatun, gezziyan de7iya katamatun, bargguwan de7iya katamatuninne Neegeeba Bazzuwan de7iya katamatu ubban hanana. Aissi giikko, taani eta zaarada ishalissana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

GODAI Naa77antuwaakka Israa7eela Asaa Ishalissana Yaagiis

33 ¹Ermmaasi biron naagiyaageetu dabaaban de7ishin, GODAA qaalai naa77antuwaakka yiis. ²Sa7aa medhdhida GODAI, giigissidi a sohuwan wottida GODAI, a sunttaikka GODAA geetettiyoogee tana hagaadan yaagees; ³“Neeni tana xesa; taani neeyyo koyana; neeni erenna gitabaanne wolqqaamabaa taani neeyyo yootana. ⁴Baabiloonetu biittaa doorettaa, doodettaanne bisuwaa teqqana mala, dirssaa gimbbiyaa minttanau qolido ha katamaa keettatubaanne Yihudaa kawotu keettatubaa taani GODAI, Israa7eela Xoossai odais. ⁵Inttenaara olettanaunne taani ta hanquwaaninne yiilluwan shocana asatu ahaa he sohotun kunttanau Baabilooneti geloosona. Aissi giikko, eta

iitatettaa ubbaa gishshau, taani ha katamaappe ta som77uwaan genttaas.

⁶“Gidikkonne, taani ha katamaanne an de7iya asaa zaarada pattana; eta payyatettaakka zaarana; keehi doro saruwaanne woppa de7uwaan taani etayyo immana. ⁷Taani Yihudaa asaanne Israa7eela asaa omooduwaappe zaarada ishalissana; eti kase de7idoogaadan oottada taani eta gimbana. ⁸Eti tana naaqqido nagara ubbaappe taani eta geeshshana; geeshshada eti tana naaqqido naaquaanne makkalido makkala ubbaa atto yaagana. ⁹Hegaappe guyyian, Yerusalaame katamai taayyo ufaissaan, bonchchuwaanne galataa sa7an de7iya kawotettatu ubbaa sinttan ehaana. Taani Yerusalaame asaassi oottiyo lo77obaanne he katamaassi ehiyo duretettaanne sarotettaa siyidi, kawotettati ubbai yashshan kokkorana” yaagees.

¹⁰⁻¹¹GODAI hagaadan yaagees; “Intte, ‘Asainne mehee bainna bazzo’ giido ha sohotun, asainne mehee bainna Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun, ufaissaanne ililssaa cenggurssai, bullachchiyaagaanne bullashettiyaari cenggurssainne GODAA Beeta Maqidasiyaa galataa yarshshuwaa ehiiddi, hagaadan yaagidi yexxiya asaa cenggurssai siyettana;

‘Ubbaappe Wolqqaama GODAA galatite; aissi giikko, i keha.
Aggenna a siiqoi merinaagaa’
yaagoosona.

Aissi giikko, taani eta omooduwaappe zaarada eta biitti ehaana; eti kase de7idoogaadan oottada, taani ishalissada wottana” yaagees.

¹²Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Ha asainne mehee bainna baisa biittaaninne an de7iya katamatun henttanchchati bantta dorssaa wudiyaa allaxxissiyo gadee de7ana.

¹³Gezziyan de7iya katamatun, bargguwan de7iya katamatun, NeegeeBa Bazzuwan de7iya katamatun, Biniyaama biittan, Yerusalaame yuushuwan de7iya heeratuuninne Yihudaa katamatun henttanchchati bantta dorssaa zaarettidi qoodana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

¹⁴GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaayyoonne Yihudaa asaayyo oottana giido lo77o qaalaa poliyo gallassati yaana; ¹⁵he gallassatuuninne he wodetun taani Daawita zariyaappe issi xillo Aacaa denttana; i he biittan suure pirddaanne xillotettaa oottana. ¹⁶He wode Yihudaa asai attana; Yerusalaame asaikka woppu giidi de7ana; ha katamaikka GODAA, Nu Xillotettaa yaagetti xeesettana. ¹⁷⁻¹⁸Daawita zerettaappe Israa7eela kawotaa araatan uttiya asi mulekka xayenna. Hegaadankka, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaunne hara yarshshuwaa ubbatoo yarshshanau Leewa zariyaappe qeese gidiya asi merinaukka ta sinttan xayenna. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

¹⁹GODAA qaalai Ermmaasakko yiis.

²⁰GODAI hagaadan yaagees; “Taani gallassaaranne qammaara maachchaa maacettas; he maachchan eti banttau keerettida wodiyen simerettoosona. He gallassaanne qammaa maachchaa intte laammanau danddayikko, ²¹taani a zariyaappe kawotaa araatan uttana asi mulekka xayennaadan, ta ashkkaraa Daawitaara maacettido maachchaa laammana; qassi ubbatoo taayyo oottiya, Leewa zare gidiya qeesetuura maacettido maachchaakka laammana. ²²Taani ta ashkkaraa Daawita zerettatanne ta sinttan oottiya Leewa zare qeeseta qoodanau danddayettenna saluwaa xoolinttetudaaninne makkin wurennna abbaa shafiyadan corayana” yaagees.

²³GODAA qaalai qassikka

Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis;

²⁴“Ha asai, ‘GODAI ba doorido naa77u kawotettata, Israa7eelanee Yihudaa aggi bayiis’ yaagidi haasayiyoogaa neeni akeekabeikkii? Eti ta asaa karidi, bana danddayida kawotetta kiyokkona giidi qoppoosona. ²⁵Taani GODAI gallassaaranne qammaara maacettido maachchaanne saluwaanne sa7aa higgiya minttabeennabaa gidiyaakko, ²⁶taani Yaaqooba zerettatanne ta ashkkaraa Daawita zerettata agga bayana; hegaa oottabeennabaa gidiyaakko, Abrahaama, Yisaqaanne Yaaqooba zaretu bolli kawoyanau Daawita zerettaa doorennaan aggana. Taani ta asaa maarana; taani eta zaarada ishalissana” yaagiis.

Kawuwaa Sedeqiyaaasassi Odettida
Hiraagaa

34 'Baabiloone Kawoi
Naabukadanaxoori, a
olanchchati ubbainne i haariyo
kawotettatun de7iya asai ubbai,
Yerusalaamenne Yerusalaamee yuushuwan
de7iya katamata ubbaa oliyo wode, ha
qaalai GODAAPPE Ermmaasayyo yiis;
²GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan
yaagiis; "Ba; baada Yihudaa Kawuwaa
Sedeqiyaaasa hagaadan yaaga; 'GODAI
hagaadan yaagees; "Be7a, taani ha
katamaa Baabiloone kawuwaa kushiyan
aattada immana; immin i ha katamaa
taman xuuggana. ³Neeni a kushiyaappe
kessa ekkakka; neeni omoodettananne
ayyo aadhdha imettana. Neeni ne aifiyan
Baabiloone kawuwaa be7ana; ikka nenaara
haasayana. Hegaappe guyyiyian, neeni
Baabiloone biitti baana" yaagees.

⁴"Gidikkonne, Yihudaa Kawuwaa
Sedeqiyaaasaa, GODAI giyoobaa siya!
Nebaa GODAI hagaadan yaagees; "Neeni
olan haiqqakka; ⁵neeni saro haiquwaa
haiqqana. Neeppa kase de7ida kawotu
bonchchuwaassi, ne maizza aawatussi
ixaanaa cuwayidoogaadan, asai ne
bonchchuwaassikka ixaanaa cuwayana;
yaatidi, 'Aayyee nu kawuwau!' yaagidi
neeyyo yeekkana. Taani GODAI hagaa
odais" yaagees' yaagada yoota" yaagiis.

"Hegaappe guyyiyian, hananabaa
yootiya Ermmaasi ha hiraagaa ubbaa
Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaaasayyo
Yerusalaamen yootiis. 'He wode
Baabiloone kawuwaa olanchchati
Yerusalaamee katamaanne Yihudan attida
katamata olidosona. Laakishanne Azeeqa
geetettiya katamatu xalaalai Yihudan attida
gimbettida katamata.

Ailletta Ailletettaappe Kessiyo
Awaajjuwaa

⁸Kawoi Sedeqiyaaasi ailletta
ailletettaappe kessiyo awaajjuwaa
awaajjanau Yerusalaamen de7iya asaa
ubbaara maachchaa maacettidoogaappe
guyyiyian, Ermmaasassi GODAAPPE qaalai
yiis. He awaajjoi, ⁹"Asai ubbai ba Ibraawe
attumaasatanne maccaasata ailletettaappe
kesso; ooninne Aihuda asa gidida ba ishoo
aille oottoppo" yaagees. ¹⁰Hegaa gishshau,
asai ubbainne halaqati ubbai maacettido
maachchaadan, bantta attumanne macca

ailleta ailletettaappe kessanaunne
naa77 antto zaaridi ailleynnan agganau
maayidosona; maayidoogaadankka eta
ailletettaappe kessidosona. ¹¹SHin bantta
qofaa laammidi, ailletettaappe kessido
bantta attumanne macca ailleta zaaridi
aileyidosona.

¹²Hegaappe guyyiyian, GODAA qaalai
Ermmaasakko yiis. ¹³GODAI Israa7eela
Xoossai hagaadan yaagees; "Taani intte
maizza aawata Gibxxeppe, ailletettaa
biittaappe kessido wode, etaara maachchaa
maacetta uttaas. ¹⁴He maachchaa maaran,
'Ibraawe aillee de7iyo asai ubbai, ailleta
usuppun laittaa ootissi simmidi, laappunta
laitti ailletettaappe kessi yeddite' yaagada
azazaas. SHin intte maizza aawati taani
odiyogaa siyennan ixxidosonanne taayyo
azazettibookkona. ¹⁵Inttekka mata
wodiyaappe kase intte nagaraa aggidi,
ailleta ailletettaappe kessanau awaajjideta;
awaajjidi ta sinttan likkebaa oottideta;
qassi hegaa oottanau ta sinttan, ta suntai
xeesettiyo ta Beeta Maqidasiyan
maachchaa maacettideta. ¹⁶SHin ha77ikka
intte intte qofaa laammidi, ta suntaa
tunissideta. Waatidi giikko, eti
koyidoogaadan, ailletettaappe kessido intte
attumanne macca ailleta zaaridi
aileyideta.

¹⁷Hegaa gishshau, taani GODAI
odiyogee hagaa: intte taayyo azazettennan
ixxidi, intte ishoo woikko intte shooruwaa
ailletettaappe kessiyo awaajjuwaa
awaajjibeekketa. Be7ite, intte olau,
boshaunne koshau kiyana mala, taani
awaajjais. Taani inttena sa7aa bolli de7iya
kawotettatussi dagama oottana. ¹⁸Ta
maachchaa kanttida asaa, ta sinttan
maacettido maachchaa qaalata naagennan
ixxida asaa, eti maachchau shukkidi,
bagga bagga kessi maaran wottidi,
naa77u baggaappe gidduwaara kanttido,
he maraadan taani eta oottana. ¹⁹He
asatikka Yihudaa halaqata, Yerusalaamee
halaqata, biittaa haariyaageeta, qeesetanne
maaran wottido maraa ashuwaa giddoora
kanttida asaa ubbaa. ²⁰Taani eta eti
morkketu kushiyaninnee eta woranau
koyiya asatu kushiyan aattada immana;
immin eti ahai saluwaa kafotuyyoonne
sa7aa do7atuyyo quma gidana.

²¹Taani Yihudaa Kawuwaa
Sedeqiyaaasanne a halaqatakka eti

morkketu kushiyan, eta woranau koyiyaageetu kushiyaaninne inttenu oliyoogaa aggida Baabiloone kawuwaa olanchchatu kushiyan aattada immana. ²²Taani GODAI Baabiloone olanchchata azazana; azazin eti ha katamaa simmana. Simmidi eti ha katamaa olana, omooddananne taman xuuggana. Yihudan de7iya katamatakka asi de7enna baisa soho oottana” yaagees.

Ermmaasanne Rekaaba Yarata

35 ¹Yoosiyaasa na7aa Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema laittan, Ermmaasassi GODAAPPE qaalai hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Rekaaba yara gidiya asaakko baada, etaara haasaya. Haasayada Beeta Maqidasiyaa kifiletuppe issuwaa giddo gelissada woine eessaa etau imma” yaagiis. ³Yaagin baada, Habaadiiniyaa na7aa na7aa, Ermmaasa na7aa Ya7azaaniyaa, a ishanttanee a attuma naata ubbaa, hegaa giyoogee Rekaaba yaraa muliyaa ekkada, ⁴Beeta Maqidasiyaa ehaas. Ehaada Yigidaaliyaa na7aa, hananabaa yootiya Hanaana erissiyo ashkaratu kifiliyaa eta gelissaas. He kifilee penggiyaa naagiya SHaaluumaa na7aa Ma7iseeya kifiliyappé bolla baggaara, halaqatu kifiliyaa matan de7ees. ⁵Hegaappe guyyiyan, taani Rekaaba yaratu sinttan woiniyaa eessai kumido xuggatanne xuu7ata wottada, “Woiniyaa eessaa uyite” yaagaas.

⁶SHin eti zaaridi, “Nuuni woiniyaa eessaa uyokko; aissi giikko, nu maizza aawaa Rekaaba na7ai Yonadaabi nuna, ‘Inttekka intte naatikka woiniyaa eessaa merinau uyoppite. ⁷Qassi keettaa keexxoppite; zeretaa zeroppite; woine turaakka tokkoppite. Hegaa aggidi, dunkkaane giddon de7ite. Yaanikko intte adussa laittaa ha biittan de7ana’ yaagiis. ⁸Nu maizza aawaa Rekaaba na7ai Yonadaabi nuna azazido ubbau nuuni azazettida. Nuuni, woikko nu maccaasati, woikko nu attuma naati, woikko nu macca naati nu de7o laitta ubban woine eessaa uyibookko; ⁹de7iyo keettaakka keexxibookko; woiniyaa turaa sohoi, woikko goshshai, woikko zerettaikka nuussi baawa. ¹⁰Nuuni dunkkaane giddon de7ida; nu maizza aawai Yonadaabi azazido ubbaukka azazettida. ¹¹SHin

Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori nu biittaa bolli worajjido wode, ‘Baabiloonetunne Sooretu olanchchatuppe attanau, haa Yerusalaame ane boos’ yaagida. Ha77i nuuni Yerusalaamen de7iyoogee hegaassa” yaagidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai Ermmaasayyo yiis. ¹³Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Ba; baada Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa hagaadan yaaga; ‘Ta qaalaa siyioogaanne taani tamaarissidoogau azazettiyoogaa aissi ixxidetii? Taani GODAI hagaa odais.

¹⁴Rekaaba na7ai Yonadaabi ba attuma naata woiniyaa eessaa uyennaadan azazido azazuwa eti naagidosona; eti banitta maizza aawaa azazuwau azazettido gishshau, hachchi gakkanaassi woiniyaa eessaa uyokkona. Taani intteyyo zaara zaarada odais; shin intte taani yootiyoogaa siyibekketa. ¹⁵Qassi taani zaara zaarada hananabaa yootiya ta ashkarata ubbaa inttekko yeddaas; yeddin eti, “Intte ubbaikka intte iita ogiyaappe ha77i simmite; intte oosuwaakka loittite; hara xoossatussi goinnoppitenne oottoppite. Yaatikko, taani GODAI intteyyoonne intte maizza aawatuyyo immido biittan intte de7ana” yaagidosona. SHin intte taani odiyoogaa siyanau intte haittaa taakko yeggekketa. ¹⁶Rekaaba na7aa Yonadaaba zerettati eta maizza aawai eta azazido azazuwa polidosona; shin ha asai taayyo azazettibeenna’ yaaga” yaagees.

¹⁷Hegaa gishshau, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Siyite, taani Yihudaa asaa bollinne Yerusalaamen de7iyoogee bolli ehaana giido iitabaa ehaana. Aissi giikko, taani etassi odaas; odin eti siyennan ixxidosona. Taani eta xeesaas; xeesin eti koyennan ixxidosona” yaagees.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi Rekaaba yarata hagaadan yaagiis; “Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai inttenu hagaadan yaagees; ‘Intte intte maizza aawaa Yonadaabayyo azazettido gishshau, a wogaa kaallido gishshaunne i azazidobaa ubbaakka polido gishshau, ¹⁹Rekaaba na7ai Yonadaabi taayyo GODAAYYO oottiya attuma asa audenne xayenna’ yaagiis” yaagiis.

**Baaruki Xaatta Maxaafaa Asaayyo
Nabbabiis**

36 ¹Yoosiyaasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqueemi kawotido oiddantto laittan, GODAI Ermmaasa hagaadan yaagiis; ²"Issi xaatta maxaafaa ekkada, taani Yoosiyaasa wodiyen koiro neeyyo odido gallassaappe doommada, hachchi gakkanaassi Israa7eela bolli, Yihudaa bollinne hara kawotettatu ubbaa bolli haasayido qaalaubbaa xaafa. ³Taani Yihudaa asaa bolli ehaana gaada halchchido boshaa ubbaa siyidi, ooni erii, eti bantta iita oosuwaappe simmankaakkonne. Simmikko taani eta naaquaanne eta nagaraa atto gaana" yaagiis.

⁴Hegaa gishshau, Ermmaasi Neeriyaan na7aa Baaruka xeesiis; xeesidi GODAI ayyo yootidobaa ubbaa Baarukayyo yootin, i xaatta maxaafan xaafis. ⁵Hegaappe guyyyian, Ermmaasi Baaruka, "Taani qasho keettan de7iyo gishshau, GODAA Beeta Maqidasiyaa gelanau danddayikke. ⁶Hegaa gishshau, neeni asai xoomiyo gallassi GODAA Beeta Maqidasiyaa baada, taani yootin, neeni xaatta maxaafan xaafido GODAA qaalaubbaa; bantta katamatuppe yiida Yihudaa asau ubbalkka nabbaba. ⁷Ha asaa bolli GODAI awaajjido hanqquinne yiilloi hanttaara gidiyo gishshau, ooni erii, eti bantta iita oosuwaappe simmidi, GODAA woossanaakkonne" yaagiis. ⁸Yaagin Neeriyaan na7ai Baaruki hananabaa yootiya Ermmaasi azazidoogaadan, GODAA Beeta Maqidasiyan GODAA qaalaubbaa nabbabiis.

⁹Yoosiyaasa na7ai Yihudaa Kawoi Yo7aqueemi kawotido ichchashantto laittan, uddufunta aginan, Yerusalaamen de7iya asaunne Yihudaa katamatuppe yiida asau ubbau GODAA sinttan xoomanaadan awaajjidosona. ¹⁰Baaruki GODAA Beeta Maqidasiyan, qommo bagga dabaaban, Ooratta Penggiyaa giyoosan de7iya, Saafaana na7aa, xaafiyaa Gamaariyaa kifiliyan eqqidi, Ermmaasa qaalai xaafettido xaatta maxaafaa asau ubbau nabbabiis.

**Baaruki Xaatta Maxaafaa Halaqtuyyo
Nabbabiis**

¹¹Saafaana na7aa na7ai, Gamaariyaa na7ai Mikaayi maxaafaaappe GODAA

qaalaubbaa Baaruki nabbabishin siyido wode, ¹²kawo keettan xaafee uttiyo kifiliyaa biis. I biyo wode, xaafee Elishamaa7i, SHamaa7iyyaa na7ai Dalaayi, Akibooraa na7ai Elnnaataani, Saafaana na7ai Gamaaree, Hanaaniyaa na7ai Xidiqeenne hara halaqati hegan uttidosona. ¹³Baaruki asaayyo maxaafaaappe nabbabishin siyido qaalaubbaa Mikaayi etayyo yootiis.

¹⁴Yootin halaqati Nataaniyaa na7aa Yihuuda Baarukakko kiittidi, "Asaayyo neeni nabbabido maxaafaa ekkada haa ya" yaagidosona. (Nataanee SHeleemiyaa na7aa; SHeleemee Kuusha na7aa.) Yaagin Baaruki maxaafaa ekkidi, etakko yiis. ¹⁵Etikka a, "Ane uttada, nuuyyo maxaafaa nabbaba" yaagidosona.

Yaagin Baaruki maxaafaa nabbabiis. ¹⁶I nabbabido qaalaubbaa siyidosona; siyidi ubbaikka yayyidi, issoi issuwaa xeellidi, Baaruka, "Ha qaalaubbaa nuuni kawuwaassi odanau koshshees" yaagidosona. ¹⁷Qassikka zaaridi, "Neeni ha qaalaubbaa waatada xaafidaakko nuuyyo yoota. Hagaan neeyyo Ermmaasi ba doonaappe yootin xaafadii?" yaagidosona.

¹⁸Yaagin Baaruki, "Ee, ha qaalaubbaa Ermmaasi ba doonaappe taayyo yootiis; yootin taani qalamian ha xaatta maxaafan xaafaa" yaagiis.

¹⁹Yaagin eti Baaruka, "Neeninne Ermmaasi biidi qosettite; intte de7iyo sohuwaakka ooninre eroppo" yaagidosona.

Kawoi Xaatta Maxaafaa Xuuggiis

²⁰Halaqati maxaafaa xaafiyaa Elishamaa7a kifiliyan wottoogaappe guyyyian, kawoi de7iyo dabaabaa biidi, hanidabaa ubbaa kawuwaassi yootidosona. ²¹Yootin he maxaafaa ehaana mala, kawoi Yihuuda kiitti; kiittin Yihuudi xaatta maxaafaa Elishamaa7a kifiliyaappe ehiidi, kawuwaassinne a yuushwan eqqida halaqatussi nabbabiis. ²²Uddufunta aginan sa7ai balggo gidiyo gishshau, kawoi balggwuwa aattiyo keettan uttiis. He wode kawuwaasinttan de7iya coociyam tamaai eexxees. ²³Yihuudi heezzu woi oiddu sohota nabbabidoogaappe guyyyian, kawoi he sohota xaatta maxaafaaappe senxxiy qanxxi qanxxidi, taman oliis; hegaadan oottidi, he maxaafaa muleerakka xuuggi aggiis. ²⁴Ha qaalaubbaa siyidikka kawoinne aara oottiya halaqati ainne

yayyibookkona; woikko azzanidi, bantta maayuwaa pooshshibookkona.²⁵ Harai atto Elnnaataani, Dalaayinne Gamaaree kawoi he maxaafaa xuuggennaadan woossinkka, eta woosaa siyennan ixxiis.²⁶ Ixxidi kawuwaa na7aa Yiraahima7eela, Aziri7eela na7aa Saraayanne Abddi7eela na7aa SHeleemiyyaa, xaafiyaa Baarukanne hananabaa yootiya Ermmaasa oiqqana mala kawoi azaziis. SHin GODAI eta qottiis.

Ermmaasi Wotti Yeggidi Xaafido Xaatta Maxaafaa

²⁷Ermmaasi yootin, Baaruki xaafido qaalai de7iyo maxaafaa kawoi xuuggi simmin, GODAA qaalai Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis;²⁸ “Ha77ikka hara xaatta maxaafaa ekkada, Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi kase xuuggido xaatta maxaafaa giddon de7iyo qaalaa ubbaa xaafa.²⁹ Qassi Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema hagaadan yaaga: ‘GODAI hagaadan yaagees; “Neeni, “Baabiloone kawoi tumuppe yiidi, ha biittaa bashhana; qassi i giddon de7iyo asaanne mehiyaakka wurssana” gaada aissi xaafadii?’ yaagada maxaafaa xuuggadasa.³⁰ Hegaa gishshau, taani GODAI neessi Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeemmassi hagaa odais: Daawita kawotaa araatan uttiya zaree neeyyo mulekka de7enna. Ne ahaikka coo olettidi, gallassi awaa suuluwaaninne qammi kinchchuwan sho7ettana.³¹ Intte nagaraa gishshau nena, ne zariyaanne nenaara oottiya ubbaa taani qaxxayana. Intte taani yootidoogaa siyennan ixxido gishshau, taani yootido iitabaa ubbaa intte bollinne Yihudaaninne Yerusalaamen de7iya asaa bolli ehaana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

³²Hegaappe guyyiyan, Ermmaasi hara xaatta maxaafaa ekkidi, Neeriyya na7aa xaafiyaa Baarukassi immiis. Immin Baaruki Yihudaa Kawoi Yo7aqeemi taman xuuggido xaatta maxaafaa qaalaa ubbaa Ermmaasi ayyo doonan yootin xaafiis. Qassi Ermmaasi hegaa milatiya hara qaalaakka gujjin, ubbaakka Baaruki xaafiis.

Ermmaasanne Kawuwaa Sedeqiyaasa

37 ¹Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Yo7aqeema na7aa Yo7aakiina sohuwan Yoosiyaasa na7aa Sedeqiyaasa Yihudaa biittan

kawoyiis. ²Sedeqiyaasi, aara oottiya halaqatinne he biittan de7iya asai ubbaikka GODAI hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara yootido qaalaassi azazettibookkona. ³SHin Kawoi Sedeqiyaasi SHeleemiyyaa na7aa Yehukaalanne Ma7iseeya na7aa qeesiyyaa Xafaaniyyaa hagaadan yaagidi, Ermmaasakko kiittiis; “Nu gishshatau GODAA nu Xoossa woossa” yaagiis.

⁴He wode Ermmaasi biron qashettiichchibeenna gishshau, asaa giddon simerettees. ⁵Gibxxe kawuwaa olanchhati, Gibxxeppe kiyidi yiyoogaa Yerusalaame dooddida Baabiloone olanchhati siyido wode, eti Yerusalaameppe aggidi, guyye simmidosona.

⁶Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai hananabaa yootiya Ermmaasakko yiis. ⁷GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Tana intte oichchana mala, inttena kiittida Yihudaa kawuaassi hagaadan yaagite; ‘Be7ite, inttena maaddanau kiyida Gibxxe kawuwaa olanchhati bantta biitti simmidi baana. ⁸Qassi Baabiloone olanchhati simmidi yaana; yiidi olettidi, ha katamaa oiqqana; tamankka a xuuggana’ yaagite” yaagees.

⁹GODAI hagaadan yaagees; ¹⁰“Baabiloone olanchhati naa 77antto simmidi yookkona” yaagidi inttena intterkka cimmoppite. Aissi giikko, eti simmidi yaanaagee attenna! ¹¹Intte Baabiloone olanchchata muliyya xooniyaakkonne etappe attidi, olan masunxxidi, dunkkaaniyyaa giddon zin77idaageetikka denddidi, ha katamaa taman xuuggana” yaagees.

Ermmaasi Qashettiis

¹²Gibxxe kawuwaa olanchhati Yerusalaame matido gishshau, Baabiloone olanchhati bantta de7iyo sohuwaaggidi, guyye simmidosona. ¹³He wode Ermmaasi bana gakkiya gadiyaa ekkanaau Biniyaama biitti baanau Yerusalaameppe denddiis.

¹⁴Gido shin, i biidi, Biniyaama Penggiyaa giyo penggiyaa gakkishin, penggiyaa naagiyaageetuppe issoi, Hanaaniyya na7aa SHeleemiyyaa na7ai, Yiiriyya giyoogee a, “Neeni Baabiloone baasa gidikkii?” yaagidi oiqqiis.

¹⁵Ermmaasi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Neeni giyoogee worddo; taani

Baabiloone biya asa gidikke” yaagiis. SHin Yiiree i giyoogaa siyennan ixxiis; ixxidi Ermmaasa oiqqi ekkidi, halaqatukko efiis. ¹⁵Halaqatikka keehi hanqgettidi, Ermmaasa wadhdhidosona; wadhdhi simmidi, eti qasho keetta kessido, xaafiyaa Yonaataana keettan efiidi wottidosona. ¹⁶Ermmaasi hegan biitta giddon de7iya kifiliyan daro wodiyaa gam77iis.

¹⁷Hegaappe guyyiyian, Kawoi Sedeqiyaaasi asa kiittidi, Ermmaasa ba de7iyoosaa kawo keettaa xeesissiis; xeesissidi asi erennan a, “GODAI neeyyo yootidobi aibakko de7ii?” yaagidi oichchiis.

Ermmaasi zaaridi, “Ee de7ees; neeni Baabiloone kawuwaa kushiyan aadhahada imettana” yaagiis. ¹⁸Qassikka Ermmaasi Kawuwaa Sedeqiyaaasa hagaadan yaagidi oichchiis; “Tana intte qasho keettan yegganau taani ne bollan, neeyyo oottiya halaqatu bollan woikko ha asaa bollan aiba mooro oottidanaa? ¹⁹Qassi, ‘Baabiloone kawoi intte bollaaninne ha biittaa bollan yiidi olenna’ yaagidi neeyyo hananabaa yootidaageeti ha77i awan de7iyoonaa? ²⁰Hegaa gishshau, ta godau kawuwau, siya! Taani oichchiyoobaa neeni polana mala, nena woossais. Taani he sohuwan haiqqennaan, qasho keetta gidiya xaafiyaa Yonaataana keettau tana guyye zaaroppa” yaagiis.

²¹Hegaa gishshau, Kawoi Sedeqiyaaasi naagiyaageetu dabaaban Ermmaasa wottana mala azaziis. Hegan a wottidaashin, katamaappe daabboi xayana gakkanaashin, hachchi hachchi issi issi daabbuwaa uukkiyoosaappe chi ehiidi, ayyo immidosona.

Ermmaasi Haatta Ollan Olettiis

38 ¹Mataana na7ai SHafaaxee, Paashihuura na7ai Gadaalee, SHeleemiyya na7ai Yehukaalinne Malkkiyaa na7ai Paashihuuri Ermmaasi asaa ubbaassi yootido qaalata siyidosona. ²Ermmaasi giiddi, “GODAI hagaadan yaagees; ‘Ha kataman attiya ooninne olan, koshaaninne boshan haiqqana. SHin Baabiloonetukko biya ooninne haiqqenna. Ba huuphiyaa ashshana; paxakka de7ana’ yaagees. ³Qassikka GODAI, ‘Hagee Yerusalaame katamai Baabiloone kawuwaa olanchchatu kushiyan aadhahidi imettana; etikka a omooddana’ yaagees” yaagiis.

⁴Hegaappe guyyiyian, halaqati kawuwaakko biidi, hagaadan yaagidosona; “Ha bitanee haiqqanau koshshees; hagaan mala xala qaalaa haasayidi, ha kataman de7iya olanchchatinne asai ubbai shugganaadan oottiis. I asa qohiyaabaa amottesippe attin, sarobaa amottenna” yaagidosona.

⁵Yaagin Kawoi Sedeqiyaaasi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Intte a bolli oottana giidobaa aibanne taani inttenu digganau danddayikke” yaagiis. ⁶Yaagin eti Ermmaasa kawo keettaa dabaaban de7iya, kawuwaa na7aa Malkkiyaa haatta ollan yeggidosona; eti wodoruan a duge wottidosona. He wode he ollan silimoppe attin, haatti baawa; Ermmaasi he silimuwaan giddo geliis.

⁷SHin Toophphiyaa asa gidiya, kawo keettan oottiya, Abemeleka giyo issi mureessai Ermmaasi ollan olettidoogaa siyiis. He wode kawoi Biniyaama Penggiyan pirdda shilootan uttiis.

⁸Abemeleki kawuwaakko biidi, hagaadan yaagiis; ⁹“Ta godau kawuwau, ha asati gitia itabaa oottidosona; hegeekka aibee giikko, hananabaa yootiya Ermmaasa haatta ollan yeggidosona. Qassi kataman qumi bainna gishshau, i hegan namisan haiqqees” yaagiis.

¹⁰Yaagin kawoi zaaridi, Toophphiyaa asa gidiya Abemeleka, “Hagaappe heezzu asa nenaara ekkada baada, Ermmaasi haiqqennan de7ishin, haatta ollaappe kessite” yaagiis.

¹¹Yaagin Abemeleki asaa ekkidi biis; biidi kawo keettan buqraa minjjiyo kifiliyaappe garssa baggaara de7iya kifiliyaa gelidi, gal77a maayuwaa curqqaa ekkii. He curqqaa wodoruwaa xeeran qachchidi, Ermmaasassi duge olla giddo yeddiis. ¹²Toophphiyaa asa gidiya Abemeleki Ermmaasa olla giddo duge xeegidi, “Hagaa maayuwaa curqqaa wodoruwaa garssa baggaara ne shophphan wotta” yaagiis. Ermmaasikka i giidoogaadan oottiis. ¹³Yaatin, he wodoruan goochchidi, Ermmaasa ollaappe kessidosona. Kessidi naagiyaageetu dabaabaa gelissidi gordidosona.

Sedeqiyaaasi Ermmaasa Naa7anttuwaakka Oichchiis
¹⁴Hegaappe guyyiyian, Kawoi Sedeqiyaaasi Ermmaasakko kiitti ehiissidi,

GODAA Beeta Maqdasiyaa gelijo heezzantto penggiyaa matan a, "Taani issibaa nena oichchana. Neeni taappe aibanne qosoppa" yaagiis.

¹⁵Yaagin Ermmaasi zaaridi Sedeqiyasau, "Taani yootikko, neeni tana worikkii? Taani zorinkka, neeni siyakka" yaagiis.

¹⁶Kawoi Sedeqiyasii Ermmaasassi qosan hagaadan yaagidi caaqqiis; "Taani nena woreennaagaanne qassi nena woranau koyiyaageetussikka aattada immennaagaa nuussi de7uwa immida GODAA sunttan caaqqais" yaagiis.

¹⁷Yaagin Ermmaasi Sedeqiyasau zaaridi, "GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; 'Baabiloone kawuwa halaqatussi kushiyaa immikko, neeni paxa attana; ha katamaikka taman xuugettenna; neenikka ne keettaa asaikka paxa de7ana. ¹⁸SHin neeni etassi kushiyaa immennan ixxikko, ha katamaa Baabiloonet omooddana; eti a xuuggana; neenikka etappe kessa ekkakka' yaagees" yaagiis.

¹⁹Qassikka Kawoi Sedeqiyasii Ermmaasa, "Taani yayyiyoogee ha biittaappe kaddidi, Baabiloonetukko biida Aihudatussa. Aissi giikko, Baabiloonet tana eta kushiyan aattidi immikko, Aihudati tana tuggayana" yaagiis.

²⁰Ermmaasi zaaridi, "Aikko baawa! Eti nena etayyo aattidi immokkona. Taani yootiyo GODAA qaalaassi hayyanaa azazetta. Hegee neeyyo lo77o gidana; neenikka paxa attana. ²¹SHin neeni kushiyaa immennan ixxikko, GODAI tana bessido ajuutai de7ees. ²²Hegeekka aibee giikko, Yihudaa kawuwa keettan attida maccaasati ubbai omoodettidi, Baabiloone halaqatukko baana. Biiddi eti nena hagaadan yaagana; 'Neeyyo mata lagge gidiyaageeti nena balettidosona; eti nena xoonidosona. SHin ha77i ne tohoi silimuwa giddo gelin, he laggeti nena yeggidi biidosona' yaagana. ²³Qassi ne keettaayetinne ne naati ubbai Baabiloonetun omoodettidi baana.

Neenikka eta kushiyappe kessa ekkakka; Baabiloone kawoi nena oiqqana. Ha katamaikka taman xuugettana" yaagiis.

²⁴Yaagin Sedeqiyasii Ermmaasau zaaridi, hagaadan yaagiis; "Hagaa neeni taayyo yootidoogaa asassi odana xayikko,

neeni haiqqakka. ²⁵Halaqati taani nenaara haasayidoogaa siyidi yiidi, 'Nenaara kawuwaara ai haasayidaakkko, nuuyyo yoota. Neeni nuuyyo qottennan yootikko, nuuni nena worokko' yaagidi nena oichchana. ²⁶Oichchikko neeni, 'Taani he sohuwan haiqennaadan, tana zaarada qasho keetta gidiya Yonaataana keettaa yeddenaadan, kawuwa woossaas' yaagada zaara" yaagiis.

²⁷Hegaappe guyyiyian, halaqati ubbai Ermmaasakko yiidi, he oishaa oichchidosona. Kawoi a azazidoogaadan, ikka etayyo yootiis. Etikka co77u giidi aggiigidosona; aissi giikko, Ermmaasi kawuwaara haasayishin siyidabi ooninne baawa. ²⁸Yerusalaamee ohettana wodee gakkanaashin, Ermmaasi naagiyaageetu dabaaban gorddettidi gam77iis.

Yerusalaame Kunddettaa

(*Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa
25:1-12; Ermmaasa 52:4-16*)

39

¹Sedeqiyasii Yihudan kawotido uddufunta laittan, tammantta aginan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoorinne a olanchhati ubbai yiidi, Yerusalaame dooddidosona. ²Sedeqiyasii kawotido tammanne isiininta laittan, oiddantto aginan, uddufunta gallassan Baabiloone olanchhati katamaa gimbbyia menttidosona. ³He wode Baabiloone kawuwa halaqati, Nerggali-SHareexera, Samggari-Neba, Sarssekiimanne hara Nerggali-SHareexera geetettiyaageeti, hara cora halaqatuura issippe yiidosona; yiidi Giddo Penggiyaa giyo penggen uttidosona.

⁴Yihudaa Kawoi Sedeqiyasinne a olanchhati ubbai Baabiloone olanchchata be7ido wode, qamman katamaappe kiyidi, kawuwaataakilttiyaa sohuwa efiya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirssaa gimbbeta issippe gattiya penggiyara baqatidosona. Eti Yorddaanoosa Dilbbakko simmidi biidosona. ⁵SHin Baabiloone olanchhati eta guyyeera yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi, Sedeqiyasa oiqqidosona. Oiqqidi Hamaata biittan, Ribila kataman de7iya Kawuwa Naabukadanaxoorakko efiidosona. Efin Kawoi Naabukadanaxoori yan Sedeqiyasa bolli pirddiis. ⁶Qassi Sedeqiyasa naata Sedeqiyasii xeellishin, yan Ribila kataman woriis; Yihudaa

halaqata ubbaakka woriis. ⁷Hegaappe guyyiyān, Sedeqiyāasa aifeta wooci kessidi, a Baabiloone biittaa efaanau sanssalatan qachchiis.

⁸He wode Baabiloone olanchchati kawo keettaanne asai de7iyo keettata ubbaa taman xuuggidosona; Yerusalame gimbbiyaakkä qolidosona. ⁹Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani kataman attida asatanne kaddidi banan gaittida asata ubbaa issippe omooduwan Baabiloone biittaa efisi. ¹⁰SHin kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani aibinne etau bainna hiyyeesatuppe amaridaageeta Yihudan aggidi, etayyo woiniyaa turaa sohotanne goyiyo gadeta immiis.

Ermmaasa Birshshetaa

¹¹Naabukadanaxoori kawuwaa naagiyaageetu halaqaa Naabuzaraadaana hagaadan yaagidi azaziis; ¹²“Baada Ermmaasa koya demmada, ayyo koshshiyaabaa ubbaa ootta; a bolli hara iitabaa aibanne oottoppa” yaagiis. ¹³Hegaa gishshau, Naabuzaraadaani, Naabushaaazibaani, Nerggali-SHareexerinne Baabiloone kawuwaa halaqati ubbai issippe gididi kiittidi, ¹⁴Ermmaasa qashetti uttido, naagiyaageetu dabaabaappe kessidosona. Kessidi ba soo efiidi wottana mala, Saafaana na7aa na7aa, Ahiqaama na7aa Gadaaliyaassi hadaraa immidosona. Hegaaappe denddidaagan Ermmaasi ba biittaa asaara issippe de7iis.

Abemelekassi Odettida Kiitaa

¹⁵Ermmaasi naagiyaageetu dabaaban gorddetti uttidaashin, GODAA qaalai akko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁶“Ba; baada Toophphe asa gidiya Abemelekassi hagaadan yaaga; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; “Hagaappe kase taani yootidoogaadankka ha katamaa bollan lo77obaa gidennan, bashshaa ehaana. Hegee ubbai haniyo wode, neenikka ha kataman uttada, ne aifiyan be7ana. ¹⁷Gido shin, he gallassan taani GODAI nena wotta ekkana; neeni yayyiyo ne morkketu kushiyankka aadhhdhaa imettakka. ¹⁸Taani nena ashshana; neeni olan haiqqakka; neeni tanan ammanettido gishshau, haiquwaappe attana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Ermmaasi Gadaaliyaara De7iis

40 ¹Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Ermmaasa Raaman birshshi simmin, GODAA qaalai Ermmaasakko yiis. Ermmaasi kase Naabuzaraadaani Yerusalaameppenne Yihudaappe omoodiddi, Baabiloone biittaa efaanau sanssalatan qachchido asaa giddon de7ees.

²Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Ermmaasa dumma kessidi, hagaadan yaagiis; “GODAI ne Xoossai ha bashshaa ha biittaa bollan ehaana giis.

³Giidoogaadan ha77i ehiis; GODAA bollan intte nagaraa oottido gishshaunne ayyo azazettennan ixxido gishshau, hagee ubbai haniis. ⁴Be7a, ha77i taani ne kushiyan de7iya sanssalataa birshshada nena yeddaas. Tanaara Baabiloone biittaa baana giikko hindda; taani neeyyo koshshiyaabaa ubbaa kuntana. Baabiloone biittaa baanau koyana xayikko booppa. Biittai ubbai ne sinttan de7ees; nena lo77ida sohuwaa awanne ba” yaagiis.

⁵Ermmaasi a matappe biichchennan de7ishin, Naabuzaraadaani gujjidikka yaagiis; “Saafaana na7aa na7aa, Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakkoo ba; aissi giikko, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori a Yihudaa katamata haariyaagaa oottidi sunttiis. Hegaa gishshau, aara issippe gidada, hegan asaara de7a. Woikko nena lo77ida sohuwaa awanne ba” yaagiis. Hegaaappe guyyiyān, kawuwaa naagiyaageetu halaqai au shinqqiyaanne hara imota immidi yeddiis. ⁶Ermmaasi Mixiphphan de7iya Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakkoo biis. I hegan attida asaara issippe de7iis.

Gadaalee Yihudaa Haariis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa
25:22-24)

⁷Yihudaa ola gadaawatuppenne olanchchatuppe amaridaageetti bantta kushiyaa Baabiloone kawuwaassi biron immiichchibookkona. Eti Baabiloone kawoi Gadaaliya he biittaa haariyaagaa oottidi suntidoogaanne Baabiloone biittaa omoodettidi beennan Yihudan attida hiyyeesattussi halaqa oottidoogaa siyidosona. ⁸Siyidi Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli, Qaareeha naati Yohanaaninne Yonaataani, Taanihumeeta na7ai Saraayi,

Naxoofa katamaappe yiida Efaaya naatinne Maa7ika katamaappe yiida issi bitaniyaa na7ai Yazaanee banta olanchchatu ubbaara Gadaaliyaakko Mixiphpha yiidosona. ⁹Saafaana na7aa na7ai, Ahiqaama na7ai Gadaalee etayyo hagaadan yaagidi caaqqiis; “Baabiloonetuyyo kushiyaa immanau yayyoppite; ha biittan uttidi de7ite; Baabiloone kawuwaassikka haarettite. Yaatikko, mule ubbabai inttessi lo77o gidana. ¹⁰Taani Mixiphphan uttada, Baabiloone biittaappe inttenaara gaittanau yiya ubbaara intte doona gidada haasayana. SHin intte intte de7iyo heeran heeran woiniyaa, wogaraa zaitiyaanne hara ofintta kattaa aifiyaa ubbaa shiishshidi dagayite” yaagiis.

¹¹He wode Moo7aaba biittan, Amoona biittan, Eedooma biittaaninne hara biittatun de7iya Aihuda ubbai Baabiloone kwoi amarida Yihudan attana mala oottidoogaanne eta haariyaagaa oottidi Gadaaliyaa suntidoogaa siyidosona. ¹²Siyidi bantta laalettidi de7iyo biittatuppe Yihudaa simmidi, Gadaalee de7iyoosaa Mixiphpha yiidosona. Hegan eti daro woiniyaanne hara ofintta kattaa aifiyaa shiishshidi dagayidosona.

Isimaa7eeli Gadaaliyaa Woriis

¹³Hegaappe guyyiyian, Qaareeha na7ai Yohanaaninne kushiyaa immibeenna ola gadaawati ubbai Gadaaliyaakko Mixiphpha yiidi, ¹⁴“Amoona Kawoi Ba7aliisi Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela nena worana mala yeddidoogaa erai?” yaagidosona. SHin i eti giyoogaa ammanennan ixxiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyian, Qaareeha na7ai Yohanaani Mixiphphan de7iya Gadaaliyaakko yiidi, xuuran hagaadan yaagiis; “Ooninne erennan de7ishin baada, Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela taani worana. Aissi giikko, i nena woriyaabaa gidiikko, ne matan shiiqida Aihuda ubbai laalettana; qassi Yihudan attida asai ubbaikka wurana” yaagiis.

¹⁶SHin Ahiqaama na7ai Gadaalee zaaridi, hagaadan yaagiis; “Isimaa7eelabaa neeni odiyoobai ubbai worddo gidiyo gishshau, hegaa malabaa oottoppa” yaagiis.

41

¹Laappunta aginan kawo zare gididi, kawuwaara oottiya halaqatuppe issoi, Elishamaa7a na7aa na7ai, Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli tammu asatuura issippe biittaa haariya Gadaaliyaara gaittanau Mixiphpha biis. Ubbaikka issippe uttidi qumaa miishin, ²Nataaniyaa na7ai Isimaa7eelinne aara de7iya tammu asati bantta bisuwaa bisuwaa kessidi, Baabiloone kwoi Yihudaa haariyaagaa oottidi suntido Ahiqaama na7aa Gadaaliyaa woridosona. ³Hegaa bollikka qassi Isimaa7eeli Mixiphphan Gadaaliyaara de7iya Aihudatanne Baabiloone olanchchata ubbaa woriis.

⁴Gadaalee haiqqin wonttetta gallassi, a haiquwaa ooninne eranaappe kasetidi, ⁵Sekeemappe, Seeloppenne Samaariyaappe hosppun tammu asati azzaniiddi, bantta buuchchaa meedidi, bantta maayuwaa pooshshidinne bantta bollaakkka puuzidi yiidosona. Eti GODAA Beeta Maqidasiyau immiyo kattaa yarshshuwaanneixaanaa imotaa chiidiosona. ⁶Isimaa7eeli Mixiphphapte kiyidi, yeekkiiddi etan gaittanau biis; biidi etan gaittido wode, “Ahiqaama na7aa Gadaaliyaakko haa yiite; yiidi a be7ite” yaagiis. ⁷Eti katamaa giddo geliyoorin, Isimaa7eelinne aara de7iya asati he asata woridi, ollan oli aggidosona.

⁸SHin he hosppun tammu asatuppe tammati Isimaa7eela hagaadan yaagidi woossidosona; “Hai nuna woroppa! Nuuni nu shooqan qosido daro gistshee, banggai, wogaraa zaiteenne eessai de7ees” yaagidosona. Yaagin i eta worennaan yeddi aggiis. ⁹Isimaa7eeli worido asaa ubbaa olido ollai, Israa7eela kwoi Baa7ishi olanau yiido wode, Kawoi Asi bookissido gita ollaa. Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli he ollaa ahan kunttiis. ¹⁰Isimaa7eeli kawuwa macca naatanne Mixiphphan attida asaa ubbaa omooddiis. Hegeeti kawuwa naagiyageetu halaqai Naabuzaraadaani Ahiqaama na7aa Gadaaliyaara issippe Mixiphphan wottidoogeeta. I eta omooddidi, banaara ekkidi, Amoona biittaa baanau denddiis.

¹¹Qaareeha na7ai Yohanaaninne aara issippe de7iya ola gadaawati Isimaa7eeli oottido itabaa ubbaa siyidosona. ¹²Siyidi bantta asaa ekkidi, aara olettanau biidosona; Isimaa7eelakka Gabaa7oonan

de7iya gita deelliya matan gakkidi oiqqidosona. ¹³Isimaa7eeli omooddidi banaara efido asai ubbai Qaareeha na7aa Yohanaananne aara de7iya ola gadaawata be7ido wode, keehi ufaittidosona. ¹⁴He omoodettidaageeti ubbai guyye simmidi biidi, Qaareeha na7aa Yohanaanan gaittidosona. ¹⁵SHin Isimaa7eelinne hara hosppun asati issippe Yohanaanappe kessi ekkidi, Amoona biittaa baqatidosona.

¹⁶Hegaappe guyyian, Isimaa7eeli Gadaaliyaa wori simmidi, Mixiphphappe omooddidi ehiido olanchchati, maccaasati, naatinne mureessati ubbai Qaareeha na7aa Yohanaanaaranne hara ola gadaawatuura denddidi biidosona. ¹⁷⁻¹⁸Baabiloone kawoi haariyaagaa oottidi suntido Ahigaama na7aa Gadaaliyaa Isimaa7eeli worido gishshau, Baabiloonetussi yayyidosona; yayyidi Baabiloonetuppe baqatidi, Gibxxe baanau denddidosona. Biiddi Beetaliheme matan de7iya Kimihaama giyo suhuwan shemppidosona.

Gibxxe Beennaadan GODAI Odiis

42 ¹Ola gadaawati ubbai, Qaareeha na7ai Yohanaani, Hoshaya na7ai Azaariyaasinne asai ubbai, guuttaappe gitaa gakkanaashin yiidi, ²hananabaa yootiya Ermmaasa hagaadan yaagidosona; “Nuuni nena oichchiyoobaa nuussi oottarkkii! Ha attida nu gishshatau GODAA ne Xoossaa woossarkkii! Nuuni kase daro; shin ha77i neeni be7yoogaadan, guuttatu xallai attida. ³Nuuni biyo ogiyaanne nuuni oottanabaa i nuna bessanaadan, GODAA ne Xoossaa nu gishshatau woossa” yaagidosona.

“Hananabaa yootiya Ermmaasi zaaridi, “Lo77o. Intte giidoogaadankka, GODAA intte Xoossaa taani woossana; qassi inttepe aibanne qoseennan, i yootiyoobaa ubbaakka intteyyo yootana” yaagiis.

⁵Eti zaaridi, Ermmaasau hagaadan yaagidosona; “GODAI ne Xoossai ne baggaara nuuyyo kiittiyoobaa ubbaa nuuni polana xayikko, GODAI ba huuphen nu bolli tumunne ammanettida markka gido. ⁶Nuuni dosiyoobaa gidin, ixxiyoobaa gidinkka, nuuni nena akko kiittiyo GODAI nu Xoossai azaziyoobaa nuuni oottana. Aissi giikko, nuuni ayyo azazettikko, nuuyyo ubbabai lo77o gidana” yaagidosona.

⁷Tammu gallassaappe guyyian, GODAA qaalai Ermmaasakko yiis. ⁸Yaatin,

i Qaareeha na7aa Yohanaana, aara de7iya ola gadaawatanne asaa ubbaa, guuttaappe gitaa gakkanaashin xeegidi, ⁹hagaadan yaagiis; “Intte woosaa taani akko shiishshana mala, intte tana kiiptido GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ¹⁰Intte ha77i ha biittan uttikko, taani inttena keexxanaappe attin kolikke; tokkanappe attin, shoddikke. Aissi giikko, taani kase intte bollan ehiido iitabai tana azzanissiis. ¹¹Intte ha77i yayyiyo Baabiloone kawuwaassi ainne yayyoppite! Inttena a kushiyaappe ashshanau taani inttenaara de7iyo gishshau yayyoppite! Taani GODAI hagaa odais. ¹²Taani intteyyo qarettana; yaatada i intteyyo qarettidi, inttena intte biittau zaaranaadan oottana’ yaagees.

¹³“SHin intte GODAASSI, intte Xoossaassi, azazettennan ixxidi, ‘Ha biittan uttokko’ giikko, ¹⁴qassi intte, ‘Olaa woriyaanne olau punniyo malkkataa siyennasaaninne namisi bainnasaa Gibxxe biidi, yan de7ana’ giikko, ¹⁵inttenoo Yihudan attidaageetoo, GODAI inttena giyoobaa siyite. Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Intte Gibxxe biidi, yan de7anau qofaa qachchikko, ¹⁶he intte yayyido olai Gibxxen inttena oiqqana; intte hirggido koshaijka inttena kaallidi baana; inttekka yan Gibxxen haiqqana. ¹⁷Gibxxe biittaa biidi de7anau qofaa qachchida asai ubbai olan, woi koshan woikko boshan haiqqana. Taani eta bollan ehiyo iitabaappe issoinne kessi ekkenna; issoinne attenna’ yaagees.

¹⁸“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Yerusalaamen de7iyaageetu bollan ta hanqquinne ta yiilloi gukkidoogaadan, intte Gibxxe geliyo wode intte bollankka ta hanqqui hegaadan gukkana. Intte dagama, cashsha, qanggettanne qilliiciyoobaa gidana; ha sohuwaa naa77antto mulekka be7ekketa’ yaagees.

¹⁹“Yihudan attidaageetoo, GODAI inttena, ‘Gibxxe booppite!’ yaagiis. Taani hachchi inttena, ‘Ye77e!’ giidobaa erite. ²⁰Intte tana, ‘Nu gishshatau GODAA nu Xoossaa woossa; i neeyyo yootiyoobaa ubbaakka nuuyyo yoota; nuuni oottana’ yaagidi, tana GODAAKKO, intte Xoossaakko, kiittideta; hegan gita balaa

balideta. ²¹Taani i giidoogaa ubbaa hachchi intteyyo yootaas. SHin GODAI intte Xoossai ta baggaara intteyyo kiittido qaalau intte azazettennan ixxideta. ²²Simmi hagaa erite: intte biidi de7anau koyyo biittan intte olan, koshaaninne boshan haiqqidi wurana” yaagiis.

Ermmaasa

43 ¹GODAI eta Xoossai kiittido qaalaa ubbaa Ermmaasi etayyo odidi wurssidoogaappe guyyian, ²Hoshaaya na7ai Azaariyaasi, Qaareeha na7aa Yohanaaninne otoranchcha asai ubbai Ermmaasa hagaadan yaagidosona; “Neeni worduwaa yootaasa! GODAI nu Xoossai nuuni Gibxxe biidi uttenna mala yootanau, nena nuukko mule kiittibeenna. ³SHin Baabiloone biittaa asai nuna woranaadan woi omooddidi bantta biittaa efaanaadan, neeni nuna eta kushiyen aattada immana mala, nena nu bollan denttidaagee Neeriya na7aa Baaruka” yaagidosona.

⁴Hegaa gishshau, Qaareeha na7ai Yohanaani, ola gadaawati ubbainne asai ubbai Yihudaa biittan de7anau, GODAI eta azazido azazuwaa polennan ixxidosona. ⁵Ixxidi Qaareeha na7ai Yohanaaninne ola gadaawati ubbai bantta laalettido kawotettatu ubbaappe Yihudan de7anau simmida Yihudaa asaa banttanaara ekkidi, Gibxxe biidosona. ⁶Qassi kawuwa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Saafaana na7aa, Ahiqama na7aa Gadaaliyaara issippe de7ana mala ashshido attumaasata, maccaasata, naatanne kawuwa macca naata ubbaa efiidosona. Qassikka hananabaa yootiya Ermmaasanne Neeriya na7aa Baarukakka efiidosona. ⁷Hegaadan hanidi, GODAI azazidoogaa ixxidi, Gibxxe biitti gelidi, Xaafinaasa giyo katamaa gakkanaashin biidosona.

⁸Xaafinaasan GODAA qaalai Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁹“Gita shuchchata ne kushiyan oiqqa ekkada, Yihudaa asai be7ishin, Xaafinaasan de7iya Gibxxe kawuwa keettaa geliyoosaappe sintta baggaara de7iya baasuwan mooga. ¹⁰Moogada eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Taani kiittada, ta ashkkaraa Baabiloone Kawuwa Naabukadanaxoora

ehiissana; ehiissada ha moogettida shuchchatu bollan a kawotaa araataa wottana. Yaatobare i ba kawotaa dunkaaniyaa a bollan essana. ¹¹I yiidi Gibxxe biittaa olana. Haiquwau de7iyaageetti haiqqana; omooduwau de7iyaageetikka omoodettana; qassi olan haiqqanau de7iyaageetikka olan haiqqana. ¹²Gibxxe xoossatu keettata i taman oittana; eeqatakka xuuggana, woikko omooduwau ekkidi efaana. Henttanchchai ba calaa maayiyoogaadan, i Gibxxe biittaa maayana. Yaatidi hegaappe saro baana. ¹³Gibxxe biittan Heliyopoliisa giyo kataman de7iya hawlittiya i mentterettana; Gibxxe xoossatu keettatakka taman xuuggana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Gibxxen De7iya Aihudatussi Odettida GODAA Qaalaa

44 ¹Gibxxe biittan Migidoola, Xaafinaasanne Memppisa geetettiya katamatuuninne tohossa baggaara de7iya Patiroosa biittan de7iya Aihudata xeelliyaagan GODAA qaalai Ermmaasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Yerusalaame bollaaninne Yihudaa katamu ubbaa bollan taani ehiido bashshaa ubbaa intte intte huuphen be7ideta. Eti hachchi gakkanaashin, koletti uttidosona; ooninne yan de7enna. ³Hegee hanidoogee eti iita oosuwaa oottidi, tana hanqketissido gishshaassa. Eta gidin, inttena gidin, woi intte maizza aawata gidin, ooninne erenna hara xoossaassi ixaanaa cuwayidi, ayyo goinnidosona. ⁴“Hagaa malaa taani GODAI ixxiyo sheneyiyaabata oottoppite!” yaagidi yootana mala, zaara zaarada ta ashkkarata, hananabaa yootiyaageeta, kiittas. ⁵SHin odiyoogaa eti siyennan woikko ezggennan ixxidosona. Eti hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayiyo iita oosuwaa aggennan ixxidosona. ⁶Hegaa gaasuhan ta suulliya hanqquinne yiilloi tigettiis; tigettidi Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun eexxiis. Etikka hachchi intte be7iyoogaadan, kolettidaageetanne baisa gididosona’ yaagees.

⁷“Ha77ikka GODAI, Ubbaappe Wolqqaama Xoossai, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; ‘Intteyyo zerettai

attenna mala, maccaasaa, attumaasaa, naatanne yoogata Yihudaa biittaappe xaissanaadan, ha pala iitabaa intte intte bolli aissi ootheetii? ⁸Intte de7anau gelido ha Gibxxe biittan hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayiyoogan tana aissi hanqgetisheetii? Woikko sa7an de7iya kawotettatu ubbaa giddon qanggettanne bore gididi, intte huuphiyaa bashshanau aissi koyeetii? ⁹Kase intte aawati, Yihudaa kawotinne eta keettaayeti, qassi inttenne intte keettaayeti Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun oottido iitataetua ubbaa dogidetiiyye? ¹⁰Intte hachchi gakkanaashin, inttenatetua ziqqissibekketa; taassikka yayyibekketa. Qassi taani inttessinne intte maizza aawatussi immido higgyaaninne wogan bibeekketa' yaagees.

¹¹"Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; 'Be7ite, bashshaa ehaanaayyo, Yihudan de7iya inttena ubbaa muleera xaissanaayyo taani qofaa qachchaas. ¹²Yihudan attidaageetu giddoppe, Gibxxe biidi, yan de7anau qofaa qachchidaageeta taani xaissana. Eti ubbai Gibxxen wurana; olaaninne koshan haiqqana. Gitaappe guuttaa gakkanaashin de7iya ubbai olaaninne koshan wurana. Eti dagama, cashsha, qanggettanne qilliicciyoobaa gidana. ¹³Taani Yerusalaame olan, koshaaninne boshan qaxxayidoogaadan, Gibxxe biittan de7iyaageetakka qaxxayana. ¹⁴Yihudan attidaageetuppe Gibxxe biidi de7iyaageeti mulekka kessi ekkokkona. Eti simmidi yiidi de7ana giidi amottiyo Yihudaa biittaa ai asinne simmenna; haiquwaappe palahida issi amara asaappe attin, simmidi yaana hara asi de7enna' yaagees" yaagiis.

¹⁵Yaagin bantta maccaasati hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayiyoogaa eriya attumaasati ubbainne hegan eqqida maccaasati ubbai gita maabara gididi, Gibxxen tohossa baggaara de7iya Patiroosa giyoosan de7iya asai ubbai Ermmaasa hagaadan yaagidosona; ¹⁶"Neeni GODAA sunttan nuuyyo yootiyoobaa ubbaa nuuni siyokko. ¹⁷Nuuni oottana giidobaa ubbaa oottana. Nuuni, nu maizza aawati, nu kawotinne nu halaqati Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun kase oottidoogaadan, Saluwaa

Kawiyo geetettiya nu xoosseessi ixaanaa cuwayana; ushshaa yarshshuwaakka iyyo gussana. Aissi giikko, nuuni kase hegaa oottiyo wode, nuuyyo daro qumai de7ees; he wode nuuyyo sa7ai keha; nuna aibinne metibeenna. ¹⁸SHin Saluwaa Kaweessi ixaanaa cuwayiyoogaanne ushshaa yarshshuwa gussiyoogaa aggoosappe haa simmin, nuuyyo ubbaikka pacciis; nuuni olaaninne koshan wurida" yaagidosona.

¹⁹"Maccaasati gujjidikka hagaadan yaagidosona; "Nuuni Saluwaa Kawiyo milatiya oittaa uukkiyo wode, ixaanaa cuwayiyo wodenne ushshaa yarshshuwa iyyo gussiyo wode ubban, nu azinati erennan de7ishin, nuuni oottidobi aibinne baawa" yaagidosona.

²⁰Ayyo hegaadan giidi zaarida asau ubbau, maccaunne attumau, Ermmaasi hagaadan yaagiis; ²¹"Inttenne intte maizza aawati, intte kawotinne intte halaqati, qassi biittan de7iya asai ubbai Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame ogetun ixaanaa cuwayidoogaa GODAI erenna woikko dogiis giidi qoppeetii? ²²Intte oottiyo iitanne sheneyiya oosuwaa GODAI co77u gaanau danddayibeenna gishshau, intte biittaa mooretida, baisanne qanggettida biitta oottiis. Hachchi intte be7iyoogaadan, intte biittai asi de7enna biitta gidiis. ²³Ha bashshai ubbai inttena gakkidoogee intte hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayido gishshaassa, GODAA naaqqid gishshaassa, GODAA qaalaa siyennan ixxido gishshaassanne a higgyaassinne a wogaassi azazettennan ixxido gishshaassa" yaagiis.

²⁴Hegaappe guyyiyian, Ermmaasi asau ubbau, maccaunne attumau hagaadan yaagiis; "Inttenoo, Yihudaappe yiidi, Gibxxe biittan de7iya asatoo, ubbaikka GODAI giyoobaa siyite! ²⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, hagaadan yaagees; 'Inttenne intte keettaayeti, "Nuuni Saluwaa Kaweessi ixaanaa cuwayana; ushshaa yarshshuwaakka iyyo gussana" giidi caaqqid gishshaassanne a bessideta. Ha77ikka gidikko, intte caaquwaa minttitenne polite' yaagees.

²⁶"Gidikkonne, inttenoo, Gibxxe biittan de7iya Yihudaa asatoo, GODAI giyoobaa siyite! GODAI hagaadan yaagees; 'Hagaappe hini baggan Gibxxe biittan

de7iya Yihudaa asaappe issoinne ta sunttan, "Ubbaa Haariya GODAI ero!" giidi caaqqenna mala, taani ta gita sunttan caaqqaas. ²⁷Taani eta bolli lo77obaa ehaanaassi gidennan, iitabaa ehaanaassi xeellais. Gibxxen de7iya Yihudaa asai muleera wurana gakkanaashin, olaaninne koshan haiqqana. ²⁸SHin olaappe attida issi amaridaageeti Gibxxeppe Yihudaa simmana. He wode Gibxxen de7iya Yihudaa asai ta qaalaappenne eta qaalaappe oogee tumattidaakkonne akekidi erana.

²⁹"Taani inttene ha sohuwan qaxxayanaagaunne, "Taani intte bolli iitabaa ehaana" giidoogee tumattanaagau, taani GODAI intteyyo malaataa immais: ³⁰taani Yihudaa Kawuwa Sedeqiyaasa ayyo morkke gididi, a woranau koyiya Baabiloone Kawuwa Naabukadanaxoorassi aattada immidoogaadan, Gibxxe Kawuwa Hofirakka a woranau koyiya a morkketussi aattada immana. Taani GODAI hagaa odais' yaagees" yaagiis.

Baarukassi Odettida Hiraagaa
45 ¹Yoosiyaasa na7ai Yo7aqueemi Yihudan kawotido oiddantto laittan, Neeriya na7ai Baaruki ha qaalata Ermmaasi yootin siyidi, maxaafan xaafis. He wode Ermmaasi ayyo yootido qaalai hagaa. ²"Baarukaa, nena GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ³'Neeni, "GODAI ta sahuwaa bollan azzanuwaa gujido gishshau, aayyee tanoo! Taani yeehuwan daafurada shemppuwaakka xayaas" yaagadasa' yaagees.

⁴"Baarukaa, nena GODAI hagaadan yaagees; 'Taani keexxidoogaa taani qolana; taani tokkidoogaakka taani shoddana. Hegaakka qassi taani biittan sa7an ubban oottana. ⁵Yaatin, neeni neeyyo gitabaa koyaiyye? Hega koyoppa. Aissi giikko, asaa ubbaa bollan taani iitabaa ehaana. Taani GODAI hagaa odais. SHin neeni biidosan ubban taani nena haiquwaappe ashshana' yaagees" yaagiis.

Gibxxe Pirddaa

46 ¹Kawotettatubaa odanau GODAI Ermmaasassi kiittido qaalai hagaa. ²Yo7aqueemi Yihudan kawotido

oiddantto laittan, Efiraaxiisa SHAafaa matan, Karkkamiisha giyo sohuwan, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori xoonido Gibxxe Kawuwa Nako olanchchatubaa GODAI hagaadan yaagees; ³"Gibxxe ola gadaawati hagaadan yaagidi garmmaamoosona; 'Intte woggia gonddalliyanne qeeri gonddalliyaa giigissite; giigissidi olau salppite! ⁴Intte paraa bixaalidi toggitte; intte huuphiyan birata qophiyaa wottidi, intte sohuwa sohuwa oiqqite! Intte tooraa leefite; intte ola maayuwaakka maayite!' yaagoosona.

⁵"SHin hagee taani be7iyoogee aibee? Gibxxe olanchchati yayyidi, guyye simmidosona. Wolqqaamati xoonettidosona; xoonettidi guyyenne xeellennan eesotidi baqatidosona. Eta yuusho ubban dagamai de7ees! Taani GODAI hagaa odais. "Eesotidi woxxiyaageeti kessi ekkanau danndayokkona; mino olanchchatikka attanau danndayokkona. Huuphessa bagga biittan, Efiraaxiisa SHAafaa matan ubbaikka xubetidi kunddi aggoosona.

⁷"Hegee Naile SHAafai kixxidi, yuushuwaa ubbaa kumiyoogaadan, biitta ubbaa kumidaagee oonee? ⁸Hegee Naile SHAafai kixxidi, yuushuwaa ubbaa kumiyoogaadan, biitta ubbaa kumidaagee Gibxxe! Gibxxee hagaadan yaagees; 'Taani kixxada, biittan sa7an eellana; katamatanne katamatun de7iya asaa ubbaa bashshana. ⁹Paratoo, piriixit! Para gaareta laaggiyaageetoo, eesuwan laaggite! Gonddalliyaa oiqqida Toophphiyaappenne Liibiyaappe" yiida olanchchatoo, kiyite! Lidiyaappe yiida wonddafiyaa dukettan loohida olanchchatoo, worajjite!" yaagees" yaagiis.

¹⁰He gallassai GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAA gallassa, GODAI ba morkketu bollan haluwaa kiyiyo gallassa. A bisoi kallana gakkanaashin, eta maana; alana gakkanaashinkka eta suuttaa uyana. Aissi giikko, GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAI huuphessa bagga biittan, Efiraaxiisa SHAafaa matan eta yarshho oottidi ekkana. ¹¹Inttenoo, Gibxxe asatoo, Gala7aade biittaa biidi, intteyyo tiyettiyo xaliyaa demmite. Gido shin, intte coo mela xaliyaa darisseetappe

³ 46:9 Liibiyaappe: Ibraawettawan "Puuxa" geetettees.

attin, intteyyo paxoi mule baawa.¹² Intte yeellaa kawotettati siyidosona; intte yeekkiyo yeehuwaa biittai sa7ai siyiis. Aissi giikko, intte olanchchati issoi issuwan xubettidi, mulee issippe kunddidosona.

Naabukadanaxoora Yuussaa

¹³Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Gibxxe biittaa olanau yiyo wode, GODAI hananabaa yootiya Ermmaasassi yootido qaalai hagaa:¹⁴ “Hagaa Gibxxen yoota; qassi Gibxxe katamatun Migidoolan, Memppisaaninne Xaafinaasan awaajja. ‘Olai ne yuushuwan de7iya asaa ubbaa wurssiiddi de7iyo gishshau, denddi eqqidi giigettite!” yaaga. ¹⁵Ne wolqqaama xoossai Aphphisi aissi kunddidee? GODAI a sugido gishshau kunddiis. ¹⁶Intte olanchchati xubettidi kunddidosona. Kunddidi issoi issuwa, ‘Denddite! Denddidi ha morkkiya bisuwaapte attanau, nu asaakko, nu biitti ane simmoos’ yaagoosona. ¹⁷Eti yan Gibxxe kawuwa, ‘Ba wodiyaa coo wurssiya odanchchaa’ giidi sunttana” yaagiis.

¹⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiya Kawoi hagaadan yaagees; “Taani ta de7uhan caaqqais: deretu gidduwan Taaboora Deree, woikko abbaa lanqqiyan de7iya Qarrrmeloosa Deree aduqqiyoogaadan aduqqiya morkkee intte bolli yaana. ¹⁹Inttenoo, Gibxxe biittan de7iyaageetoo, omooduwan baanau giigite. Aissi giikko, Memppisa katamai kolettidi, ooninne de7enna bazzo gidana.

²⁰Gibxxe biittai lo77iya ussee mala; shin huuphessa bagga biittaapte yiya boxiyan a saxettana. ²¹Gibxxen qaxarettida olanchchati modhdhida mirggotu mala. Ee, etikka issippe guyye simmidi baqatidosona; eti bantta sohuwan eqqibookkona. Aissi giikko, eta bashshaa gallassai, eti qaxxayettana wodee gakkiichchiis.

²²Morkketi wolqqan woraajjiyo wode, Gibxxe asai baqatiya shooshshaadan solddees; he morkketi mittaa qanxxiya asatudan, kalttaa ekkidi, a bolli yoosona. ²³Yiidi asai sixima woraa qeexidi xaissiyoogaadan, Gibxxe asaa siifi wurssoonosa. Taani GODAI hagaa odais. Morkketu goodai booliyaappekka corattees; eta goodanau danddayettenna. ²⁴Gibxxe asai kauyyees; huuphessa

baggappe yiya asatu kushiyankka aadhdhidi imettees” yaagees.

²⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Taani Teebisa katamaa xoossaa Amoona, Gibxxe kawuwa, Gibxxe biittaanne Gibxxe xoossata, Gibxxe kawotanne Gibxxe kawuwan zemppiyaageeta ubbaa qaxxayana. ²⁶Eta woranau koyiya Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora kushiyaaninne a olanchchatu kushiyan aattada immana.

“Hegaappe simmin, Gibxxe biittai kaseegaadan asi de7iyo biitta gidana. Taani GODAI hagaa odais.

GODAI Ba Asaa Ashshana

²⁷“Inttenoo, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, yayyoppite! Inttenoo, Israa7eelatoo, dagammoppite! Intte haahosan de7ishin, taani inttena ashshana; intte zaretakka eti omoodettido biittaappe yedissana. Yaaqooba zareti simmidi, aibakko bochchennan saro de7ana. Eta ai asinne yashissenna. ²⁸Inttenoo, ta ashkkaratoo, Yaaqooba zaretoo, taani GODAI inttenaara de7iyo gishshau, yayyoppite! Taani inttena laalido kawotettata ubbaa muleera xaiissana; shin inttena muleera xaiissikke. Taani inttena likke pirddan qaxxayana; qixaatee bainnan inttena muleera coo yeddikke. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

Pilisxxeema Pirddaa

47 ¹Gibxxe kawoi Gaaza olanaappe kasetidi, Pilisxxeema biittaa xeelliyaagan GODAAPPE hananabaa yootiya Ermmaasakko yiida qaalai hagaa. ²GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, huuphessa bagga biittapte haattai xuuqqananne di7oi gelido kixa haattadan goggana. Goggidi biittaanne biittaa bollan de7iyaabaa ubbaa, katamatanne katamu giddon de7iya asaa ubbaakka muukkana. Yaatobare asai waassana; he biittan de7iya ubbai yeekkana. ³Aissi giikko, eti paratu kottiyya, paraa gaaretu giireettaanne gaaretu irzzotu gonddorssaa siyana; siyidi awati bantta kushee arggaacido gishshau, bantta naata maaddanau guyye simmokkona. ⁴Pilisxxeema asaa xaiissanaunne Xiiroosanne Sidoona maaddanau attidaageeta biittaappe xaiissanau wodee gakkiis. GODAI Pilisxxeema asata, hegeetikka

Meediteraane Abbaa xanxxan attida
Kafttoore zareta xaissana hanees.⁵ Gaaza
asai gita kayyuwaa kayyottiis; Asqqaloona
asaikka sirphphi giis. Inttenoo, abbaa
xanxxa garan attidaageetoo, intte aude
gakkanaashin, intte bollaa qanxxerettiiddi
kayyottuuteetii?

⁶“Intte, ‘Nenoo GODAA bisuwau, neeni
co77u geennan ixxiyogee aude
gakkanaashiine? Ne shoohuwau simma
gela! Co77u gaada shemppa!’ yaageeta.
⁷ SHin GODAI a azazirggin, i waani co77u
go geetii? Asqqaloona bollinne abbaa
xanxxaa biittan de7iya asaa bolli i a
sunttirrgiis” yaagees.

Moo7aaba Pirddaa

48

¹Moo7aaba biittaa xeelliyaagan
Ubbaappe Wolqqaama GODAI,
Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees;
“Nabo katamaassi aayye7ana! Aissi
giikko, i bayana. Qiriyaataima katamai
kauyyananne omoodettana; eta qatotikka
kauyyananne mequerettana. ²Hagaappe hini
baggan Moo7aaba ceeqoi xayana. Aissi
giikko, Haseboona kataman de7iya asai
Moo7aaba bolli, ‘Haayite! He biittaa ane
muleera xaissoos’ yaagidi iitabaa
maqettiis. Nenoo, Maadimeena katamau,
nenakka sirphphi oottana; ne geeduwaa
olai kaallana.

³“Horonaima asai, ‘Laalettainne
wolqqaama bashshai gakkiis’ yaagidi
waassiyi waasuwa siyite! ⁴Moo7aabi
mequerettana; a naati yeekiye yeehuwaa
siyite! ⁵Eti yeekiye, Luhita pudettaa
kiyana; Horonaima dugettaakka bashshau
waissiyaageetu waasuwa siyiiddi
wodhdhana. ⁶Eti issoi issuwaa, ‘Baqtate!
Bazzon de7iya harddiidaan woxxidi,
intte shemppuwaashhite!’ yaagana.

⁷Nenoo, Moo7aaba biittau, neeni ne
wolqqaaninne ne duretettan ceeqettido
kishshau, neenikka omoodettana. Qassi
Kamoosha giyo xoossaikka ba
qeesetuuranne ba halaqatuura issippe
omoodettidi, harasaa baana. ⁸GODAI
yootidoogaadan, katamata ubbaa
xaissiyaagee yaana; issi kataminne attenna;
wombbainne dembbai ubbai issippe
xayana. ⁹Moo7aabayo i paallidi attiyo
qefiyaa immite. A katamati ubbai baisa
gidana; issi asinne etan de7enna.

¹⁰“GODAA oosuwaa shenehoo giidi
oottiya urai qanggettidaagaa gido! GODAI

azazi wottin, suutaa gussennaadan ba
bisuwaa teqqiya uraikka qanggettidaagaa
gido!

¹¹“Moo7aabi yelagatettaappe
doommidi, ishaluwan de7ida asa mala; i
hara biittau omoodettibeenna. Moo7aabi
baattaappe baattau tigettennaaninne
qaaxxennan, mal77oi laamettennaaninne
sawoi aggennan, uttidi de7i bayida woine
eessaa mala. ¹²Moo7aaba aatti
yeggyaageeta taani GODAI kiittiyo
gallassati yaana. Eti a aatti yeggidi,
baattaappe cinggiriishana; cinggiriishidi, a
baattaa mentterettana. ¹³Yaatin, Israa7eela
asai ba ammanettido, Beeteelen de7iya
eeqan kauyyidoogaadan, Moo7aaba
asaikka ba xoossan Kamooshan kauyyana.

¹⁴“Intte, ‘Nuuni wolqqaama asanne
mino olanchcha’ giidi aissi ceeqetteetii?
¹⁵Be7ite, Moo7aaba biittainne yan de7iya
katamati bayidosona. A yelaga
attumaasatikka shuhettanau duge
biidosona. Taani Kawoi, Ubbaappe
Wolqqaama GODAA geetettiyaagee hagaa
odais. ¹⁶Moo7aaba bashshai matattiis;
tuggai a bollan yiyo wodeekka eesotiiddi
gakkiis.

¹⁷“A yuushuwan de7iya asau, a
gitatettaakka eriya ubbau, ‘Mino gidida
kawotaa xam77ai waani meqqidee!
Bonchchettida xam77ai waani
kinchchettidee!’ yaagidi zilaalite.

¹⁸“Inttenoo, Diboona kataman
de7iyaageetoo, intte bonchcho
sohuwaappe wodhdhidi, mela biittan
uttite. Aissi giikko, Moo7aaba
xaissiyaagee intte bollankka yaana; intte
qatuwaa ubbaakka laalana.

¹⁹“Aaro7era kataman de7iyaageetoo,
ogiyaa doonan eqqidi xeellite; kessi ekkidi
baqatiya attumaasaanne maccaasaa, ‘Aibee
kiyidai?’ yaagidi oichchite.

²⁰“Oichchobare eti, ‘Moo7aabi
meqqido gishshau kauyyiis; ayyo
yeekkitenne zilaalite! Moo7aabi
bayidoogaa Arnnoona SHAafaa lanqqiyan
awaajjite!’ yaagidi zaarana.

²¹“Gezziyan de7iya Holoona, Yaahixa,
Mefaa7aata, ²²Diboona, Nabo,
Beeti-Dibilaataima, ²³Qiriyaataima,
Beeti-Gamuula, Beeti-Ma7oona,
²⁴Qiriyoottanne, Booxira geetettiya
katamatu bollaaninne mataaninne
haahuwan de7iya Moo7aaba katamatu

bollan pirddai yiis. ²⁵Moo7aaba kacee qanxxettiis; a qesekka meqqiis. Taani GODAI hagaa odais.

²⁶“GODAA bollan otorettido gishshau, Moo7aaba ushshidi mattoyite. Mattoyin ba cooyido cooshshaa bollan gonddoretto; asai ubbaikka a bollan qilliicco. ²⁷Kase neeni Israa7eela bollan qilliicabeikkii? Abaa haasayiyo wode, neeni karada huuphiyaa qaattidoogee Israa7eeli kaisotu giddoppe oiqettiiineeyye?

²⁸“Inttenoo, Moo7aaban de7iyaageetoo, katamaappe kiyi biidi, shuchchaa kooppuwaa giddon de7ite. Aafuwaa doonan ba keettaa keexxiya haraphphe mal a gidite. ²⁹Moo7aabi keehi otorettiis; Moo7aaba asai ai keenaa ayyiyaakko, minddattiyaakkonne otorettiyaakko, qassi banttana eti ai keenaa xoqqissi wottidaakko, taani siyas. ³⁰Taani GODAI eta minddaa erais; shin ainne maaddenna; eta ceeqoikka aibakka oottenna. ³¹Hegaa gishshau, taani Moo7aabassi waassais; Qiirihereesa asaassikka kayyottada yekkais.

³²“Inttenoo, Siibima asau, Yaa7izeera asaassi yekkiyoogaappe aattada taani inttessi yekkais. Intte tashee daayidi, Maxine Abbaa pinnidi, Yaa7izeera gakkida woiniyaa turaa mala; shin intte ofintta teeraanne intte woiniyaa wurccuwaan bonqqaageeti yiidi xaissirggidosona. ³³Lo77o kattai aifiyo Moo7aaba biittaappe pashkkainne ufaissai ekettiichchiis. Woiniyaa teeraa gum77iyo sohotuppekka woine eessai goggennaadan teqqarggaas. Ooninne naa77antto a ililiiddi gum77enna. Asaa cenggurssai siyettikkokka, ufaissa cenggurssa gidenna.

³⁴Eti Haseboonaaninne El77aalen waassiyo waasoi Yahaaxa gakkanaashin siyettees. Qassi Xoo7aaroppe biidi, Horonaimanne Egilaati-SHaliishiyya gakkanaashin siyettees. Harai atto Nimiriima haattaietta meliis.

³⁵“Taani Moo7aaban asai goinniyo xoqqa sohotun yarshshiyaageetanne bantta xoossatussi ixaanaa cuwayiyaageeta xaissana. Taani GODAI hagaa odais. ³⁶Eti kase demmido duretettai ubbai ha77i xayiichchido gishshau, ta wozanai Moo7aabassinne Qiirihereesa asaassi baliyan yekkiya asadan yekkees. ³⁷Eti ubbai bantta huuphiyaaanne bantta

buuchchaa meedidosona; bantta kushiyaakka qanxxidi masunxxissidosona; qassi bantta xeessankka waaruwaagixxidosona. ³⁸Moo7aaban de7iya keetta ubbaaninna dabaaban yeehoppe attin, harabi baawa. Aissi giikko, Moo7aaba taani ooninne koyenna otodan menttaas. Taani GODAI hagaa odais.

³⁹“Moo7aabi aiba meqo meqqidee! A asainne aiba waaso waassii! Moo7aabi yeellatiiddi, ba zokkuwaa wora aiba zaaro zaarii! Hegaa gishshau, Moo7aabi ba yuushuwan de7iya ubbatussi miicciyoobaanne dagammiyoobaa gidiis” yaagees.

⁴⁰GODAI hagaadan yaagees; “Argantta ba qefiyaa piddi ootti paalliddi yiyogaadan, morkkee Moo7aaba bollan yaana. ⁴¹A katamatii ohettana; a qatotikka ekettana. He gallassi Moo7aaba mino olanchchatu wozanaikka maaretai oiqqido maccaasee wozanaa mala gidana. ⁴²Moo7aabi ta bollan, GODAA bollan makkalido gishshau xayana; hagaappe sinttau i kawotetta gidenna.

⁴³“Inttenoo, Moo7aaban de7iyaageetoo, yashshiyaabai, ollainne piree inttene naagees. Taani GODAI hagaa odais. ⁴⁴Yashshiyaabaappe baqatidi woxxiya ooninne ollan kunddana; qassi ollaappe pude kiyiya ooninne pirian ohettana. Aissi giikko, taani Moo7aaba qaxxayiyo wodiyan hegaa oottana. Taani GODAI hagaa odais.

⁴⁵Baqatidi biidaageeti wolqqa xayidi, Haseboona katamaa kuwan eqqidosona. Aissi giikko, Haseboona katamaappe tamai, qassi Kawoi Sihooni beni de7ido keettaappe lacoi kiyidi, Moo7aaba biittaa ubbaanne an de7iya makkalanchcha asaa maana. ⁴⁶Moo7aaba asau, intteyyo aayye7ana! Kamoosha giyo xoossaassi goinniyaageeti xayidosona; eta attuma naatinne macca naati omoodettidi biidosona.

⁴⁷“Gidikkonne, wurssetta wodetun taani Moo7aaba asaassi zaarada ishalissana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

Moo7aaba bolli odettida hiraagai hagan wuriis.

Amoona Pirddaa

49 ¹Amoona asaa xeelliyaagan GODAI hagaadan yaagees;

"Israa7eelassi attuma na7i baawee? Woikko laattiyaabi baawee? Yaatin, Molooka giyo xoossau goinniya asati Gaada biiittaa aissi oiqqidonaa? Eta katamankka aissi uttidonaa? ²Amoona asai de7iyo Raaba katamaa bollan olaa waasoi siyettanaadan, taani GODAI oottana gallassati yaana. He katamai qolettidi, baisa attana. A yuushuwan de7iya qeeri katamatikka taman xuugettana. Israa7eela asaikka bana ba laataappe yedettidaageeta yedettana. Taani GODAI hagaa odais.

³"Inttenoo, Haseboona asatoo, Aaya katamai kolettiichchido gishshau zilaalite! Inttenoo, Raaba asatoo, yeekkite! Waaruwa maayidi kayyottite! Qassi wozanaa bayidi, katamaa gimbiyyaa giddon woxerettite! Aissi giikko, intte xoossai Molooki ba qeeseturanne ba halaqatuura omoodettana. ⁴Inttenoo, ammanoi bainna asatoo, intte, 'Nu bollan ooni woraajjii?' yaagidi intte duretettaaninne intte aradda wombbatun aissi ceeqetteetii? ⁵Taani ne yuushuwan de7iyaageeti ubbai nena dagantanaadan oottana. Taani GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais. Intte ubbaikka kiyidi baqtana; qassi baqtidi biidaageeta shiishshiabai xayana.

"Gidikkonne, wursetta wodetun taani Amoona asaassi zaarada ishalissana. Taani GODAI hagaa odais" yaagees.

Eedooma Pirddaa

⁶Eedooma biittaa xeelliyaagan Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; "Temaana asaayyo aadhdhida eratettai baawee? Cincca asatuppe zoree xayiichchidee? Eta aadhdhida eratettai etappe goossiichchidee? ⁸Inttenoo, Dadaanan de7iyaageetoo, baqtidi ciimma gonggoluwan qosettite! Aissi giikko, taani Eesawa zeretaa qaxxayiyo wodiyan, a bolli bashshaa ehaana. ⁹Woiniyaa maxiyaageeti yiikko, maxiiddi poshiluwaa ashshokkonaa? Kaisoti qammi gelikkokka, bantana koshshiyaagaa xalaalaa ekkokkonaa? ¹⁰SHin taani Eesawa zeretaa qaarada kallo ashshana; eti qosettanau danddayenna mala, eti qosettiyo sohotakka taani qaarada, qoncce soho oottana. Eesawa zeretai ubbai xayana; etappe issoinne attenna. ¹¹Intte giddon de7iya aaya aawu haiqqiichchido naata taayyo aggi bayite; eta taani dichchana. Qassi

intte am77etikka tanan ammanettona" yaagees.

¹²GODAI hagaadan yaagees; "Simmi qaxxayettanau bessenna asati qixaatiyaa xuu7aa uyuyaageeta gidaappe attin, intte waani qaxxayettennan attana giidi qoppeetii? Tuma inttekka qixaatiyaa xuu7appe uyeetappe attin, coo attekkteta.

¹³Booxira katamai baisa gididi attana; a be7ida asaassi ubbaassi dagantyaabaa, qilliicciyoobaanne qanggiyoobaa gidana. Qassi a yuushuwan de7iya qeeri katamati ubbaikka merinau kolettidi attana. Hagaa taani GODAI ta sunttan caaqqais" yaagees.

¹⁴Taani GODAAPPE yiida issi kiitaa siyaas. Kawotettatu giddo kiitettidaagee, "Eedooma bolli woraajjanau shiiqite! Aara olettanau denddite!" yaagiis.

¹⁵⁻¹⁶GODAI hagaadan yaagees; "Simmi taani inttena kawotettatu giddon guuttana; asaa giddonkka karettidaageeta oottana. Inttenoo, shuchchaa kooppuwaaninne deriyaa bollan de7iyaageetoo, intte yashissiyo yashshainne intte otoroi inttena cimmiis. Intte intte keettaa arganttaagaadan xoqqan keexxikkokka, taani inttena hegaappekka duge wottana.

¹⁷Eedooma biittai asa dagantyiya biitta gidana. Yaara aadhdiya asai ubbai a bashshaa be7idi, dagammananne, 'Poora!' gaana. ¹⁸Sadoominne Gamoori bantta yuushuwan de7iya katamatuura bayiyo wode hanidoogaadan, ooninne yan de7enna; asi mulekka yan uttenna. Taani GODAI hagaa odais.

¹⁹"Yorddaanoosa SHAafaa lanqqiyan de7iya woraappe lo77o qooroi de7iyoosaa qoppennan kiyiya gaammuwaadan, taani yaada, Eedooma asata qoppennan eta biittaappe yedettana. Hegaappe guyiyian, ta doorido asa a bollan sunttana. Ta malai baawa; taani oottana giidobaakka teqqanau danddayiya asi baawa. Ai henttanchchi tanaara eqettanau danndayii?

²⁰"Hegaa gishshau, taani GODAI Eedooma bollaaninna Temaana katamaa asaa bollan oottanau halchchidobaanne qoppidobaa siyite! Eta naata wolqqan goochchidi efaana; hegaa gaasuwani eta so asai ubbai dagammana. ²¹Eedooma kunddettaa giirettai biittaa qaattana; Eedoomatua waasoikka Zo7o Abbaa gakkanaashin siyettana. ²²Argantai ba qefiyaa piddi oottidi, bollappe duge

eesuwan paallidi yiyoogaadan, morkkee Booxira bollan yaana. He gallassi Eedooma olanchchati maareta iqqido maccaaseedan hirggana” yaagees.

Damasqqa Pirddaa

²³Damasqqa xeelliyaagan GODAI hagaadan yaagees; “Iita oduwaa siyido gishshau, Hamaatanne Arifaada katamatun de7iya asai yeellatiisinne yayyiis. Beetai shocyo abbaadan, eta wozanai shemppuwaa demmanau danddayibeenna. ²⁴Damasqqa asai daafuriis; eti dagaman shabbirettidi baqatidosona; maccaasiyo maareta iqqiyoogaadan, metoinne tuggai eta iqqiis. ²⁵Ufaissai kumido he erettida katamai asi de7enna soho gidana! ²⁶Hegaa gishshau, he gallasan he kataman de7iya yelaga attumaasa ubbai katamaa giddo ogetun haiqqana; olanchchati ubbaikka wurana. Taani, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais. ²⁷Taani Damasqqa katamaa dirssaa gimbbyian tamaa yeddana; he tamai Benihadaada qatota ubbaa maana” yaagees.

Qeedaare Yaratu Bollinne Haxoora Kawotettatu Bolli Yaana Pirddaa

²⁸Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori olidi xoonido Qeedaarenne Haxoora kawotettata xeelliyaagan GODAI hagaadan yaagees; “Denddite; denddidi Qeedaare asaa olite! He arshsho baggaara de7iya asaa wurssite! ²⁹Eta dunkkaanetanne eta wudeta ekkite! Eta magalashota, eta aquwaa ubbaanne eta gaameelata ekkite! Yaatidi etau, ‘Intte yuusho ubban shabbirssai denddiis!’ yaagidi odite.

³⁰“Inttenoo, Haxooran de7iyaageetoo, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori intte bollan iitabaa oottanau maqetti uttido gishshau, baqatite; haahosaa biidi, ciimma gonggoluwan qosettite! Taani GODAI hagaa odaas.

³¹“Naabukadanaxoora, dendda! Denddada hirrgi bainnan saro de7iya kawotettatu bolli woraajja! Taani GODAI hagaa odais. Eta katamaa gimbbyau ifitti woikko hiraqoi baawa. Eti bantarkka de7oosona.

³²“Eta gaameelati bonqettana; eta wudeekka omoodettana. Bantta huuphiyaa shubeeriyya meedissiyaageeta ubbaa taani carkkuwan laalana; taani ubbasaara eta bolli bashshaa ehaana. Taani GODAI hagaa odais. ³³Haxoori merinakka worakanati

de7iyo bazzo gididi attana. Ooninne yan de7enna; asi mulekka yan uttenna” yaagees.

Elaama Pirddaa

³⁴Yihudaa Kawoi Sedeqiyaa koiro kawotido wode, Elaama biittaa xeelliyaagan GODAAPPE Ermmaasakko yiida qaalai hagaa. ³⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Elaamassi waanna wolqqa gidiya eta wonddafiyaasata taani worana. ³⁶Ubbasaara taani Elaama bollan carkkuwaa ehaana; etakka he carkkuwan ubbasaa laalana. Hegaa gishshau, Elaama asai laalettidi gakkenna biitti de7enna. ³⁷Eta morkketu sinttaaninne eta woranau koyiyaageetu sinttan taani Elaama daganttana. Taani ta gita hanqquwan eta bolli bashshaa ehaana. Taani GODAI hagaa odais. Taani eta xaissana gakkanaashin, bisuwan yedettana. ³⁸Taani Elaama kawuwaanne eta halaqata xaissada, ta kawotaa araataa yan wottana.

³⁹“Gidikkonne, wurssetta wodetun taani Elaama asaa zaarada ishalissana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

Baabiloone Pirddaa

50 ¹Baabiloone biittaanne Baabiloone asaa xeelliyaagan hananabaa yootiya Ermmaasa baggaara GODAI odido qaalai hagaa: ²“Kawotettatu giddon oditenne awaajjite. Banddiraa xoqqu ootti iqqidi, aibanne qosennan, hagaadan yaagidi yootite; ‘Baabiloonee kunddiis! Beelanne Mardduuka geetettiya a xoossatikka yeellatidosonanne meqerettidosona. Qassi a misiletinne a eeqati meqerettidosona. ³Huuphessa bagga biittaappe issi kawottai yaana; yiidi Baabiloone biittaa bashshana. Yaatobare asaikka meheekka ubbai baqatana; ooninne yan de7enna’ yaagite” yaagiis.

Israa7eela Asai Simmana

⁴GODAI hagaadan yaagees; “He wodiyaaninne he gallassatun Israa7eela asainne Yihudaa asai issippe gididi, yeekkiiddi yaana; yiidi GODAA bantta Xoossa koyana. ⁵Eti Xiyoone efiya ogiyaa oichchidi, bantta sinttaa yaa zaaridi, ‘Haayite! Nuuni mulekka dogettenna merinaa maachchaa GODAARA ane maacettoos’ yaagana.

⁶“Ta asai bayida dorssatu mala gidiis; eta henttanchchati eta balettidi, deriyan

wora yeddidosona. Issi deriyaaappe hara deriyaa toilattiiddi, bantta birddiyaa dogidosona. ⁷Demmida ubbai eta dechchiis. Eta morkketi, ‘Nuuni ainne mooribookko; hagee metoi ubbai eta gakkidoogee, eti GODAA, bantta shemppo sohuwaa, bantta maizza aawatu hidootaa naaqqido gishshaassa’ yaagidosona.

⁸“Inttenoo, Israa7eela asatoo, ha77i simmi Baabiloone asaa giddoppe kiyidi baqatite! Baabiloonetu biittaappe biite! Yaatidi wudiyyaa kaalettiya deeshsha orggiyaa mala gidite. ⁹Aissi giikko, taani huuphessa bagga biittaappe gita gita kawotettatu citata denttada, Baabiloone bolli ehaidda de7ais. Eti a olana; olidikka oiqqana; eta zubbee dukkidi zambbiya olanchchaa mala. ¹⁰Baabiloone biittai bonqgettana; a bonqqiya ubbai kallana. Taani GODAI hagaa odais.

Baabiloone Kunddettaa

¹¹“Inttenoo, Baabiloone asatoo, ta asaa bonqqiyaageetoo, intte ufaittidi, poccu giideta. Qooruwaan kallida usseedan, intte phixxillideta; korima paraadan caaggideta. ¹²SHin ha77i intte waanna katamai yeellatananne kauyyana. Qassi kawotettatu giddonkka Baabiloonee ubbaappe wurssetta gidana; haatti bainna mela bazzo gidana. ¹³GODAA hanqquwaa gaasawan, Baabiloonee asi de7ennasaa gidana; i muleera qolettana. A lanqqiyaara aadhdhiya ubbai a bollan gakkida boshaa be7idi, dagammananne, ‘Poora!’ gaana.

¹⁴“Inttenoo, wonddafiyaa dukkiyaageetoo, Baabiloone olanau a yuushuwan salppite; i GODAA bollan nagaraa oottido gishshau, intte zubbetun ubban a dukkan. ¹⁵Ubba baggaarakka Baabiloone bollan olaa waasuwaan waassite! Baabiloonee kushiyaa immiis; a adussa gimbbeti kunddidosona; a gimbbiyaa dirsaikka kolettiis. GODAI a bollan haluwaa kiyiddi de7iyo gishshau, inttekka a bollan haluwaa kiyite! I haratu bollan oottidobaa inttekka a bollan oottite! ¹⁶Zerettaa zeriyaagaanne cahaa wode baacaara kiyiyaagaa ubbaa Baabilooneppe xaissite. Un77ettiyaageetu bisuwaassi yayyido gishshau, he biittan de7iya asai ubbai ba yaraakko yaraakko simmidi, ba biitti biitti baqatana.

Israa7eela Asai Simmana

¹⁷“Israa7eeli gaammoi yedettidi laalido dorssaa mala; koiro Asoore kwoi a

ashuwaa miis; wurssettan qassi Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori a meqettab xoggiis. ¹⁸Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai, taani hagaa odais: Asoore kawuwaa taani qaxxayidoogaadan, Baabiloone kawuwaakka a biittaakka qaxxayana. ¹⁹SHin Israa7eela i heemettiyo sohuwaa zaarana; Qarmmeloosanne Baasaane Deretun i heemettana. Qassi eti Efireema gezziyaaninne Gala7aade gezziyan kallidi maana. ²⁰He wodiyaaninne he gallassatun asai Israa7eelan mooruwaan koyana; shin mooroi xayana; Yihudan nagaraa koyana; shin beettena. Aissi giikko, haiquwaappe taani ashshido Israa7eela asaa atettaa nagaraa taani atto yaagana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

Baabiloone Pirddaa

²¹Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Miraataima biittaanne Piqooda biittan de7iya asaa bollan denddite; denddidi eta olite, woritenne eta mule xaissite. Taani inttenu azazidoogaadan ubbabaa oottite. ²²He biittan olaa waaso siyettees; gita bashshaikka gakkiis. ²³Biittaa sa7aa ubbaa liiqissiya dijinoi aiba meqo meqqidee! Aiba liiqo liiqidee! Kawotettatu ubbaa giddon Baabiloonee aiba daganttiyaabaa gididee! ²⁴Nenoo, Baabiloonee, taani nena oiqqanau piriyaa wottaas; wottin neeni erennan de7aidda gelada oiqettadasa. Neeni tanaara, GODAARA gaaddetido gishshau oiqettadasa. ²⁵Taani GODAI ta ola miishshaa wottiyo keettaa dooyaas; dooyada ta hanqquwaa ola miishshaa appe kessaas. Aissi giikko, taani GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Baabiloone biittan oottiyoo oosoi de7ees. ²⁶Yaara haara a bolli worajjite! Kattai de7iyo a gootarata pogite; omooduwaakka kattaadan issidiran guuppite! Aibanne ashshennan akka wurssi xaissite! ²⁷Boorata shukkiyoogaadan, eta olanchchata siifite! Baabiloone asaayyo aayye7ana! Aissi giikko, eta gallassai, eti qaxxayettiyo wodee gakkiis.

²⁸“Omoedettida asati Baabilooneppe kessi ekkidi, Yerusalaame baqatana. Baabiloone biittaa asai Beeta Maqidasiyya bollan oottidobaassi GODAI eta Xoossai haluwaa kiyiyoogaa eti Xiyoonen haasayana.

²⁹“Baabiloone olanau wonddafiyaa dukkiyaageeta ubbaa xeegite; issoinne kessi ekkennaadan, eti a yuushuwan dooddona. GODAA bolli, Israa7eela Geeshshaa bolli, i otorettido gishshau, ayyo a oosuwaadan zaarite. I haratu bollan oottidoogaadan, a bollankka oottite.

³⁰“Hegaa gishshau, a yelaga attumaasati katamaa giddo ogiyan haiqqona; he gallassi a olanchchati ubbai xayana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

³¹GODAI, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, otoranchchau, taani ne bolli denddaas. Aissi giikko, ne gallassai, neeni qaxxayettiyo wodee gakkiis. ³²Otoranchchai xubettidi kunddana; a denttiyaabikka de7enna. Taani a katamatu giddon tamaa eettana; he tamai yuushuwan de7iya ubbaa mirggana” yaagees.

³³Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asainne Yihudaa asai issippe naaqettiis. Eta omooddidi efiidaageeti eta wolqqappe mintti oiqqidosona; oiqqidi yeddennan diggidosona. ³⁴SHin eta Woziyaagee mino; a sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama GODAA. I eta biittayyo shemppuwaa immanau, eta gishshau mootettees. SHin Baabiloone biittan de7iyaageetuyyo shabbirssaa immana.

³⁵“Baabiloone asainne Baabiloone biittan de7iyaageeti bisuwan haiqqona!

“A halaqatinne a aadhdhida eranchchati bisuwan haiqqona! Taani GODAI hagaa odais.

³⁶“A wordo hananabaa yootiyaageeti, eeyyati bisuwan haiqqona!

“A wolqqaama olanchhati, dagammidaageeti bisuwan haiqqona!

³⁷“A paratu bolinne a paratu gaaretu bolli, qassi maccaasa mala gidida a allaga olanchchatu bolli bisoi yo!

“A buquraa minjiyo keettaa bolli bisoi yo! Yaatobare a buqurai ubbai bonqettana.

³⁸“A bolli koshai yo! Yaatobare a haattai melana. Aissi giikko, Baabiloone biittai eeqaa misileti kumido biitta; he misileti asaa daganttoosonanne eeyyettoosona.

³⁹“Hegaa gishshau, Baabiloonee bazzo do7atinne worakanati de7iyo soho gidana; qassi yanchchatikka an de7ana. An

merinaukka asi de7enna; yeleta ubbankka asi an uttenna. ⁴⁰Xoossai beni Sadoomanne Gamoora eta yuushuwan de7iya katamatuura issippe xaissidoogaadan, Baabilooneen ooninne de7enna; asi mulekka yan uttenna. Taani GODAI hagaa odais.

⁴¹“Be7ite, asai huuphessa bagga biittaappe yees; mino kawotettatinne daro kawoti sa7aa gaxaappe yaanau denddoosona. ⁴²Eti bantta wonddafiyaanne tooraa oiqqidosona; eti meqettaa iitanne yeddi maarenna asa. Eti bantta paraa toggidi biyo wode, beetai shocyo abbaa gunntaadan hanees. Nenoo, Baabiloonee, eti ubbaikka olau giigida asaa gididi, ne bollan salppidosona.

⁴³“Baabiloone kawoi eta oduwaa siyiis; siyin a kushee daafuridi, hilssi giis; maaretai oiqqido maccaaseedan, un77oi a oiqqiis.

⁴⁴“Yorddaanoosa SHaafaa lanqqiyan de7iya woraappe lo77o qooroi de7iyoosaa qoppennan kiyiya gaammuwaadan, taani yaada, Baabiloone asaa eta biittaappe yedettana. Hegaappe guyyian, ta doorido asa a bollan sunttana. Aissi giikko, ta mali baawa; taani oottana giidobaakka teqqanau danddayiya asi baawa. Ai henttanchchi tanaara eqettanau danddayii? ⁴⁵Hegaa gishshau, taani GODAI Baabiloone asaa bollaaninne Baabiloone biittaa bollan halchchidobaanne qoppidobaa siyite! Eta naata wolqqan goochchidi efaana; hegaa gaasuwan eta so asai ubbai dagammana. ⁴⁶Baabiloone kunddettaa giirettai biittaa qaattana; Baabiloonetu waasoikka kawotettatu ubban siyettana” yaagees.

Baabiloone Bollan Gujo Pirddaa

51 ¹GODAI hagaadan yaagees; ²Baabiloone asaanne Baabiloone biittaa xaissiyaabaa taani kiittana. ³Taani Baabiloone bolli allagata biittaa balsa oottana. A bashshaa gallassi eti ubbasaara a dooddana. ⁴A olanchchati wonddafiya dukkanaashin woikko bantta ola miishshaa gixxanaashin gattoppite. A yelagata ashshoppite; a olanchchata muliyaa xaissite. ⁵Eti Baabiloone biittan siifetti wurana; eta katamatu ogetunkka cadetti kunddana. ⁶Israa7eela biittainne Yihudaa biittai Israa7eela Geeshshaa, tana, naaqqido nagaran kumidaagaa

gidikkonne, Israa7eela gedin, Yihudaa gedin, naa77aakka taani eta Xoossai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI yeggabeikke.

⁶“Baabilooneppe baqatite! Asi ubbi ba shemppuwaa shemppuwaa ashsho! I oottido nagaraa gaasawan intte wuropite! Hagee wodee taani GODAI ta autiyaa achchiyo wode. ⁷Baabiloonee sa7an de7iya asai ubbai uyidi mattottiyo woine eessai tigettiyo, ta kushiyaa de7iya worqqa wanccaa mala. Kawotettati ubbatii he woine eessaa uyidi gooyidosona.

⁸Baabiloonee qoppennan kunddidi meqqiis. Hegaa gishshau, ayyo yeekkite! A masuntaassi xaliyaa immite. Ooni erii, i paxanaakkonne. ⁹Baabiloonen de7iya allaga asati, ‘Nuuni Baabiloone pattanau koyida; shin paxanau danddayibeenna. Ane a aggiigidi, nu biitti biitti simmoos. Aissi giikko, a pirdai haakkidi, saluwaan gakkiis; bolla saluwaan gufanttuwaan gakkanaa pude xoqqiis’ yaagidosona” yaagees.

¹⁰Israa7eela asai, “GODAI nuna shatinttiis! Ane Yerusalemme biidi, GODAI nu Xoossai oottidobaa asaassi odoos!” yaagana.

¹¹GODAI Baabiloone xaissanau qofaa qachchido gishshau, Meedoonatu kawota olau denttiis; i ba Beeta Maqidasiya autiyaa hagaadan oottidi achchana. Meedoonatu gadaawati hagaadan yaagidosona; “Zubbeta leefite; gonddalleta oiqqite! ¹²Baabiloone bolli olaa banddiraa denttite; naagiyaageetakka minttite! Wochchiyaageetakka eta sohuwan sohuwan wottite; zuggidi naagiya olanchchatakka giigissite!” yaagidosona. Aissi giikko, GODAI Baabiloonen de7iya asaa bolli haasayidobaanne qoppidobaa oottana.

¹³Baabiloonee daro shaafatinne daro aqoi kumido biitta; shin a wursettaa gakkiis; a de7uwaan turaikka duuxxiis.

¹⁴Ubbaappe Wolqqaama GODAI, “Boolee biittaa kumiyoogaadan, taani asata ne biittan kunttana; etikka nena xoonido ufaissaa bantta qaalaa xoqqu oottidi, ne bollan gairana” yaagidi ba sunttan caaqqiis.

Galataa Mazamuriyaa

¹⁵GODAI ba wolqqan sa7aa medhdhiis; ba aadhdhida eratettan biittaa baasiis;

salotakka ba akeekan micciis.

¹⁶I haasayiyo wode, saluwan de7iya haattati guummoosona.

SHAARATA i sa7aa gaxaappe ehees. Qassi irai bukkiyo wodekka, wolqqantaa wolqqammissees.

Ba minjiyo sohuwaappekka carkkuwaa kessees.

¹⁷Asi ubbi akeekinne eri bainnaagaa. Qassi worqqa tigidi,

eeqa misileta medhdhiyaageeti ubbatii yeellatidosona.

Aissi giikko, eta misileti worddonne shemppoi bainnaageeta.

¹⁸He misileti pattennaageetanne karettidaageeta.

Eta bollan pirdai yiyo wode, eti xayana.

¹⁹SHIN Yaaqooba Xoossai heega mala gidenna.

Aissi giikko, i ubbabaa medhdhidaagaa. Israa7eela asai i baassi doorido zare.

A sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama GODAA.

GODAA Dijinuwaa

²⁰GODAI hagaadan yaagees;

“Baabiloonee, neeni ta dijinonne ta ola miishsha. Nenan go7ettada taani biittata mentterettaas; kawotettatakka xaissaas.

²¹Nenan paratanne paraa toggyaageeta, para gaaretanne eta laaggiyaageeta

mentterettaas. ²²Nenan maccaanne attumaa, cimaanne naatuwaa,

wodallatanne geela7ota mentterettaas.

²³Nenan henttanchchaanne a wudiyaa, goyiyaagaanne a waatta boorata, deriyaa haariyaageetanne halaqata mentterettaas” yaagees.

Baabiloone Pirdaa

²⁴GODAI hagaadan yaagees;

“Baabiloone asainne Baabiloonen de7iyaageeti Xiyoone bolli oottido iitaa haluwaa taani intte xeellishin kessana.

²⁵Nenoo, Baabiloonee, neeni biittaa sa7aa bashshiya wogga deriyaa mala; shin taani GODAI nena morkkais. Taani ta kushiyaa yeddada, nena deriyaa bollapte duge gond dorssana; hegaappe guyyiyan, neeni biittanne bidintta gidada attana.

²⁶Naa77antto neeppe baasewan yeggiyo woikko gibbiyau ekkiyo shuchchi de7enna; neeni merinaukka baisa gidana. Taani GODAI hagaa odais.

²⁷“Baabiloone bolli olaa banddiraa denttite; asaa ubbaa giddon malkkataa punnite. A olanau asaa ubbaa giigissite; Araaraate, Miinanee Ashkkanaaza kawotettata xeesite. Ola gadaawaakka sunttite; booliyaa keena daro paratakka ehiite. ²⁸Baabiloone olanau kawotettata ubbaa giigissite; Meedoona kawota, eta halaqata, deriyaa haariyaageetanne eti haariyo biittaa asaa ubbaa denttite.

²⁹“Baabiloone ooninne de7enna bazzo oottanau GODAI halchchido halchchuwaa poliyo gishshau, biittai ubbai kokkoreesinne porqqattees. ³⁰Baabiloone olanchchati olaa olettiyoogaa aggidosona; aggidi banta qatuwan utti bayidosona. Eta wolqqai hitiis; hitin eti maccaasa mala gididosona. Eta keettatikka xuugettidosona; eta katamaa yuushuwaa gimbbiya penggetikka meqqidosona. ³¹Ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin, katamai morkkiyan ohettidoogaa Baabiloone kawuwaassi yootanau, woxxiyaagee woxxiyaagaa kaallidi, kiitettidaageekka kiitettidaagaa kaallidi boosona. ³²Qassi shaafaara pinniyo sohoti ohettidoogaa, qatoti xuugettidoogaanne olanchchati dagammidoogaa eti kawuwaassi yootanau boosona” yaagees.

³³Ummaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; “Baabiloone biittai kattaa qoxxiyo audiyyaa mala; guutta wodiyaaappe guyyiyan, i cakettiyo wodee yaana” yaagees.

³⁴⁻³⁵Yerusalaame asai hagaadan yaagees; “Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori nuna wurssidi miis; nu katamaakka mela de7iya oto mala kessiis. Demee mittiyoogaadan, a mittiis; mal77oban kunttidoogaadan, i nu aquwan ba ganjiyyaa kunttiis; yaatidi attidaagaa mucidi cuchchiis. Hegaa gishshau, Baabiloonee nu bollinne nu asaa bolli oottido iitabai ubbai a bolli simmo. Nu suuttaa acoi Baabiloonen de7iya asaa achcho” yaagees.

GODAI Israa7eela Asaa Maaddana

³⁶Hegaa gishshau, GODAI Yerusalaame asaassi hagaadan yaagees; “Ne gishshataa taani mootettana; ne haluwaakka taani kessana. Taani Baabiloone haattaa melissana; a pultotakka toissana. ³⁷Baabiloonee shuchcha doorenne worakanati de7iyo geesso gidana. Qassi a

be7ida ubbai dagammananne, ‘Poora!’ gaana. An issi asinne naa77antto de7enna.

³⁸Baabiloone asai ubbai gaammodan gudees; qassi gaammo maradan daarees.

³⁹Etau bollai ho77iyo wode, taani etayyo ufaissiya ushshaa gibiraa giigissana; eti hegaappe uyidi, banttana balana gakkanaashin, taani eta mattoyana. Eti naa77antto denddennaadan, merinau xiskkana. Taani GODAI hagaa odais.

⁴⁰SHukkanau efiyo dorssatudan, dorssa orggetudaaninne deeshsha orggetudan, taani eta shuhau efaana.

Baabiloone Bolli Gakkanabaa

⁴¹“Asai ubbai sabbiyo Baabiloonee ohettiis! Baabiloonee kawotettatu ubbaa giddon aiba daganttiyabaa gididee!

⁴²Baabiloone morkketi abbaa beetai denddiyoogaadan denddidi, kataman eellidosona. ⁴³A katamatii kolettidi, daganttiyabaa kiyidosona; iri bukkenna bazzo biitta, ai asinne de7enna biittanne asa na7i giddluwaara kanttenna biitta kiyidosona. ⁴⁴Beela giyo Baabiloone xoossa taani qaxxayana; i mittidobaakka taani a uluwaappe kesissana. Hegaappe guyyiyan, kawotettati akko zuliyogaa aggana; Baabiloone gimbbeekka kunddana.

⁴⁵“Ta asau, a giddoppe kiyite! Intte ubbaikka GODAA hanqquwaa suuluwaappe intte huuphiyaa huuphiyaa ashshite!

⁴⁶“Biittan odettiya oduwaa siyivo wode, hirggoppitenne yayoppite! Laittan laittan odoi oduwaa kaalli kaallidi yaana. He wode kawoi kawuwaab bolli denddiyo makkala odoi biittan siyettana.

⁴⁷Hegaa gishshau, taani Baabiloone eeqa misileta qaxxayiyo gallassati yaana. He biittai ubbaikka yeellatana; siifettidaageeti ubbai katamaa giddon kunddana. ⁴⁸Huuphessa baggappe yiya bashshiyaageetu kushiyan Baabiloonee ohettiyo gishshau, saloinne sa7ai qassi eta giddon de7iya ubbabai ililana. Taani GODAI hagaa odais. ⁴⁹Baabiloonee Israa7eela asaanne hara biittan de7iya asaa ubbaa woridoogaadan, Baabiloone asaikka haiqqanau koshshees.

Baabiloonen De7iya Israa7eelatussi Odettida Hiraagaa

⁵⁰“Ta asau, intte olaappe kessi ekkideta. Hegaa gishshau, biite! Hagan eqqoppite! Intte de7iyo haaho biittankka

tana GODAA hassayite; Yerusalaamekka qoppite. ⁵¹Intte, ‘Nuuni cayettido gishshau kauyyida; allagati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya geeshsha sohota gelido gishshau, nuuni yeellaa maayida’ yaagideta.

⁵²“SHin taani GODAI Baabiloone eeqata qaxxayiyo wodee yaana. Deshettidaageeti biitta ubban oolana. ⁵³Baabiloonee saluwaan pude kiyidi, yan qatuwaa medhdhanau danddayiyaakkonne, yaa gakkanaau kiyidi, a yan bashshiya asaa taani kiittana. Taani GODAI hagaa odais.

Baabiloonee Xayana

⁵⁴“Baabilooneppe asaa waasuwaa cenggurssai, Baabiloone biittaappe gita bashshaa kooshinchchai siyettana! ⁵⁵Aissi giikko, GODAI Baabiloone bashshana; a wolqqaama cenggurssaakka co77u oottana. Abbaa beetaadan guummiya morkketi woraajjiiddi garmmaamana. ⁵⁶Bashshiyaageeti Baabiloone bolli yaana; yin a olanchhati omoodettana; eta wondafeekka meqqana. Taani GODAI haluwaan kessiya Xoossa gidiyo gishshau, eta oosuwaadan taani etau zaarana. ⁵⁷Taani a halaqata, a aadhdhida eranchchata, a deriyaa haariyaageeta, a ola gadaawatanne a olanchchata mattovana; eti naa77anttu denddennaadan, merinau xiskkana. Taani Kawoi, Ubbaappe Wolqqaama GODAA geetettiyaagee hagaa odais” yaagees.

⁵⁸Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Orddiyan gimbbettida Baabiloone yuushuwaa gimbbee sa7an belettana; a adussa penggetikka taman xuugettana. Asai oottidobai ubbai hada; kawotettatikka tami maanabau coo daafuroosona” yaagees.

Ermmaasi Baabiloone Kiitaa Yeddiis

⁵⁹Mahiseeya na7aa Neeriyaan na7ai Saraayi Kawuwaa Sedeqiyasassi oottiya halaqa. Sedeqiyasi Yihudan kawotido oiddanttu laitti, Saraayi aara Baabiloone biis. Biyo wode Ermmaasi Saraaya bolli kiitaa yeddiis. ⁶⁰Baabiloone bollan gakkanaau de7iya iitabaa ubbaanne Baabiloone xeelliya harabaa ubbaa Ermmaasi issi xaatta maxaafan xaafis. ⁶¹Xaafidi Saraaya hagaadan yaagiis; “Neeni Baabiloone biittaa gakkido wode, ne qaalaa xoqqu oottada, asaassi ha maxaafaa nabbaba. ⁶²Qassi hagaadan yaagada woossa; ‘Abeet GODAU, neeni,

“Taani ha sohuwaa bashshana; ha sohuwan paxa qaaxxiya mereti, asikka, meheekka, do7ikka de7enna; ha sohoi merinau bazzo gidana” yaagadada’ yaaga.

⁶³Ha xaatta maxaafaa nabbabada wurssidoogaappe guyyian, shuchchaa he maxaafaara gatta qachchada, Efiraaxiisa SHaafan ola. ⁶⁴Olada, ‘‘Taani GODAI a bollan ehiyo iitaa gaasuwaa, Baabilooneekka hagaadan naa77anttu denddennaadan muukettana” yaagais’ yaaga” yaagiis.

Ermmaasi haasayido qaalai hagan polettiis.

Yerusalaame Kunddettaa

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 24:18-25:7; Ermmaasa 39:1-10)

52 ¹Sedeqiyasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne isiino; Yerusalaamen i tammanne isiini laittaa kawotiis. A aayee suntai Hamuxaal; a Liibina kataman de7iya Ermmaasa na7iyo. ²Yo7aqeemi oottidoogaadan, Sedeqiyasikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³GODAI Yerusalaame asaa bollinne Yihudaa asaa bolli hanqgettido gishshau, wurssettan eta ba sinttappe diggiis.

Sedeqiyasi Baabiloone kawuwaa bolli makkalidi denddiis. ⁴Denddin Sedeqiyasi kawotido uddufuntta laitti, tammantha aginan, tammantha gallassi Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchata ubbaa ekkidi yiidi, Yerusalaame dooddiis. Eti a yuushuwankka biittaa keelaa diddiqidosona. ⁵Sedeqiyasi kawotido tammanne isiinintta laittaa gakkanaassi, Yerusalaame katamai doodettidi gam77iis.

⁶Hegaa gaasuwaa biittan koshai suullin, he laitti oiddanttu aginan, uddufuntta gallassan, he biittaa asaayyo miyoobi xayiis. ⁷Yaanidaashin katamaa yuushuwaa gimbbee issi baggaara qolettiis. Qolettin Baabiloone asai katamaa yuuyi aadhhdidi naagikkokka, Yihudaa kawuwaa olanchhati mule ubbai qammi kawo ataakiltiyya sohuwaa efya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirssaa gimbbeta issippe gattiya penggiyara kiyidi baqatidosona. Eti Yorddaanoosa Dilbbaakkoo simmidi biidosona. ⁸SHin Baabiloone olanchchati Kawuwaa Sedeqiyasa yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi oiqqidosona. Oiqqin a olanchchati ubbai appe shaahettidi laalettidosona.

⁹Hegaappe guyyiyan, eti a Hamaata biittan, Ribila kataman de7iya Baabiloone kawuwaakko efiidosona. Efin yan Naabukadanaxoori Sedeqiyasaas bolli pirddiis. ¹⁰Qassi Sedeqiyasaas naata Sedeqiyasi xeellishin, Baabiloone kawai woriis. Yihudaa halaqata ubbaakka eti yan Ribila kataman woredosona. ¹¹Hegaappe guyyiyan, Sedeqiyasaas aifeta wooci kessidi, sanssalatan a qachchidi, Baabiloone biittaa ekkidi efiidosona. Efiidi i haiqqana gakkanaashin, yan qasho keettan a wottidosona.

Beeta Maqidasee Qolettiis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa
25:8-17)

¹²Naabukadanaxoori Baabilooneen kawotido tammanne uddufunta laittan, ichchashantto aginan, tammantto gallasan, kawuwa oosanchchatuppe issoi, kawuwa naagiyageetu halaqai Naabuzaraadaani Yerusalaame gelis. ¹³Gelidi GODAA Beeta Maqidasiyaa, kawo keettaanne Yerusalaamen de7iya keettata ubbaa taman xuuggiis; gita keetta giyo keetta ubbaa xuuggiis. ¹⁴Baabiloone olanchchati ubbai kawuwa naagiyageetu halaqaa azazuwan, Yerusalaame katamaa yuushuwan de7iya dirssaa gimbbiyaa ubbaa qolidosona. ¹⁵Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesata, kataman attida asatanne kaddidi Baabiloone olanchchatun gaitida asata kushe hiillaa eriya asatuarakka gujjidi, omooduwau efiis. ¹⁶SHin Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesatuppe amaridaageeta woiniyaa turaa tokkanaadaaninne gadiyaa goyanaadan, Yihudan ashshiis.

¹⁷Baabiloone asati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya nahaasiyaappe medhdhido tuussata, miishshata wottiyo gaaretanne Abba Sainiyaa mentteretidosona; mentterettidi nahaasiyaa ubbaa Baabiloone efiidosona. ¹⁸Hegaadankka, qassi kereta, akaafata, xomppiyaa shaluwa xereraa pittiyoobata, kuixaarota, ixaanaa sainetanne yarshshiyoo wode go7ettiyo nahaase miishshata ubbaa ekki efiidosona. ¹⁹Kawuwa naagiyageetu halaqai Naabuzaraadaani qassikka worqqaappenne biraappe oosettida distteta, tamaa ekkiyo miishshata, kuixaarota, kereta, xomppiyaa wottiyo

ballata, ixaanaa sainetanne ushshaa yarshshuwaa gussiyo otota ekkidi biis.

²⁰Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan oosettiyaabatussi medhdhido naa77u tuussati, Abba Saine, appe garssaara de7iya tammanne naa77u korimatu misiletinne miishshata wottiyo gaareti merettido nahaase biratati meezaanan likkanau danddayettenaagaa keena daro. ²¹Naa77u tuussatikka issi mala gididi, issoi issoi tammanne hosppun wara adussa. Eta xeessaa yuushoi tammanne naa77u wara. Etau giddoi kofa gididi, biratai oiddu biradhhe keenaa ordde. ²²Naa77u tuussatu huuphiyankka nahaasiyaappe oosettida gumbboti de7oosona. Issi gumbbuwaa geesai ichchashu wara gididi, yuushoi gitiyaa misiliyaaminne roomaaniyaa teeraa misiliyan alleeqetti uttiis. Naa77antto gumbboikka a mala. ²³Gumbbotussi miyyiyan miyyiyan de7iya roomaanetu misileti uddufun tammanne hosppuna; yuushuwan de7iya gite milatiya misiletuppe bolla baggaara de7iya roomaane misileti muleera issi xeeta.

Yihudaa Asai Omoodettidi Baabiloone Biis

(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa
25:18-21, 27-30)

²⁴Kawuwa naagiyageetu halaqai Naabuzaraadaani qeese ubbatu halaqaa Saraaya, appe kaalliyaa qeesiyaa Xafaaniyaanne penggiyaa naagiyaa hara heezzu asata oiqqiis. ²⁵Qassi he wode gakkanaashin, kataman de7iya asaappe ola gadaawaa, kawuwa zoriyaageetuppe laappun asata efiis. Ola gadaawaa xafiyaa, hegeenne olanchchata asaa giddoppe qoridi kessiyaagaanne hara usuppun tammu gita asata efiis. ²⁶Halaqai Naabuzaraadaani eta ubbaa ekkidi, Baabiloone kawuwaakko, Ribila katamaa efiis. ²⁷Yan Ribila kataman, Hamaata biittan Baabiloone kawai eta ubbaa worissiis. Hegaadan hanidi, Yihudaa asai ba biittaappe denddidi, omooduwau biis.

²⁸Naabukadanaxoori kawotido laappuntta laittan heezzu sha7anne laatamanne heezzu asaa Yihudaappe omooddiis. ²⁹Qassi tammanne hosppunta laittan hosppun xeetanne hasttamanne naa77u asaa Yerusalaamepppe omooddiis. ³⁰Naabukadanaxoori kawotido laatamanne

heezzantto laittan kawuwaa naagiyaageetu
 halaqai Naabuzaraadaani laappun
 xeetanne oitamanne ichchashu asaa
 omoooddiis. Omoodettida asaa qoodai
 muleera oiddu sha7anne usuppun xeeta.

³¹Ewiili-Marodaaki kawotido laitti
 Yihudaa kawuwaa Yo7aakiina bonchchidi,
 qashuwaappe birshshii. Hegee
 hanidoogee Yo7aakiini omoodetti
 qashettidi biido hasttamanne laappuntta
 laitti, tammanne naa77antto aginan,

laatamanne ichchashantto gallassaana.

³²Ewiili-Marodaaki Yo7aakiinaara mal77o
 qaalaa haasayidi, Baabiloonen
 omooduwan de7iya hara kawotu ubbaappe
 aattidi, a bonchchiis. ³³Hegaa gishshau,
 Yo7aakiini qasho keettan maayido
 maayuwaa laammiis. Laammidi i attida ba
 de7o laitta ubban kawo maaddaappe miis.
³⁴Yo7aakiini haiqqana gakkanaashin,
 hachchi hachchi ayyo koshshiyabaa
 ubbaa Baabiloone kawoi immiis.

Ermmaasa Zilaassaa

Gidduwaa Erissuwaa

Ermmaasa Zilaassai Kiristtoosi yelettanaappe kase ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan Yerusalaamee laalettido gaasuwaaninne äsaikka omoodettidi biido gaasewan, giximiyan giigida ichchashu azzano zilaassata oiqqidaagaa. Ha maxaafaassi dariya baggai yeehobaanne azzanobaanne odiyaagaa gidikkonne, Xoossan ammanettiyoobaanne hidootan de7yoobaa yootiya kifletikka an de7oosona. Ha giximeta Aihuda asati Kiristtoosi yelettanaappe kase ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan, he biittaa bolli gakkida bashshaa hassayaanassi, laittan laittan xoomiyoonne azzaniyo wogata poliyo gallassatun go7ettoosona.

Yerusalaame Tuggaa

1 ¹Kase asai kumido Yerusalaame katamiyaa ha77i waanada mela attadee! Kase kawotettatu giddon gita gididaara ha77i azini haiqqido maccaaseedan, waanada barkka attadee! Katamatu ubbaa giddon kawiyo gididaara ha77i waanada aille gidadee! ²Qamma ubban afuttai i gacuwaara holssattishin, yeekkaidda aqaasu. Kase o dosiyaageetuppe ha77i o minttettiyaabi issoinne baawa. I laggeti o kaddidi, iyyo morkke gididosona. ³Yihudiyaa naaqettaiddanne ailletaidda omoodettada baasu. A ha77i kawotettatu giddon de7ausu; shin shemppiyo soho demmabeikku. O yedettidaageeti a metoota uttidaashin gakkidi demmidosona. ⁴Laitaa giddon bonchchiyo baalata yiyaabi bainna gishshau, Xiyooni ogeti azzanoosona. Katamaa penggeti baisa attidosona; i qeesetikka ooloosona. Qassi i geela7o naatikka tuggatidosona; a ba huuphiyaukka ita tuggaa tuggata uttaasu. ⁵I morkketi iyyo goda gididosona; etau injjetin de7idosona. Aissi giikko, i nagaraa daruwaan gaasewan GODAI o tuggayiis; i guutta naati morkkiyan omoodettidi biidosona. ⁶Xiyooni puulai ubbai ippe qaarettiichchiis; i halaqatikka maata miyo sohuwaa xayida gaaraa mala gididosona. Eti wolqqa xayidi, bantana yedettiyaageetu sinttappe baqatidosona.

⁷Yerusalaama ha77i ba tuggaanne ba un77uwaa gallassatun beni ba bonchcho buqraa hassayausu. I asai ubbai morkketu kushiyen aadhdhidi imettido wode, o maaddiyaabi issoinne attibeenna. I morkketi o xeellidi, i bashshan miiccidosona. ⁸Yerusalaama gita nagaraa

oottaasu; hegaa gishshau, a tunabaa gidausu. Kase o bonchchida ubbai ha77i i kalluwaa be7ido gishshau, o karees. Akka oolausunne guyye simmausu. ⁹I tunatettai i afalaa xeeraa baqqi oiqqiis. Sinttappe ba bolli hananabaa a qoppabeikku. Hegaa gishshau, i kunddettai daganttiyaagaa. A, “Abeet GODAU, ta tuggaa be7a! Ta morkketi tana xoonidosona” ginkka, o minttettiyaabi issoinne baawa. ¹⁰Morkketi i bonchcho buqraa ubbaa bollan banttu kushiyaa yeddidosona. Dere kawotettati, kase neeni GODAI maabaraa giddo gelissenan diggido asati, i Beeta Maqidasiyaa gelishin be7aasu. ¹¹I asati namisettidi, qumaa demmanau ooloosona. Eti paxa de7ana gishshau giidi, banttu bonchcho buqraa ubbaa quman laammoosona.

Yerusalaama hagaadan yaagausu; “Abeet GODAU, xeella; taani karettidoogaa be7a! ¹²Inttenoo, hagaara aadhdhiyaageetoo, hagee inttessi ubbaassi aibanne gidennee? Metoi ubbi GODAI ba eexxiya hanqquwaa gallassi ta bolli ehiido metuwaa malee? ¹³GODAI bolla xoqqaappe tamaa duge yeddiis; he tamai ta meqettaa giddo gelii. Ta gediyya oiqqanau piriyaa wottiis; tana guyye zaariis. I tana gallassa ubban labbantidi, yeggi bayiis. ¹⁴Taani oottido nagaraa ubbaa shiishshi qachchidi, qambbaraadan ta morggiyan wottiis. Yaatidi ta wolqqa wurssiis. Taani eqettanau danddayennaageetussi Godai tana aattidi immiis. ¹⁵Godai ta giddon de7iya wolqqaama olanchchata ubbaa ixxiis. Ta yelagatakka xaissanau olanchchata ta bollan xeegiis. Woiniyaa teeraa gum77iyo sohuwan yedhdhiyoogaadan, Godai Yihudaa asaa

yedhdhiis. ¹⁶Taani yekkiyoogeenne ta aifee afuttaa holssayiyoogee hegaassa. Tana minttettanaunne ta wolqqaas kunttanau issi asinne baawa. Morkkee goobiis; ta naatinne mela attidosona” yaagausu.

¹⁷Xiyoona ba kushiyaa miccaasu; shin o minttettiyaabi baawa. I yuushuwan de7iyaageeti o morkkanaadan, GODAI oottiis. Yerusalaama eta giddon tunabaa gidaasu.

¹⁸A hagaadan yaagausu; “GODAI xillo; a qaalau azazetennan makkalidaara tana. Inttenoo, asatoo, ubbaikka siyite! Ta metuwaakka be7ite. Ta wodallatinne ta geela7oti omoodettidi biidosona. ¹⁹Taani tana dosiyaageeta xeegaas; shin eti tana cimmidosona. Ta qeesetinne ta cimati bantta akataa gasttissanau qumaa koyiiddi, katamaa giddon haiqqi wuridosona.

²⁰Abeet GODAU, ta waayiyaa be7a! Ta garssai shabbirettiis. Taani keehippe makkalido gishshau, ta wozanai meqqiis. Karen bisoi wurssees; soonikka haiqo xalaalai de7ees. ²¹Asai taani zilaaliyoogaa siyiis; shin tana minttettiya issi asinne baawa. Ta morkketi ubbai taani metootiyoogaa siyidosona; siyidi neeni oottidoban ufaittidosona. Etikka tanadan hanana mala, eta bolli neeni awaajjido gallassaa eha! ²²Eta iitatettai ubbai ne sintti gakko; ta nagaraa ubbaa gishshau, neeni tana qaxxayidoogaadan, etakka qaxxaya! Aissi giikko, ta zilaassai dariis; ta wozanaikka meqqiis” yaagausu.

Godai Yerusalaame Qaxxayiis

2 ¹Godai ba hanqquwan Xiyoono dulka shaaraappe garssaara waati wottidee! I Israa7eela puulaa saluwaappe duge sa7aa oliis. I ba hanqquwa gallassan ba Beeta Maqidasiyaakka qoppibeenna. ²Godai Yihudan de7iya keettata ubbaa qarettennan xaissiis. Qassi ba hanqquwan he biittaa qatota ubbaa kolii. He kawotettaanne a halaqata sa7an duge wottidi kaushshiis. ³Ba suulliya hanqquwan Israa7eela wolqqaas ubbaa mentterettiis. Morkkee a olanau yiyo wode, Godai ba ushachcha kushiyaa eta bollappe diggirgiis. Lacottiya tamaadan, Israa7eela biittan eexxi kiyidi, a yuushuwan de7iyaabaa ubbaa mi xaissiis. ⁴Morkkiyaaadan i ba wonddafiyaa eta bolli dafiis. Huqunniyaageetudan i ba kushiyaa

minttidi, xeellin lo77iya asaa ubbaa woriis. Xiyoone keettatu bolli ba hanqquwaas suuluwaa tamaadan qoliis.

⁵Godai morkkedan hanidi, Israa7eela xaissiis. I kawo keettatanne qatota ubbaa qoliis. Yihudaa asaa bollan kayyuwaanne yeehuwaa guijiis.

⁶I ba Beeta Maqidasiyya ataakiltte giddon de7iya daasiyaadan, shoddi oliis. Laittaa giddon bonchchiyo baalatinne Sambbatati mule dogettanaadan, GODAI oottiis. Ba gita hanqquwan kawuwaanne qeesiyaa kariis. ⁷Godai baayyo yarshshuwaa yarshshiyi sohuwaa ixxiis; ba Beeta Maqidasiyaakka aggi bayiis. Kowo keettatu gimbibiya morkketu kushiyaa aattidi immiis. Asai laittaa baalaa bonchchiiddi wocamivoogaadan, morkketi GODAA Beeta Maqidasiyan wocamidosona. ⁸GODAI Xiyooni gimbibiya qolanau qachchiis; o likkiyo wodoruwan micciis; o xaisennan de7iiddi, ba kushiyaa zaarenna. Hegaa gishshau, gimbbeenne qatoi issippe kunddanaadan oottiis. ⁹Yerusalaame penggiyaa sanqqati biittan duge mogettidosona; eta hiraqotakka i mentterettiid ixaissiis. I kawoinne halaqati omoodettidi, kawotettatu giddo biidosona. Higgiyaa tamaarissiyaabikka baawa; i hananabaa yootiyaageetussikka GODAAPPE ajuutai yiyoogaa aggiis. ¹⁰Xiyooni cimati co77u giidi, biittan utti aggidosona; bantta huuphiyan baanaa qolidi, waaruwaakka maayidosona. Yerusalaame geela7oti sa7au duge hokkidosona.

¹¹Ta aifee afuxxii afuxxidi galjiis; ta wozanaikka azzanuwan shabbirettiis. Aissi giikko, ta asai xayiis; guutta naatinne yooga naati katamaa ogiyan labbanidi kunddidosona. ¹²Eti bantta aayeta, “Qumaa imma! Woine eessaa imma!” yaagidi waassoosona. Katamaa ogiyan deshettidi labbaniya asatudan eti labbanin, eta aayetu kiyuwan eta shemppoi kiyees.

¹³Nenoo, Yerusalaamee, taani nebaa ai gaanau danddayiyaanaa? Woi qassi ne qohuwaa taani aibiira likkanau danddayiyaanaa? Nenoo, dosettida Xiyoonee, qassi taani nena waata minttettanau danddayiyaanaa? Ne masuntai abbaa keena ciimma. Yaatin, nena ooni pattanau danddayii? ¹⁴Ne hananabaa yootiyaageeti neeyyo

worddonne pattenna ajuutaa be7idosona; eti neeni omooduwau beenna mala, ne nagaraa qonccissidi yootibookkona. Eti balettiya worddo ajuutaa neeyyo be7idosona.

¹⁵Ne mataara aadhdhiya ubbai ba biradhdhiya ne bollan dukkees. Qassi, "Biittan sa7an ubbaappe aadhdhada lo77iya katamiyaa hannie? Kumetta biittau ufaissa geetettida katamiyaa hannie?" yaagidi nena baceesees; ba huuphiyakka qaatees. ¹⁶Ne morkketi ubbai bantta doonaa ne bolli dooyidosona; baceessiiddinne yiilluwan bantta achchaa garcciiddi, "Nuuni o xaissida! Nuuni naagidi uttido gallassaikka hagaa; ha77i gakkidi be7idal!" yaagoosona. ¹⁷GODAI ba halchchidoogaa oottiis; beni wode i awaajjido ba qaalaakka poliis. Yerusalamissi qarettennan o qoliis. I morkketakka ufaissiis; o huqqunnidaageetu wolqqaakka xoqqu xoqqu oottiis.

¹⁸Nenoo, Xiyonee, Godaakko ne dirssaa gimbbee waasso! Ne afuttaikka qamminne gallassi shaafaadan goggo! Neeni nena shemppissoppa; ne aifiyaukka shemppuwaa immoppa! ¹⁹Dendda; qammi poo7oora denddada waassa. Godaa sinttan ne wozanaa haattaadan gussa. Ogiyaa doonan ubban namisettidi labbanida ne naatu shemppuwaassi ne kushiyaa akko pude denttada woossa!

²⁰Abeet GODAU, be7a! Neeni o bolli kase hagaadan oottidaakko, ane qoppa. Aayeti bantta kiyuwan ishalissidi dichchido bantta naata moona gai? Qassi qeesetinne hananabaa yootiyaageeti Godaa Beeta Maqidasiyaa giddon haiqqona gai?

²¹Cimai naatoi katama giddo ogiyya buhiyan zin77iis; ta geela7otinne ta wodallati bisuwan wuridosona. Neeni ne hanqquwaa gallassi eta woradasa; etau qarettennan eta siifadasa.

²²Gibiraa gallassau xeegiyoogaadan, neeni tana daganttiyaageeta ubbasaappe xeegadasa. GODAA hanqquwaa gallassan kessi ekki paxa attidai issoinne baawa. Taani ta kiyuwan ishalissada dichchido naata ubbaa morkkee wori xaissiis.

Qixaatiyaa, Nagaraappe Simmiyoogaanne Hidootaa

3 ¹GODAA hanqquwaa gatiman metuwaa be7ida asi tana. ²I tana

laaggi kessidi, poo7oi bainna xumau efis. ³I zaari zaaridikka gallassa muliyaa tana shocanau ba kushiyaa ta bollan denttiis. ⁴I ta galbbaanne ta ashuwaa ceegissiis; ta meqettaakka menttiis. ⁵I tana diriis; metuwaaninne daafuran i tana dooddii. ⁶Beni aidekko haiqqida asadan, tana xuma giddon wottiis. ⁷Taani kiyennaadan, ta yuushuwaa diriis; deexo sanssalatankka tana qachchiis. ⁸Taani a xeegaas; akko waassinkka, i ta woosaa siyennan ixxiis. ⁹Ta ogiyan masettida shuchchaa wottidi gorddiis; ta hemettiyoosaakka geellayiis.

¹⁰I taayyo zuggiya maahiyya mala, woikko qosettidi naagiya gaammuwaa mala gidiis. ¹¹I tana ta ogiyaappe kessi oliis; olidi duuterettiis. Yaatidi tana asi bainnasan yeggi bayiis.

¹²Ba wonddafiyaa dafidi, tana dukkanau maliis. ¹³I ba wonddafiyaa dafidi, ta wozana aifiyaa caddiis. ¹⁴Taani asa ubbaassi miicciyoobaanne gallassa kumettaa boridi yexxiyoobaa gidaas. ¹⁵I tana camuwan kunttiis; qassi godare uuttaadan cammiya xuu7aa ushshidi, tana kalissiis.

¹⁶I ta achchaa anccuwan menttiis; buhiyya giddon i tana yedhdhiis. ¹⁷Saroi taappe haakkiis; ufaissaakka taani dogaas.

¹⁸Hegaa gishshau, taani, "Ta wolqqai taappe kichchiis; taani GODAN hidootaa wottidobai ubbaikka xayiis" yaagaas. ¹⁹Ta metuwaanne taani toilattiyoogaa hassayin, de7oi tana cammiis. ²⁰Hegee taani mulekka dogennabaanne ta shemppoikka azzaniyoobaa.

²¹Gidikkonne, taani ha issibaa ta wozanan qoppiyo wode, taayyo sinttanau hidootai de7ees. ²²Hegeenne, GODAA aggenna siiquwaappe denddidaagan nuuni xayibookko. A qaretaikka mule wuri erenna; ²³neeni eta maallado maallado ooratta kessaasa. Neeni keehippe ammanettiyaagaa. ²⁴Taani taayyo, "GODAI tana gakkida saama; hegaa gishshau, taani an hidootaa wottais" yaagaas.

²⁵Bantta hidootaa an wottiyaageetussinne a koyiyaageetussi GODAI lo77o. ²⁶Hegaa gishshau, asi GODAI ashshiyo ashettaa danddayan naagikko lo77o. ²⁷Qassi asi ba yelagatettan de7iiddi, danddayaa tamaarikko lo77o.

²⁸GODAI metuwaa ehiyo wode, i co77u giidi, barkka utti aggo. ²⁹I ba som77uwaa biittaa gattidi ziggo. Ooni erii, au

sinttanau hidootai de7anaakkonne. ³⁰I ba qinxxalliyyaa baqqiyaagaassi besso; ba morkketi cayiyo cashshaakka kallo.

³¹Aissi giikko, Godai asa merinau olidi aggenna; ³²issi wode azzanuwaa ehiikkonne, i ba aggenna siiquwaa daruwaadan qarettees. ³³Aissi giikko, i asa tuggayiyoogaaninne metoyiyoogaan ufaittenna.

³⁴A asaa kaalettiyaageeti qashettidaageeta bantta gediyaappe garssa baggaara yedhdhidosona; ³⁵qassi Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa sinttan asassi de7iya maataa diggoosona; ³⁶qassikka shilootan pirdaa geellayoosona. Eti Godai hegaa ubbaa be7enna giidi qoppiyoonaayye?

³⁷Godai azazibeennaagaa azazidi, polissanau danddayiyai oonee? ³⁸Iitabaa gidin lo77obaa gidinkka, haasayidi poliyaagee Ubbaappe Xoqqiya Xoossaa gidenneeyye? ³⁹Yaatin, nuuni asa gidiyaageeti, nu nagaraa gishshau, i nuna qaxxayiyo wode, aibissi zuuzummiyo?

⁴⁰Hegaa aggidi, ane nu ogiyaa paaccoosinne qoroos; GODAAKKO ane simmoos. ⁴¹Ane nu wozanaanne nu kushiyaa saluwan de7iya Xoossaakko denttidi, hagaadan yaagoos; ⁴²Nuuni nena naaqqida; neeyyo makkalida; neenikka nuuyyo atto gabaakka. ⁴³Ne maarotettaikka ne hanqquwan kamettiis. Qassi neeni nuussi qarettennan nuna siifadasa. ⁴⁴Nu woosai neekko kantennaadan, ne huuphiyaa shaaran kammadasa. ⁴⁵Asaa giddon nuna pitonne buura oottadasa. ⁴⁶Nu morkketi ubbai nu bollan haasayidosona. ⁴⁷Nuuni dagammidanne gitian gelida; bayidanne xayida” yaagoos.

⁴⁸Ta asai metuwan xayido gishshau, ta aifee shaafaadan afuttaa goggees. ⁴⁹⁻⁵⁰Ta aifee GODAI saluwaappe duge xeellidi be7ana gakkanaashin, mule wode aggennan afuttaa tigees. ⁵¹Ta kataman de7iya maccaasatu ubbaa bollan gakkidabaa ta aifee be7ido wode, ta wozanai azzaniis.

⁵²Coo tana morkkiyaageeti tana kafuwaa shankkatiyoogaadan shankkatidosona. ⁵³Eti tana paxa de7ishin, ollan yeggidi, ollaa doonaa shuchchan gordidosona. ⁵⁴Haattai kumidi, ta huuphiyaaara goggiyo wode, taani xayaas gaada qoppas.

⁵⁵Abeet GODAU, taani ciimma ollaa giddon de7aidda ne sunttaa xeegaas. ⁵⁶Ta waasuwa siyanaadan, taani nena woossiyo wode, neeni taayyo siyadasa. ⁵⁷Taani nena xeesido wode, taakko shiiqada, “Yayyoppa” yaagadasa. ⁵⁸Abeet Godau, neeni ta mootuwaa mootettada, tana wozadasa. ⁵⁹Abeet GODAU, neeni ta tuggaa be7adasa. Hegaa gishshau, ta mootuwaa neeni pirdda. ⁶⁰Eti haluwaa kessanau ta bollan maqettiyo maqquwaa ubbaa be7adasa. ⁶¹Abeet GODAU, eti tana cayiyo cashshaannte ta bollan maqettiyo maqquwaa ubbaa siyadasa. ⁶²Qassi ta morkketi gallassa kumettaa ta bollan zuuzummiyoogaanne saasukkiyoogaa siyadasa. ⁶³Be7a, eti uttiiddinne eqiiddi, tana bori boridi yexxoosona.

⁶⁴Abeet GODAU, eti oottido oosuwaassi bessiya waagaa etau qanxxa! ⁶⁵Eta wozanaa dammetta! Ne qanggettai eta gakko! ⁶⁶Abeet GODAU, neeni eta ne hanqquwan yedettada, ne salotuppe garssaara eti de7yoosaappe eta xaissa!

Yerusalaame Qixaatiyaa

4 ¹PHooliya worrqai ba meraa laammidi tasiis. Beeta Maqidasee keexettido shuchchai katamatu oge ubbaa doonan laaletti uttiis. ²Kase bonchchettida worrqaa lagge gidida Xiyoone naati ha77i kushe hiillai urqqaappe medhdhido miishshaa mala gididosona.

³Harai atto worakaniyaanne ba maraa xanttausu; shin ta asai bazzawan de7iya yanchchaadan, ba naatussi meqettaa iitiis. ⁴Saamuwaa gaasawan xammiya naatu inxxarssai kookkiyaara ohettiis; naati qumaa woossidosona; shin etau immiyaabi issoinne baawa. ⁵Kase mal77iya qumaa xalaalaa miidaageeti ha77i ogiyaa doonan namisan wuroosona; qassi kase ishaluwan diccidaageeti ha77i bidintaa bolli zaqqullidosona.

⁶Ta asaa gakkida qixaatee o kusheenne bochchennaaninne qoppennan aadhdi wodhdhida Sadooma katamaa asaa gakkida qixaatiyaappekka dariis. ⁷A halaqati kase shachchaappe aadhdi wodhdhida geeshshanne maattaappe aadhdi bootta. Eta bollai zo7o inqquwaappe aadhdi arssa; eta meraikka samppere giyo al77o inqquwaa mala. ⁸SHin ha77i eta som77oi shaalaappe aadhdi karexxiis; asi ogiyan

be7idinne eta erenna. Eta gogaikka eta meqettaara oiqettidi, mittaadan meli uttiis.

⁹Mijoobaa xayidi, loddi giidi, koshan haiqqidaageetuppe olan haiqqidaageeti keha. ¹⁰Ta asaa bollan yiida bashshaa gaasuwaa qarettiya aayeti bantta yelido naata doissidi, banttau quma kessidi miidosona. ¹¹GODAA hanqquwaa xuu7ai kumiis; i ba suulliya hanqquwaa tigiis. Tigidi Yerusalaame katamaa baasuwaara miida tamaa eetti kessiis.

¹²Ha sa7an de7iya kawotuppe woikko kawotettatu giddon de7iya asaappe ooninne morkkee Yerusalaame penggiyara gelana giidi ammanibeenna. ¹³SHin hagee hanidoogee a hananabaa yootiyaageetinne a qeeseti oottido nagaraa gishshaassa; qassi eti xillotu suutaa a giddon gussido gishshaassa. ¹⁴Eti qooqe asadan, ogiyan tattaafoosona; qassi eti suuttan tunido gishshau, eta maayuwaa ooninne bochchanau koyenna. ¹⁵Hegaa gishshau, asai eta, “Kichchite! Intte tuna! Kichchite! Nuna bochchoppite!” yaagidi eta bolli waassiis.

Yaatin, eti baqatidi toilattido wode, kawotettatu giddon de7iya asai eta, “Intte nunaara hagan de7anau danddayekketa” yaagidosona. ¹⁶GODAI ba huuphen eta laaliis; i etabaa naa7antto qoppenna. Eta qeesetikka bonchchettibookkona; eta cimatikka nashettibookkona.

¹⁷Nu aifee maaduwaa demmanau xeelliiddi, coo mela daafuriis. Nuna ashshanau danddayenna kawotettata, eti yaana giidi wochchida.

¹⁸Asati nu kottiyya kaalliyi gishshau, nu katamaa ogiyan hemettanau danddayibookko. Nu wurssetti matattiis; nu laittai wuriis; nu xayyo wodeekka gakkiis. ¹⁹Nuna yedettiyaageeti saluwaara paalliya argganttaappekka aadhahidi eesotoosona. Eti nuna deriyaa huuphiyaa yedetidosona; qassi bazzawan zuggidi, nuna naagidosona.

²⁰GODAI tiyido kawuwaa, nuuni siiriyaara shemppiyo nu shemppuwa, eti bantta piriyan oiqqidosona. Nuuni a kuwaa garssan uttidi, kawotettatu giddon de7ana giidi qoppida.

²¹Inttenoo, Uuxa biittan de7iya Eedooma asatoo, ufaittitenne poccu giite. SHin hanqquwaa xuu7ai inttekkokka gakkana; inttekka mattottidi, kallo attana.

²²Inttenoo, Xiyoone asatoo, intte mooruwaa qixaatee polettiis. Hagaappe sinttan i inttena omooduwan wottenna.

SHin Eedooma asatoo, intte mooruwaa i qaxxayana; intte nagaraakkha qonccissana.

Maarotaa Ekkanaau Woossiyo Woosaa

5 ¹Abeet GODAU, nu bolli gakkidabaa ubbaa hassaya; nuna xeella; nu kaushshaakka be7a! ²Nu laata biittai allagatussi, nu keettaikka betetussi imettiis. ³Nuuni aawi haiqqiichchido naata gidida; nu aayetikka am77e maccaasa gididosona. ⁴Nu uyiyo haattaassi miishshaa qanxxoos; eettiyo mittaakka shammi ekkoos. ⁵Nuna yedettiyaageeti nu ginddiyaa xapho gakkidosona. Nuuni daafurida, shin shemppanau danddayibookko. ⁶Nuuni quma kallana giidi, Gibxxe asatussinne Asoore asatussi kushiya immida. ⁷Nagaraa oottidaageeti nu maizza aawata; shin eti ha77i de7okkona. Eti ekkanaau bessiya qixaatiyaa ekkiyaageeti nuna.

⁸Ailleti nuna haariyaageeta gididosona; eta kushiyaappekka nuna wotti ekkiyaabi issoinne baawa. ⁹Bisuwan woriyaageeti bazzon de7iyo gishshau, nuuni nu shemppuwa shenehoo giidi, nu qumaa demmida. ¹⁰Koshai suullido gaasuwaa harggin, nu gogai tamaa coociyaadan michchees. ¹¹Xiyoonen maccaasata, Yihudaa katamatunkka geela7ota wolqqan oiqqidi mooridosona. ¹²Halaqata efiidi kaqqidosona; cimatikka bonchchettibookkona. ¹³Yelaga attumaasati woxan gaaccidosona; attuma naatikka deexo mittaa tookkidi ganddigaaridosona.

¹⁴Cima attumaasati katamaa penggen pirddanau uttiyoogaa aggidosona; yelaga attumaasati yettaa yexxiyoogaa aggidosona. ¹⁵Nu wozanaappe ufaissai biichchiis; nu durssaikka yeehuwau laamettiichchiis; ¹⁶kallachchai nu huuphiyaappe kunddiichchiis. Nuuni nagaraa oottido gishshau, nuuyyo aayye7ana! ¹⁷Hegaa gishshau, nu wozanai daafuriis; nu aifeekka galjiis. ¹⁸Aissi giikko, Xiyoone Deree baisa gidiis; worakanatikka an hasoosona.

¹⁹SHin abeet GODAU, neeni merinau kawotaasa; ne kawotaa araataikka yeletaa ubbaa gakkanaashin de7ees. ²⁰Neeni nuna aissi ubba wode dogai? Qassi hagaa keena